

njegov problem, žrtve pa njegovi kandidati. Povedek plakatov je ne samo po mojem mnenju tako daleč pod ravni splošne civiliziranosti Kranjcev, da je v neposredni funkciji tistih, ki naj bi jih s tem papirjem oblatili, koristi Ribičiču in Smoletu, dviguje njun predvolilni rating.

Ob plakatni blaznosti

Če je vojna nadaljevanje politike z noži in topovi, to nedvomno pomeni, da je politika vedno in povsod mehkejši ali trši spopad med političnimi nasprotniki. Vse mogoče variante in odtenke političnega soočanja je mogoče videti, zaznati in občutiti predvsem v predvolilnem času. Bolj ko se v Sloveniji (pa tudi na Hrvaškem) bliža dan, ko bodo ljudje s svinčnikom v roki odločali o svoji usodi, bolj vidne so bleščeče ostrine in tudi posledice propagandnih orožij, ki jih vihre potencialni prvaki naroda in narodov.

Ceausescu, Morina in Castro. Aluzija oziroma namigovanje na dobre in slabe fante sta tako prepoznavna, da bi bilo v hipu vse jasno celo nekemu, ki sploh ni Slovenec ali Jugoslovian.

Se pred začetkom tega pisanja sem sklenil, da ne sme biti v njem niti kaplja ogorčenja. Seveda ne zato, ker bi mi bil ta dosežek iz pomožne role političnega marketinga všeč. Na zadevo je treba gledati hladno analitično. Slovenski socialdemokrati so glede na omenjena plakata prepričani, da bodo Slovenci in Slovenke njuno sporočilnost sprejeli odprtih rok in duše. Nekateri so ju res, večina (in novinarji smo veliko med ljudmi) pa ne, rekli bi celo, da se človek ob pogledu na plakata začne stramovati samega sebe, začuti namreč, da ga je nekdo mimo njegove volje postavil v vlogo Slovenca, ki mora zaradi svetinje, imenovane svobodne volitve, pristati na najbolj prikritivke bednosti. Je volilni štab slovenskega socialdemokratskega razmišljaval tudi o takšnem odzivu? Če ni, je to

Tako smo Slovenci nekaj dni pred dnevom D doživeli tudi tako imenovano plakatno blaznost, oziroma prispevke k njej. V mislih imam predvsem lepaka Socialdemokratske zveze Slovenije, na enem so v družbi z Miterrandom, Brandtom, Vranitzkim in Cxaxijem lepo naslikani Pučnik, Bohova, Šinkovec in Magajna; druga postaja tega scenarija pa je plakat, na katerem so Ribičiču in Smoletu uvrstili v tako izbrano družbo, kot so Stalin,

Primerjava z Litvo drži le delno

Jože Smole o samostojni Sloveniji — O renti

SEVNICA — Ali je možna primerjava med Slovenijo in Litvo? Kako do pravične rente zaradi krške nuklearke? To sta zanimivejši vprašanji z zborna sevnških socialistov, ki sta se ga udeležila tudi predsednik SZS Jože Smole in kandidat liste ZSZ za družbenopolitični zbor slovenske skupščine iz Posavja-Zasavja Martin Mlinar.

Primerjava med Slovenijo in Litvo je po Smoletovem mnenju nevdružna, vendar ne v celoti. Litva, Latvija in Estonija so postale sestavni del Sovjetske zveze na osnovi sporazuma Hitler-Musollini, Ribbentrop-Molotov, ko so bile te samostojne republike enostavno priključene k SZ. »Kar se nas Slovence tiče, smo se dvakrat samostojno opredelili za Jugoslavijo: prvič leta 1918 in drugič v času NOB. V tem smislu primerjava z Litvo ni vzdržna. Drugo pa je, če gre za primerjavo o pravicu naroda za samoodlobo vključno s pravico do odcepitve. V tem smislu pa primerjava velja. Osebnostim, da imamo vse možnosti, da v okviru spremenjenih odnosov v Jugoslaviji zagotovimo tisto, kar nam je cilj, to je našo polno suvere-

Naša anketa

Demokracične volitve so tu

Že to nedeljo se bomo lahko vsi polnoletni državljani republike Slovenije podali na volišča, da na prvih povojnih svobodnih, demokracičnih večstrankarskih volitvah izvolimo svojega predsednika, predsedstvo in stranke oz. njihove posamezne kandidate za družbenopolitični zbor in zbor občin, ki naj bi po našem mnenju v prihodnje najbolj znale krmarijo slovensko barkačo stran od viharjev. V Sloveniji že nekaj časa vlada prava predvolilna mrzlica, stranke in kandidati jo po dolgem in počez »odbdeljujejo« s svojimi programi. Treba je reči, da bo izbira kar pestra, mnogi celo tarnajo, da se ne bodo znašli v taki poplavi imen. Za prave volitve je to nujno, namreč možnost izbire med več dobrimi, sposobnimi, zaupanja vrednimi ljudmi, pa tudi med različnimi strankami oz. njihovimi programi, kar bo dokončno slovo od desetletja trajajočega političnega monopola ene stranke, ki je, kot je pač značilno za vsakršen monopol, brez konkurence in parlamentarne kontrole delala, kar je hotela. Zdaj bo v osnovi drugače, upamo lahko, da se bo to pozitivno odrazilo v življenju slovenskega naroda. S temi volitvami bomo — posebno še, če bo udeležba na volitvah dobra — dali tudi povsem drugačno legitimiteto svoji oblasti od sedanje za njen položaj in nastopanje nazven, tako v Jugoslaviji kot v svetu.

ANDREJ JELČIČ z Bizeljkega: »Glasoval bom za Pučnika, to že vem. Prepričan sem, da nam bo šlo bolje kot zdaj, vsaj na kmete bodo bolj gledali. Kmet je čisto obubošan, svoje izdelke mora poceni prodajati, gnojila, škropiva in stroje pa drago kupovati. Nasploh mislim, da bo na volitvah precej zmede. Zapletene so in ljudje se ob toliko imenih in listah težko znajdejo. Bo pa naslednjič bolje.«

JOŽE HROVAT, kmet iz Zalisca v Suhi krajini: »Priačujemo, da bo po volitvah malo bolje, povsem pa vendarle ne verjamemo. Preveč neizpoljenih obljub smo že doživeli, da bi verjeli besedam. O volitvah sem se kar informiral, vsaj toliko, da vem, kdo je kaj in kaj približno zastopa. Velikih razlik pravzaprav ni. No, časi se spreminjajo in prinašajo nove stvari. Mislim, da je prav tako in da bomo dobili v vodstvo ljudi, ki jim bomo lahko zaupali.«

STANE MUC, vodja oddelka v Tovarni kopalniške opreme v Metliki: »Prav je, da smo končno dočakali demokracične volitve. Sedaj se bo pokazalo, kaj ljudje res hočejo in želijo. Tisti, ki bodo sedaj izvoljeni, pa bodo odgovorni samo svojim volilcem. Gotovo pa tistim, ki bodo sedaj prišli na oblast, ne bo lahko, kajti dobili bodo zelo slabo zaupščino. Vse stranke dajejo lepe obljube, da ljudje sploh ne vedo, koga bi volili.«

NADA PANJAN, prodajalka v črnaški Dolenjki: »Skrajni čas je, da bomo končno imeli demokracične volitve. Veliko bolje je, da je mogoče izbirati med več strankami, več kandidati in ni nič vnaprej določeno. Prej pa so imeli komunisti glavno besedo. Poleg tega bo moral tisti, ki bo na volitvah zmagal, uresničiti, kar sedaj obljublja, ker ga bodo druge stranke in tudi volilci držali za besedo. Tega do sedaj ni bilo, monopolist na oblasti je pač delal po svoji volji.«

ANTON URBANČIČ, kmet z Rožnega dola: »Pred volitvami vsi veliko obljublja, kdorkoli pa bo predsednik, bo težko kaj spremenil na bolje. To podpiram, da po novem ne bo več samo ena stranka, da jih bo več, da bo vsak nekaj povedal, pa se bodo že nekaj zmenili. Volil bom Pučnika. Kramberger je dober človek, za predsednika pa najbrž ni. Komunistom ne morem zaupati, če zadnjih 40 let niso naredili posebnega veliko.«

NEVENKA MUELLER, prodajalka v DZS v Kočevju: »Mislim, da tudi z novimi volitvami ne bo bolje. Izgubili smo zaupanje v vse to. Kljub vsemu pa nekje globoko še vseeno upam, da bo bolje. Nisem šla poslušat agitatorjev na nobeno predvolilno zborovanje. Vem le tisto, kar sem slišala po televiziji. Dobila sem vtis, da je med vsemi kandidati za predsednika Slovenije Milan Kučan še najboljši.«

STANKA HENIGMAN, tajnica v Jelki-Mercator Ribnica: »Nisem razmišljala, če bo zaradi volitev po novem kaj boljše. Verjetno bo, vsaj malo. Na predvolilna zborovanja ne hodim, spremljam pa dogajanja okoli volitev po televiziji. Nisem se še odločila, za koga bom glasovala. Prislunhem tudi Ribničanom in drugim, kaj menijo. Kaže, da jih bo kar precej glasovalo za DEMOS. Pravijo, da tudi Kučan ni slab človek, a kaj, ko je komunist.«

ALOJZ VALAND, gasilski tehnik v PGE Krško: »Zame in za vse moje sorodnike ni več nobenega dvoma, volili bomo Pučnika. Tudi sicer mislim, da bo Demos dobil večino, ker so ljudje pač siti komunistične vladavine. Prepričan sem tudi, da bodo te volitve prave demokracične, da bomo na njih izbrali prave ljudi, ki nas bodo izvlekli iz krize. Čeprav nekateri dvomijo o udeležbi na volitvah, sem jaz prepričan, da bo vsaj 80-odstotna. Kar zadeva prihodnost Slovenije, bi se jaz odločil za konfederacijo, še bolj pa bi bila odcepitve.«

SLAVKO SKPLEC, vodja vzdrževanja v sevnški Jutrjanki: »Te spomladanske volitve bodo samo prvi resnejši preizkusni kamen naše demokracije. Mislim, da te volitve ne morejo biti tako demokracične, kot bi v Sloveniji radi, predvsem zaradi razmer v jugovzhodnem delu Jugoslavije, posebno v Srbiji, kjer si demokracični procesi zelo počasi, a vztrajno in zanesljivo utirajo pot. Prave bodo šele prihodnje volitve!«

Volitve ne bodo tako zapletene

Do danes bi morali že vsi volilni upravičenci dobiti vabilo na volitve — Še je moč urediti zadeve z bivališčem — Več imen, toda ista procedura

NOVO MESTO — Kakor že je videti slovenska politična scena na prvi pogled zapletena, pa je treba vendarle poudariti, da bodo volitve bolj enostavne, kot bi lahko sklepali. Pri tem mislimo seveda na samo volilno opravilo. Voljenje ni tako težko, da bi zaradi strahu pred njim ostajali doma. Nasprotno, prav te volitve, prve svobodne in neposredne, kakor tako radi poudarjamo, morajo biti najboljši izziv za čim večjo udeležbo.

V nedeljo, 8. aprila, bomo glasovali za predsednika in člane predstevstva republike, za družbenopolitični zbor republiške skupščine in za zbor občin republiške skupščine. Od volilnega odbora bomo prejeli glasovnice, na katerih bo natančno pisalo, koliko kandidatov na glasovnici lahko volimo, za kaj jih volimo, pa tudi imena kandidatov po pripadnosti strankam bodo jasno označena. Naša naloga bo, da obkrožimo določeno število kandidatov in oddamo glasovnice v za to pripravljeno skrinjico, in s tem je naloga končana. Preprosto kot na vsakih volitvah doslej, le da bo število kandidatov večje ter da so porazdeljeni po strankarski pripadnosti.

Kdo vse ima pravico voliti, smo že pisali v prejšnjih člankih, tokrat naj razjasnimo le nekaj zapletov, do katerih lahko na volišču pride. Da boste lahko glasovali, je prvi pogoj, da ste vpisani v volilni imenik volišča. Do danes ste verjetno vsi volilni upravičenci že dobili vabilo na volitve. Tam tudi piše, na katerem volišču vas pričakujejo. Isto vabilo velja tudi za volitve 22. aprila, zato ga shranite. Če ni vpisano volišče v vašem domačem kraju, to pomeni, da niste pravočasno poskrbeli za spremembo

stalnega bivališča, kot vas zakon zavezuje. Če do jutri imate čas, da to uredite na svojem matičnem uradu. Na dan volitev bodo tisti, ki niso vpisani v volilni imenik, volili lahko le s posebnimi potrdili, ki jih bo na zahtevo izdal sekretariat za notranje zadeve ali krajevni urad.

Volišča bodo odprta med 7. in 19. uro. Na voliščih mora biti zagotovljena tajnost glasovanja, strogo pa bodo upoštevali tudi načelo, da vsakdo lahko glasuje samo zase, osebno, in ne po pravomočju. Kdor ne more priti na volišče, pač ne bo glasoval. Po pošti bo omogočeno glasovanje le vojakom in stanovalcem domov za starejše občane, izjemoma pa na tistih voliščih, kjer je dostop otežčen, tudi glasovanje invalidom pred stavbo volišča, seveda po posebni proceduri. Volitve bodo, kar se tajnosti, zakonitosti in poštenosti tiče, tokrat precej strožje kot nekoč, predstavnikom različnih strank pa bo omogočen ves čas tudi nadzor nad potekom volitev.

Rezultati volitev bodo lahko objavljeni šele po 19. uri. Prve neuradne rezultate glasovanja za družbenopolitični zbor republiške skupščine, ki so v teh volitvah najpomembnejši, bodo na raz-

polago verjetno že v ponedeljek zjutraj, kompletni rezultati volitev pa v ponedeljek.

Danes teden bomo volili tudi v delovnih organizacijah, in sicer za občinski in republiški zbor združenega dela.

● KOLIKO BODO VOLITVE STALE? — Predvideno je, da bodo volilna opravila stala 32 milijonov dinarjev, pri čemer pa niso všteti stroški predvolilnih nastopov in zborovanj. Od tega naj bi glasovnice veljale 9 milijonov dinarjev, prav toliko pa naj bi stali honorarji za člane volilnih odborov in komisij (nekaj honorarjev ni bilo), ki jih bo, članov namreč, v Sloveniji kar 45.000. Na skupno 4.500 slovenskih voliščih bo treba zagotoviti tajno glasovanje, taka priprava volišča pa bo stala vsaj 2,5 milijona dinarjev. Računajo, da bomo potrebovali 12.500 ograjenih prostorov oz. kabin. Poldrugi milijon dinarjev bodo stali volilni imeniki, pol milijona obrzci za kandidiranje, in če k vsemu temu prištejemo še nekatere druge izdatke, dobimo zgoraj imenovano skupno vsoto, ki pa verjetno ne bo zadoščala, saj se pri nas vedno porabi več, kot se v predvidevanjih naračuna.

Volišča bodo odprta v skladu z delovnim procesom v podjetjih.

Se nekaj o veljavnosti glasovnic. Neveljavne bodo tiste, na katerih bomo obkrožili več kandidatov, kot se jih po navodilu na glasovnici voli, pa tudi tiste, ki jih bomo oddali brez volilnih oznak, torej prazne. Lahko pa glasujejo za manj kandidatov, kot jih je dovoljeno voliti.

T. JAKŠE

P. PERC

»Nočemo živeti v ubožnici!«

Dr. Katja Boh Krčanom predstavila Demosov program

KRŠKO — »V nedeljo bomo odločali o usodi te države: ali bomo korakali v Evropo ali pa bomo zakoračili nazaj v balkansko blato. Zdaj se ustvarja nov zemljevid Evrope in Slovenci ne smemo zamuditi te enkratne priložnosti, kakor smo jo leta 1918 ali 1945. Če jo zamudimo sedaj, potem nas čez 20 ali 30 let ne bo več.« je dejala minul četrtak v Krškem dr. Katja Boh, podpredsednica Socialdemokratske zveze Slovenije.

leto predtem ni smel sodelovati na okrogli mizi v Ljubljani,« je povedala Bohova. Mnogi strašijo slovenske ljudi tudi z re-

Dr. Katja Boh, podpredsednica Socialdemokratske zveze Slovenije.

vanšizmom, kateremu pa Demos ostro nasprotuje, in bo prišlo samo do tistih zamjav, ki so zares nujne. Vse to šteje v sklop propagandnih prijemov, s katerimi

● Dr. Katja Boh je posebej za Dolenjski list povedala, da na svojih nastopih po Sloveniji opaža med ljudmi izredno zanimanje za novo politiko, vprašanja pa kažejo tudi dobro poznavanje aktualnih razmer, včasih pa tudi nejasnosti, ki jih skušajo z nastopi pred ljudmi razjasniti. Seveda so predstavniki Demosa pri tem oprti le na svoje lastne moči, kajti njihove predvolilne propagande ne podpira nobena uradna ustanova. Kljub temu je dr. Katja Boh prepričana o zmagi Demosa in o tem, da se bo v obdobju petih letih Slovenija v veliki meri evropeizirala, ker ljudje pač nečesto živijo v evropski ubožnici.

skušajo Demos prikazati kot razdiralca Jugoslavije.

J. SIMČIČ

ljubljska banka
Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

Vabilo k vpisu obresti za sredstva na vpoglednih dinarskih vlogah za prvo trimesečje

Banka tudi letos nadaljuje s prakso trimesečnega obračuna obresti, ki že med letom omogoča vpis in porabo obresti. Pri tem je banka upoštevala veljavne obrestne mere, o višini katerih smo vas sproti seznanjali v banki in prek sredstev javnega obveščanja. Pripis po vrstah sredstev bo naslednji:

Vpogledne hranilne vloge:
Obresti bo mogoče vpisati v hranilno knjižico od 9. aprila dalje. Ne glede na datum vpisa v hranilno knjižico bodo obresti obračunane in pripisane z 31. marcem in od 1. aprila dalje obrestovane po veljavni obrestni meri. Banka bo v obračunu upoštevala vse dvige in pologe v prvem trimesečju razen sprememb, ki so opravljene izven bank sistema ljubljanske banke in knjižene po obračunu. Le-te bo banka upoštevala za dejansko valuto pri naslednjem obračunu. Varčevalce vabimo, da združijo vpis obresti z rednim obiskom v banki.

Tekoči račun:
Varčevalci bodo obveščeni o znesku obresti s prvim izpiskom v mesecu aprilu, ki ga bodo prejeli po 12. aprilu. V izpisku bodo posebej navedene obresti na pozitivno stanje in obresti na dovoljeno in nedovoljeno negativno stanje. Ob koncu trimesečja se izvrši kompenzacija med obrestmi od pozitivnega in negativnega stanja. Za tako dobljeni znesek obresti se poveča oziroma zmanjša stanje sredstev na tekočem računu na koncu trimesečja. Čeki, vnovčeni v prvem trimesečju, ki v banko prispejo po obračunu, se z dejansko valuto upošteva pri obračunu in pripisu v naslednjem trimesečju.

Žiro računi:
O višini pripisanih obresti bodo lastniki žiro računov obveščeni z izpiskom. Z medletnim obračunom in pripisom obresti vam banka omogoča gospodarno razpolaganje s prihranki. Dovolite, da vas na koncu še enkrat povabimo k vpisu obresti, hkrati pa vam ponudimo različne oblike varčevanja z vezavo sredstev po še višjih obrestnih merah.

ljubljska banka Pravi naslov za denarne zadeve

ZA KOGA GLASOVATI?

Ko beremo časopise, poslušamo radio in gledamo televizijo, opažamo, kako se stranke oziroma njihovi predstavniki potegujejo za glasove, pri tem pa objublajo svojim volilcem vse mogoče dobrine, če bo zmagala njihova stranka. Nobeden od kandidatov — predstavnikov raznih strank pa se ne spomni ostarelih kmetov in njihove bedne pokojnine, da bi jim obljubil, če že ne povečanje, vsaj to, da bi se pokojnine usklajevale tudi za nazaj, tako kot ostale. Tega ni obljubil Oman, ki vodi slovensko kmečko zvezo, a niti Kramberger, ki mnogo obljublja. Kmečki upokojenci pa ne vemo, komu bi dali svoje glasove, da bi nam izboljšal večer življenja.

STANISLAV KRALJ
Dobliče

• V demokraciji ima norost enako vrednosti kot pamet. (Pohl)

»Da bo delo dober tek imelo!«

Kmetje hočejo družbo tudi po svoji podobi — Šele s politično močjo do bistvenih sprememb v kmetijstvu — Novo združništvo za kmeta in kupca

NOVO MESTO — »Z dobro voljo začni vsako delo, da bo dober tek imelo«, tako je na posvetovanju o videnih kmetijskih problemih na Dolenjskem in širše ter o možnih načinih njihovega reševanja na kmetijski šoli Grm dejal Jožef Vide, kmet iz Sentjerneja.

Na posvetovanju so bili še aktivisti in kandidati iz novomeške občinske Kmečke zveze: Slavko Košak, Jože Volk, Tone Hrovat in Stanislav Bevc. Našteli so vrsto zadev, na katere ne mislijo več samo opozarjati, ampak skupaj s strankami, ki so združene v Demosu, po volitvah tudi spreminjati, saj so prepričani, da bodo volilci Slovenski kmečki zvezi izkazali potrebno večinsko podporo.

Kot prvo si bodo prizadevali za pravo združništvo, se pravi za ustanavljanje manjših združenj, v katerih bodo kmetje imeli glavno besedo, v katerih bo čimmanj administracije, zato pa prava skrb za kmeta in hkrati tudi za potrošnika. Pravo združništvo bi omogočalo obstoj družinskih kmetij, pa tudi manjših, na katerih bi z dopolnilnimi dejavnostmi ter možnostjo zaposlitve v manjših predelovalnih obratih zadržali čimveč ljudi in s tem razbremenili velik pritisk na zaposlovanje v industriji, ki se že sedaj bori s tehnološkimi presežki. Kmet je zainteresiran za zdravo naravo, zdrave pridelke in čimmanjši vnos strupov v zemljo, zato zahteva od stroke, da ponudi ustrezne rešitve, ki bodo čimmanj obremenjevale okolje. Kot lep primer takega prizadevanja skupaj s stroko so strojni krožki za obdelovanje koruze, ki jih skupaj s kmetijsko stroko letos uvajajo, vendar pa bi morala pri takih ekoloških ukrepih sodelovati tudi država. Kmetje pričakujejo več tudi od kmetijskih šol.

Tudi v vinogradništvu nameravajo napraviti vidne spremembe. Nosilec liste Kmečke zveze za republiški družbenopolitični zbor v 4. volilni enoti je namreč

prav strokovnjak s tega področja Metličan mag. Julij Nemančič. Povečali naj bi sloves dolenskih vin, vina spravili v kakovostnejše razrede, pa tudi dolenskemu cvičku naj bi odprli pot v svet, seveda s primerno kvaliteto.

Ograjevanju Slovenije mora biti konec, pravijo na Kmečki zvezi in s tem mislijo na največkrat neučinkovite ograje, s katere

Slavko Košak, predsednik Slovenske kmečke zveze v novomeški občini.

Najboljši cviček sta pridelali vinogradnici

Z glavne degustacije

TRŠKA GORA — Na srednji kmetijski šoli Grm je minuli petek potekalo ocenjevanje dolenskih vin, ki so bila najbolje ocenjena na lokalnih poskusnih postojah podružničnih Društev vinogradnikov Dolenjske. Degustacijsko komisijo so sestavljali: mag. Julij Nemančič (predsednik) in mag. Mitja Kocjančič, oba iz Kmetijskega inštituta v Ljubljani, Anton Pezdirc iz vinske kleti Metlika, inž. Zdravko Mastnak iz Krškega, Franc Cerjak iz kleti Slovin Brežice, Peter Bracar, predsednik Društva vinogradnikov Dolenjske, Martin Cvelbar, vinogradnik s Trške gore, in inž. Jože Simončič, vodja kleti v Pleterskih.

V oceno je bilo prinesenih 92 vzorcev. Med 41 vzorci cvička je najvišjo oceno prejel cviček Anice Kos iz Sentjerneja, vinska gorica Tolsti vrh (15,78 točke), nekaj manj točk so za svoj cviček dobili: Berta Žaren iz Nemske vasi (15,60 točke), Krka-Zdravilišča za cviček iz Trške gore (15,54 točke), Rudi Rus iz Dol. Maharovca (15,34 točke). Za dolensko belo vino je bilo v oceno prinesenih 33 vzorcev, največ točk (16,18) je dobilo vino Martina Cvelbarja s Trške gore, vino Franca Šmajdka iz Grčevja pa je dobilo 16,05 točke. Dolenskih rdečih vin je bilo 9 vzorcev, najvišjo oceno pa je dobil vzorec Janeza Žarna iz Nemske vasi (15,69 točke). Sortna vina so bili le trije vzorci, Sentjernečan Vinko Štamberger pa je za svoj rizling s Pleterskega hriba prejel najvišjo oceno 16,75 točke, le točko manj je za vino enake vrste prejel Peter Bracar iz Sentruperta (16,74 točke). Najboljšo frankinjo je v oceno prinesel Ignac Skoda iz Trebnjega in dobil 15,74 točke.

Po končanem ocenjevanju je svoje mnenje povedal tudi predsednik komisije mag. Nemančič. Dejal je, da ga preseneča veliko število izločenih vin (12) kar pomeni, da bodo morale preddegustacijske komisije v podružnicah strožje ocenjevati. Lanski letnik je ocenil kot povprečen, saj je bila slaba dozorelost grozdja, zato pa visoke kisline, ki bi se z dobrim kletarjenjem dale tudi popraviti. Tudi za cviček je menil, da je različne kakovosti in da bo treba zanj še najti pravo formulo.

J. P.

POKUŠNJA NAJBOLJŠIH — Ocenjevanje je pokazalo, da Dolenjci še vedno niso najboljši kletarji, saj je bilo kar 12 vzorcev vin z napako. (Foto: J. Pavlin)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemančič

Abeceda vinske kulture (1)

Z avtorjem rubrike smo dogovorjeni, da bi v nadaljevanjih občasnih objavljali članke, ki informirajo bralca o kakovosti posameznih vin, o tehnikah degustacije, o vinskih kozarcih, kombinaciji jedila-vina itd. Mnenja smo, da bo tako vsebina prispevala h kulturnejšemu, zdravemu uživanju vina. Nadaljevanja bomo označevali s številkami, ker pa bomo dali prednost tedensko aktualnim vsebinam, si bodo številke sledile s prekinjavami.

V Sloveniji porabimo na prebivalca okrog 60 l vina na leto. Med uživalci vina se kaže potreba po večjem znanju o žlahtni kapljici. V razvitem svetu je poznavanje vin že kar obveza, ki sodi k omiki ljudi, v poslovnem svetu pa sploh. V želji, da se čimbolj približamo evropskemu načinu življenja, nam lahko pomaga naše kakovostno vino. Pri nas odlično uspevajo sorte, ki so v Evropi najbolj popularne.

Tudi domači kupec, ljubitelj vina potrebuje več informacij o vinih, kot jih je na razpolago. Gostinci in trgovci bi lahko pokazali več izvirnosti pri predstavitvi najzanimivejših vin, zato bomo v teh nadaljevanjih mislili tudi nanje.

»Vinski« razgovor, lahкотen, informativen ob steklenici, ki nam ponuja eno od kakovostnih ali vrhunskih vin, bo zelo zanimiv za omizje bodisi poslovnih partnerjev, prijateljev ali ob nedeljskem družinskem kosilu. Pravilno izbranega vina se bodo vsi še dolgo spominjali.

Obrambi bije plat zvona

Ob nameravani razveljavitvi zakona o sistemu obrambe proti toči se bomo morali znajti sami

V četrtek so se za delegati republiške skupščine zadnjič zaprla skupščinska vrata. Naš rojak pesnik Tone Pavček je ob tem dejal, da delegati niso mogli vsega postoriti, kar pa so storili, so dobro opravili. Med neopravljenimi nalogami je za novo, večstrankarsko skupščino ostala tudi obramba pred točo. Z dnevnega reda je bil namreč umaknjen predlog razveljavitve republiškega zakona o sistemu obrambe pred točo.

Toča v naših razmerah nikakor ni obrobna zadeva. Slovenija velja v svetovnih razmerah za močno nevihtno območje, na katerem ledeno zrnje iz leta v leto neumiljeno uničuje kmetov, pa ne le njegovo delo. Zato je naš človek že od nekdaj skušal preganjati točenosne oblake, pa četudi le z zvonjenjem in streljanjem z možnarji.

Mnogo več upanja je obetati pred desetletji vpeljani posebni sistem obrambe pred točo. Izzvala ga je katastrofalna toča v juliju 1978. leta, podkrepila pa zvezna študija o obrambi pred točo, ki je trdila, da je na branjenih površinah v Srbiji škoda zaradi toče vsaj trikrat manjša kot na nebranjenih. Republiška skupščina je sprejela zakon in razdelila Slovenijo na tri območja.

Kazalo je vse najlepše, če bi bila seveda obramba v resnici tako učinkovita, kot so od nje pričakovali. Začeli so se neuspehi, dvomi pa so se zasejali tudi med strokovnjaki. Nekaj hudih neviht s točo kot da je hotelo dodatno opozoriti ljudi, kako neznatna je njihova moč v primerjavi z naravnimi silami. Dokončno je našo obrambo pred točo spravila pod vprašaj aprila 1988. leta končana študija, ki jo je naročil Hidrometeorološki zavod Slovenije kot strokovni nosilec obrambe pred točo in ki ni potrdil, da je streljanje proti toči zanesljivo uspešno. Tedaj so se pojavili glasovi o tem, da tudi v Švici in ZDA postopanje oblakov ni dalo pričakovanih učinkov ali pa da je točo celo okrepiło. Vse več strokovnjakov se zdaj pridružuje mnenju, da niti pri brezhibni izvedbi obrambe proti toči (pri nas je izvedba marsikdaj sепala) ni zagotovljena njena učinkovitost. Še največ optimizma kažejo sovjetski borci proti toči, ki dosegajo z raketo obrambo več uspeha.

Lahko pričakujemo, da bo ob vseh teh dejstvih republiška skupščina razveljavila zakon o sistemu obrambe proti toči, tako da bomo spet prepuščeni sami sebi. Lahko bomo sicer sami odbržali in vzdrževali protitočno obrambo — to ne bo prepovedano — lahko pa se bomo spet povrnili k zvonjenju in procesijam. Toda kaj, ko so se mnoge cerkve posodobile in imajo električne zvonove, elektrike ob nevihti pa tako rado zmanjka...

M. LEGAN

Dolenjski kmet je marljiv

Vzrokov za zaostajanje za drugimi je več

NOVO MESTO — Stanislav Bevc, diplomirani inženir kmetijstva, je kandidat Kmečke zveze za zbor občin republiške skupščine. Zaposlen je na Zavodu za kmetijstvo s sedežem v kmetijski šoli Grm. Čeprav ni Dolenjec po rodu, je v osmih letih, kar službuje tukaj, dodobra spoznal naše razmere, zlasti v kmetijstvu: »Dolenjska je bila do sedaj v primerjavi z drugimi deli Slovenije močno zapostavljena, zato tudi tako neskladen razvoj. Temu pa ni kriv dolenski kmet, ki ga poznam kot pridnega, marljivega, naprednega, sprejemljivega za novosti, ampak je krivo marsikaj drugega, tudi top, da je nesrečno trčil z zgodovino, kar je zavrla povojni razvoj. Tukaj je treba marsikaj popraviti in tukaj vidim svojo vlogo in vlogo strokovnjakov, ki smo po strokovni plati dolžni stvari spremeniti.«

In kje vidi stroka prihodnost dolenskega kmetijstva?

»Za kmetijstvo in gospodarstvo nasploh je na Dolenjskem značilno pomanjkanje kmetijskopredelovalne industrije. Tako je Dolenjska le kmetijska baza Ljubljane. Belo liso, kar se tiče predelave hrane in mleka, je treba odstraniti, vendar ne z velikimi obrati,

li, ne bodo pozabili sorte, letnika, rojstnega kraja vina, sam dogodek pa bo bogatejši zaradi vzdušja in vselega pomenka.

Pravilen odnos do vina nam ne bo dovolil, da bi se opijanili, užili ga bomo do mere in v takem stanju bomo sproščeni, razbremenjeni in dobrega, optimističnega počutja. Tako škoda je, če zanimiva kakovost nima ustreznega razgovora, informacije. Udeleženci omizja bi bili prikrajšani, slučajni poznavalec vin bi bil razočaran, ta družba ga ne bi več privlačila. Da bi doživel vsaj del lepote vina, se moramo seznaniti z abecedo tehnike pokašanja.

Začnimo! Smo v vlogi gostitelja, ki dobi na napovedani obisk simpatične ljudi in jih želi prijetno postreči. Obisk je lahko zanimiv klepet, lahko kosilo, večerja, praznovanje rojstnega dne. Vsebinska obiska odločja, za kakšno vino se bomo odločili.

Za sproščeno, kratek pogovor ob kosčkih kruha se bomo odločili za suho, kakovostno lažje belo, rose ali rdeče vino. Vsekakor mora biti vino z geografskim poreklom, po možnosti kakovostno, zaščiteno. Z občajnim namiznim vinom bi gosta žalili, če je bil napovedan. Namizno vino bi bilo dopustno le, če ob nepričakovnem obisku nimamo na zalogi kakovostnejšega. Priporočam pa, da se gostu opravičimo in vprašamo, če mu smemo natočiti namizno vino.

Menim, da je dolžnost hišnega poglavarja v družini skrbeti za zalogo vina. Tudi gostiteljem pripravljamo, da so previdne in preprečijo, da ne pride na mizo (pred gosti) neugledno ali neustrezno vino. Se tako lepe in okusne kuhinjske dobrote so prizadete, če jih kombiniramo z vinom, ki se k jedem ne poda harmonično. O tem več drugič.

OBČINSKI ZBOR PODRUŽNICE ZA KOZJEREJO — Ta podružnica Zveze društev gojiteljev pasemskih malih živali Slovenije s sedežem v Sevnici in z okrog 200 člani spada med najprizadevnejše v okviru zveze. To je bilo poudarjeno tudi na sobotnem občnem zboru podružnice (posnetek), na katerem so korejerci in strokovnjaki povedali, kaj vse bo potrebno za postoriti, da bi korejerci vrnil veljavo, ki ji gre v razvitem svetu. Več prihodnjic! (Foto: P. Perc)

Stanislav Bevc

temveč z manjšimi, specializiranimi, v katerih bi našli zaposlitev tudi za strokovni kader s področja kmetijstva, ki je sedaj po končani šoli zaradi neustreznega profila brez dela. Dolenjska je do sedaj zaradi pomanjkanja zaposlitve pa tudi posluha izgubila že vse preveč strokovnega kadra. Veliko možnost vidim tudi v sorazmerno nepoškodovani in ne preveč obremenjeni naravi z različnimi strupi, kar nam daje možnosti za pridelovanje biohrane, ki je dandanes cenjena. Sploh pa mislim, da morajo ceno pridelkom kriti pridelovalno ceno; če ni tako, pa mora pomagati država! T. J.

Kmetijski nasveti

Kako uspešno rediti kunce

Reja kunccev lahko rešuje marsikateri gospodinjski proračun, vsaj kar zadeva nakup mesa. Z zdravstvenega stališča velja kuncje meso za najboljše, je lahko prebavljivo, hranljivo, okusno in ne vsebuje holesterola. Zato se v svetu poraba tovrstnega mesa povečuje, večja se število avtomatiziranih kmetijskih farm, pa tudi v kmečki reji se kuncji še držijo. To dokazuje tudi zanimanje bralcev strokovnih in drugih glasil, ki sprašujejo, kakšna je uspešna reja. Na eno takih vprašanj A. S. iz Brestanice so strokovni sodelavci ljubljanskega kmetijskega zavoda v »Nedeljcu« takole odgovorili:

Za uspešno rejo kunccev je najvažnejša pravilna in zadostna prehrana, pri čemer je treba biti še posebej dosleden, če gre za doječe samice. Kuncji niso izbirci in jedo najrazličnejše rastline, tudi take, ki sicer ne veljajo za krmo. Pojedo skoraj vse vrtno ostanke in plevele, vendar je treba upoštevati, da na primer listje česna, čebule, marelic in breskev iz tega ali onega razloga ni primernejše. Kuncji s slastjo pospravijo tudi kuhan krompir, krompirjeve olupke, okopavine ipd. Detelja in seno veljata že za priboljšek in za krmo za doječe živali. Računa se, da poje odrasel kunc približno pol kilograma zelene krme na dan, ki naj jo žival dobi v dveh dnevnih obrokih. Seveda lahko kunce krmimo tudi s tovarniško pripravljeno krmo, vendar je taka reja dražja.

Čeprav velja med mnogimi nepoučenimi rejci zmotno prepričanje, da kuncji ne pijejo, je razumljivo, da kot vsaka žival tudi oni potrebujejo vodo. Če so krmiljeni s svežo krmo, manj, če s suho, pa več. Mladičem je treba zagotoviti približno pol litra vode na dan, podobno pa tudi pitancem, medtem ko je doječe živali potrebujejo več. Če redimo kunce v žičnatih kletkah,

• KAKO S KUNCJI PASME ANGORA — Kunce delimo v tri večje skupine: pasme za meso in krzno, pasme za krzno in meso in pasme za pridelavo dlake in mesa. V slednjo skupino šteje tudi angora pasma z dolgo, tanko dlako, podobno volni. Reja teh kunccev je zahtevnejša od običajne, predvsem je treba vzdrževati večjo čistočo, mladiče pa je treba že od šestega tedna naprej redno vsak teden česati, da se dlaka ne sprjemlje. Kdor želi imeti angora kunce, naj se pozanima za nakup pasemskih živali pri najprimernejših društvenih rejcev v Ljubljani, na Vrhniki, v Mariboru ali Kranju, volno pa odkupujeta tovarna Sukno Zapuže in Tovernna pletenja v Radovljici.

z namestitvijo posodici ni težav, drugače pa je v prosti reji. Vsekakor mora rejec poskrbeti, da se voda ne bo onesnaževala. Kar velja za napajalnik, velja tudi za krmilnik.

Dolenjska je odzivana

Janez Bajuk, ki se vrača z dolžnosti v Beogradu, obeta boj za enakopravnejši razvoj regij

NOVO MESTO — Dipl. ekonomist Janez Bajuk, nekdanji direktor Novolesa, se kljub že podaljšanemu mandatu v kratkem vrača iz Beograda, kjer dela kot pomočnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino. Pravi, da so štiri leta v Beogradu dovolj, da je izpolnil svojo moralno obveznost.

»Moj osnovni namen in prizadevanje je vseskozi bilo, da bi izboljšal položaj izvoznikov, ki so vedno znova žrtvovani. Ta položaj je ravno sedaj spet slabši, ker je podoben Markovićevemu protinflacijskemu programu, vendar se bo že v kratkem z več ukrepi popravil. V sekretariatu pokrivam sektor razvitih zahodnih držav, trudim se za izboljšanje pogojev za nastop na teh trgih. Slovenija je glede na velikost izvoza v tem ministru preslabo zastopana. Zdaj je lažje, ko je minister Slovenec, pod Mikuličem pa sem bil edini. Srečujemo se z močnim strahom pred Evropo, po drugi strani pa s prepričanjem, da mora imeti Jugoslavija v Evropi poseben status, hoteli bi posebne neregulirane ugodnosti. Tega pa ne bo. Pomembno je, da znotraj Jugoslavije zgradimo z Evropo kompati-

bilni sistem, potem bo pomembno članstvo v raznih grupacijah (EF-TA, EGS) le formalnost. Federacija je v boju za to premalo aktivna,« pravi Bajuk.

Janez Bajuk je kandidat Socialistične zveze Novo mesto za delegata v zboru občin. Vsa predvolilna pozornost je sicer v glavnem posvečena bodočemu predsedniku, predsedstvu in družbenopolitičnemu zboru, a vsaj do prihodnjih volitev bosta imela pomembno vlogo tudi še zbor združenega dela in zbor občin. »Mislim, da se v predvolilnem boju zanemari regionalni in gospodarski vidik, še nobena stran ni prišla s pametnim gospodarskim predlogom. Kdor bo že izvoljen iz Dolenjske, se bo moral v Ljubljani bojevati za enakopravnejši razvoj regij. Dolenjska je od konca vojne sem zastopljena. Tu gre za avto ceno. Ne morem verjeti, da nam ne uspe dokazati tega preprostega računa v Ljubljani in Beogradu. Del od Višnje do Bregence bo zadnji najslabši na celi trasi od Jesenic do Geveglje, dinamika gradnje 10 km v dveh letih je povsem neutrezna. Pri tem imamo posebno očitek zaradi primorskih cest, zbiranje podpisov za cesto Ljubljana-Maribor pa je isto, kar očita Srđbom: izsiljevanje. Potem so tu še druge slabe ceste, energetika, varstvo reke Krke itd. To bodo izhodišča boja, da ne govorim o gospodarstvu in nujni večji udeležbi Dolenjske v republiških sredstvih za sanacijo, obnovo in razvoj gospodarstva. Za to je sedaj na Dolenjskem premalo denarja, še bolj pa znanja. Bojevati se bo treba za enakopraven položaj in udeležbo v vseh republiških akcijah. Novo mesto mora povrniti položaj dolenjske metropole, v Ljubljano pa moramo tudi spraviti več ljudi,« pravi Janez Bajuk.

Janez Bajuk

NERAZUMEVANJE ZA OTROKE?

NOVO MESTO — Delavci v novomeški vzgojnovarstveni dejavnosti so ogorčeni zaradi predvidenih ponovnih močnih racionalizacijskih posegov v to dejavnost. V primerjavi s Slovenijo je tu položaj namreč bistveno težji, nikjer ne odklanjajo toliko otrok, ki bi radi v vrtec, kot prav v Novem mestu. Oddečki so seveda v škodo otrok prenapolnjeni, kuhinja povsem premajhna. Zviševanje prispevka staršev je močno vprašljivo, saj so v novomeških vrtcih otroci najrevnejših staršev, ekonomsko ceno namreč plačuje le dober odstotek staršev. V VVO so ogorčeni tudi nad zadnjim dvigom najemnin za prostore, ki niso last vrta. Kot da je to pridobitniška dejavnost! Najbolj delavce v VVO skrbi, ker očitnih stvari odgovornim v občini nikakor ne morejo dokazati, najbolj pa to plačujejo otroci.

KANDIDATI Z NAPAKAMI?

METLIKA — Metliški ZSMS — Liberalna stranka, Kmečka zveza in Zeleni so izdali lično brošuro, v kateri je natisnjen njihov volilni program in so predstavljeni kandidati, in to s fotografijami in s krajšim besedilom, ki jih predstavljajo v najlepši in najsvetlejši luči. Človek, ki podrobneje pozna predstavljene kandidate, bi skoraj pomislil, da gre pri posameznih fotografijah in besedilu za — napake. Se pravi, da tekst nekako ne sodi k obrazu, ki se smeje s priobčene slike. Pa še nekaj: vsi, ki so videli brošuro, so si zaželeli, da bi dobila Metlika namesto nje — turistični prospekt.

T. G.

Komet zdaj tepe podcenjena marka

Kar 80 odstotkov Kometovih proizvodnih zmogljivosti je lani delalo za izvoz — Marka »zamrznjena«, stroški pa rastejo — Razbremenitve ni

METLIKA — V lanskem letu je skoraj 80 odstotkov Kometove proizvodnje delalo za izvoz na zahodna tržišča. Seveda gre v veliki večini za tako imenovani »lohn-posel«, se pravi za delo za tuje naročnike in ne za klasični izvoz. Vendar je to Kometovo delo stalno in v večini temelji na dolgoročnem sodelovanju s tujimi partnerji.

Z izvozom na zahodnoevropska tržišča so zaslužili skoraj 10 milijonov dinarjev, na Vzhod pa so lani izvozili za dobrih 700 tisočakov, skupaj pa so uvozili za 1,75 milijona dinarjev materiala oziroma surovin. Tako je pokrite uvoza z izvozom za lani kar 556-odstotno. Kljub sorazmerno dobri rezultati v lanskem letu pa finančni rezultati niso na ravni proizvodnih. Precejšen del krivde za to v Kometu pritožijo na račun nerealnega tečaja dinarja oziroma podcenjenosti nemške marke,

kar pa oni še posebej občutijo, saj večina njihovih proizvodnih zmogljivosti dela za izvoz.

Medtem ko je tečaj marke »zamrznjen«, pa Kometovi proizvodni stroški, na katere delavci in vodstvo — na primer na ceno elektrike — nimajo nobenega vpliva, rastejo. Še en podatek, ki zaradi lanske grozljive inflacije kaj malo pove: povprečna lanska plača je v Kometu znašala 860 dinarjev, kar je kar 1529 odst. več kot leto poprej.

Dokončen in natančen leto za leto

Prenova Finale se je že začela

Novoles ima novega direktorja — Jaka Andoljška — V ponedeljek začasna ustavitve obrata na Dvoru — Nobeden ne bo ostal na cesti — Plače z odlogom

STRAŽA — Od prejšnjega ponedeljka ima Novoles novega vršilca dolžnosti generalnega direktorja. To je Jaka Andoljšek; prihaja iz Pionirja, že od 5. decembra lani pa je član začasnega poslovnega organa v tozdu Finalne predelave lesa.

»Nič ne pričakuj od mene v tej fazi bistveno novih idej, ampak da bi z dodatno voljo pospešil uresničitev že zamišljene,« razlaga sedanja vloga Andoljšek. »O drugih načrtih je težko govoriti, dokler gre za vršilca dolžnosti, vendar bomo, izhajajoč iz pravila, da se podjetje lahko ureja in sanira samo z daljnimi ročnimi programi in to izvaja s srednjeročnimi in taktičnimi ukrepi, sledili ideji, ki je že bila enkrat dana delavcem v odločitev. Referendumski program je v bistvu tak dolgoročni razvoj zagotavljal, to so pokazale tudi temeljitte analize po neuspelem glasovanju, zato bomo, predno gremo ponovno v referendum — datuma za sedaj še nismo določili — delali na odstranjenju motenj in uresničevanju pripomb in predlogov, ki so bili s tem v zvezi izraženi. Ob veliki načelnosti, ki vlada v tem kolektivu, je moralo priti tudi do zamenjave vodstvenega kadra, saj je svojo eksistenco v Novolesu vezal na uspeh referenduma in s tem hotel dodatno poudariti, da je predlagana rešitev prava.«

V Novolesu že izvajajo nekatere ukrepe. K temu jih spodbujajo tudi lanske letošnje zaključne številke, ki vlivajo nekaj upanja, ali kot pravi Andoljšek: »Odmik samoupravnega odločanja naj

ne zavira pozitivnega toka stvari.«

Na prednostni listi ukrepov je seveda zdravljenje dolgotrajnega bolnika, tozda Finalna proizvodnja lesa ali na kratko Finale. Kratkoročni ukrepi so tukaj že izčrpani in sedaj so prišli na vrsto dolgotrajnejši, ki jih bodo delavci bolj občutili. Tako se bo že 7. aprila ustavila proizvodnja v obratu na Dvoru, kjer je zaposlenih 106 delavcev. Ko bo obrat

Jaka Andoljšek

Za preseganje preteklosti

Na bližnjih volitvah bodo novomeški borci volili stranke z zanje sprejemljivim programom

NOVO MESTO — »Komurkoli že bodo ljudje zaupali oblast, kdor jo bo imel po volitvah, tega, kar ste vi storili, ne more nihče izbrisati. Ostalo bo v svetovni zgodovini in upam, da tudi v narodovi zavesti,« je rekel predsednik novomeške SZ(DL) Boris Dular na letni programski skupščini občinskega odbora ZZZB NOV Novo mesto pretekli tork. Na njej o delu v preteklem letu niso veliko govorili, saj so dobili podrobno poročilo o uresničenem programu. Več je bilo govora o aktualnih predvolilnih dogajanjih v Sloveniji.

ZZB je po novem družbena organizacija, ki pa se ne odreka politični dejavnosti, in sicer zaradi dosežanega dela in zaradi revanšizma, ki da ga gojijo do borcev NOB. Borci bodo v vključevanju v vse družbene tokove in organizacije, z delovanjem v levih koalicijah, ki se bodo oblikovale po volitvah, skušali še naprej delovati kot usklajevalni in pomirjevalni dejavniki. Na bližnjih volitvah naj bi borci podprli stran-

ke oz. kandidate tistih strank, katerih program je zanje sprejemljiv, ki ne omalovažujejo NOB in vsega po vojni narejenega, ki ne devajo vsega in nič, ki ne pozivajo k spravi z izdajalci, katera je za borce nesprejemljiva. Kljub zagotovitvi, da ne dajejo prednosti nobeni stranki, je bil kot sprejemljiv za borce potem omenjen program ZKS-SDP in SZ(DL), okrog sprave pa posebno del izjave škofovske konference, da je treba raziskati zgodovino in mnenje, da naj bi ne šlo za spravo ali pomiritev, ampak za preseganje preteklosti, kar se je v življenju že davno začelo. Objavljane Črni buke v Mladini pa je večino zelo zvevoliralo, borec iz Sentjerneja je dejal, da ne vedo več, kaj bi storili zaradi stopnjevanega blatenja partizanov in da se sprašujejo, ali bo treba vzeti v roke pištolo. Dodal je, da lažno prikazovanje konkretnih dogodkov lahko potrdijo še žive priče.

Borci se težko kar tako odrečemo ideji Jugoslavije, je bilo rečeno, ker je bila rojena v krvi in se bo tudi končala v krvi. Potrdili so, da je njihov cilj samostojna Slovenija v Jugoslaviji, o drugačnih odnosih z Jugoslavijo naj bi se dogovarjali z ljudmi, ki bodo legitimacijo za takšne pogovore dobili na svobodnih volitvah. Borci so tudi poudarili, da v predvolilnih obljubah manjka delo, ustvarjanje, gospodarstvo, gospodarska situacija pa je zelo težka. Zavzeli so se proti težnjam po preimenovanju ulic, ustanov, krajev, ki so poimenovani po »simbolih« iz NOB. Tradicije pa so po njihovem sedaj vredne toliko, kolikor gradijo in plemenitijo prihodnost.

Z. L.-D.

programsko, tehnološko, kadrovske obnovljeno, bo stopil v pogon le z 38 zaposlenimi.

»To pa ne pomeni, da bodo ljudje ostali na cesti,« pravi v.d. generalnega direktorja Jaka Andoljšek. »V sklopu priprav smo vodili pogajanja o zaposlovanju z drugimi podjetji na Dolenjskem, predvideli pa smo tudi druge ukrepe, kot so predčasne upokojitve, prekalifikacije, premestitve in nekatere socialne rešitve, in lahko rečemo, da po ponovnem zagonu nihče od delavcev ne bo ostal nepreskrbljen, so pa nekatere začasne nezaporejenosti in čakanja s 70-odstotnim OD, ki se jim ni moč izogniti. Hitreje bo šlo z revitalizacijo obrata Stoli I v Straži, ki ga bomo v času dopustov zaprli, ponovno pa ga bomo spravili v pogon predvidoma sredi avgusta. Lani je zaposlovala Finala 1017 ljudi, danes pa jih ima 1024. Prihaja 68 ljudi, nujno potrebnih strokovnih sodelavcev, vendar bomo kljub

• Pretekli mesec Novolesovi delavci širom po Dolenjski niso prejeli plač na običajni plačilni dan, temveč z večjo zamudo. Eden od ukrepov, ki ga za dvig poslovne in finančne solidarnosti in pridobivanja zaupanja poslovnih partnerjev in bank predvideva vodstvo Novolesa je tudi odlog izplačila plač. Utemeljuje ga s težko dostopnostjo in visoko tržno ceno denarja na dan, ko imajo vsa večja podjetja v prostoru izplačila. Predvideli so tudi poseben fond, kamor naj bi se delavci v primeru socialne stiske zatekali v primeru težav pri premostitvi odloga plače.

temu uresničili predvidevanja, po katerih bi morala imeti ob polletju Finala zaposlenih le 980 ljudi.«

T. JAKŠE

RK BO POMAGAL STAREJŠIM

NOVO MESTO — Delegati občinske organizacije Rdečega križa so na svoji redni letni skupščini ugotovili, da je bilo lani precej narejanja na področju socialne dejavnosti, noveletnih obdaritev, prizadevanj so bili aktivisti na postajah RK v krajevnih skupnostih Kandija-Grm in na Drski. V minulemu letu je pomemben uspeh prinesla akcija zbiranja pomoči oškodovanim v neurju. Odposlano je bilo kar za 83.000 din pomoči v hrani, gradbenem materialu in denarju. Z akcijami krvodajalstva je Rdečemu križu uspelo zagotoviti potrebne količine krvi za potrebe novomeške bolnišnice. Največ krvodajalcev je bilo iz vrst zaposlenih delavcev, manj pa je bilo kmečkega prebivalstva in mladine. Že nekaj let upada število tistih krvodajalcev, ki prvič dajo svojo kri. Skoraj nobenega učinka pa ni imela akcija pridobivanja »darovalcev delov telesa po smrti za sočloveka«. Delegati tudi niso bili zadovoljni s preventivno zdravstveno dejavnostjo. Aktivisti organizirajo predavanja, krajanov pa ni. Program dela za letošnje leto bo vseboval nekatere novosti zlasti na področju socialne dejavnosti, kjer bodo ustanovili informativni center za pomoč starejšim na domu.

• Če bi bili naši uspehi na volitvah slabši od pričakovanih, bo sedanje vodstvo ZKS-SDP sklicalo kongres in ponudilo ostavko. (C. Ribičič)

Basen o mladinskem klubu

METLIKA — Zgodba o prostornih metliških mladincev je dolga, mestoma ovinkasta in sega precej nazaj. Po strukturi je vsa stvar nekoliko podobna pravljici, le konec ni prav nič pravljice. V pravljici je konec srečen, v metliškem primeru pa so mladinci ostali brez svojega prostora. Vsa stvar bolj diši po basni, kjer so mladinci izšli kot kakšna navina in na pol butasta živalca, ki jo je s sladkimi obljubami opemajstila bolj zvita in predvsem močnejša predstavnica živalskega carstva.

Skratka, lani so se mladinci na prigorvanje metliškega izvršnega sveta odpovedali prostorom v starem kinu, kjer so imeli svoj disk. To stavbo, zapisano kot splošno ljudsko premoženje, so namreč oddeli Slovenskemu gasilskemu muzeju, ki je prostor starega kina in bivšega (zanemarjenega) mladinskega diska pred lanskim visoko gasilsko obleniko preuredil in v njem uredil stalno zbirko. Mladincem pa so na občini pred tem obljubili, da jim bodo priskrbeli drug primeren prostor za mladinski klub. A do danes ne obljube še niso meso postale. Nezadovoljstvo med mladimi Metličani je seveda precejšnje in tako res ni bilo težko na hitro zbrati več kot

200 podpisov pod zahtevo, da se ta zadeva hitro in učinkovito uredi. Zamere in zahteve metliških mladih seveda letijo v prvi vrsti na izvršni svet in na njegovega predsednika. Na zadnji seji občinske skupščine je na ta problem opozoril sekretar bivše občinske mladinske organizacije, sedaj ZSMS-Liberalne stranke, ki je tudi potožil, da si je predsednik zanj v tej zadevi komaj odtrgal pet minut časa. Pa še takrat mu je ponudil povsem neutrezen kletni prostor v stari šoli, ki ga poleg tega že uporablja metliški ansambel Indust bag, katerega člani so si to klet sami za silo uredili.

Pa to zgodbo sklenimo z njenim začetkom, tako da bo struktura basni bolj razločna in njen poduk bolj nazoren. Najprej so imeli metliški mladinci svoje prostore v stari šoli. Potem so se od tam umaknili glasbeni šoli, in sicer v stari kino. Sedaj, ko so jih »zdrabili« od tam, naj bi se vrnili v prvotno stavbo, a ne tudi v prvotne prostore, kjer je še zmeraj glasbena šola, ampak v klet, v »podzemlje«, kjer je povrhu vsega že zasedeno.

Tukaj je zgodbe konec. Začenja pa se nova. O njenih zapletih in morebitnem razpletu bomo poročali. A. BARTELJ

GARNI — Te dni je bilo na Otočcu v Garni hotelu posvetovanje slovenskih zdravnikov in sester. Začetek je bil, kar se gostoljubja tiče, izjemen, goste je pozdravil sam direktor. Kmalu pa se je začela nadaljevanja presenečeni. Ko so šli gostje opoldne v restavracijo na kosilo, jim je nejevoljno osebe dalo vedeti, da so kosila ob njih. S sestriških miz so šopke odnašali na zdravniške, kot da so dohtarji največji ljubitelji vrtnarstva, da o bontonu niti ne govorimo. Ko je eden od gostov rekel, da sladice ne bi, mu je natakar zabrusil, da jo bo še kako, ker mu pač pripada. Sicer pa je bila hrana po splošnem mnenju bolnišnice. Vrhunec obnašanja osebe je morda v naslednji podrobnosti: gostja, ki ni vzela penziona, je odprla torbico, da bi pač plačala, kar so ji vrgli na mizo. In veste, kaj je rekel natakar? Nič več in nič manj kot to: »Zdaj bo pa naročilno ven prileklo!«

KUČAN ENA — Po predvolilnem nastopu Milana Kučana in dr. Boštjana M. Zupaniča v Novem mestu so Kučana, ki je zaradi nepredvidene obveznosti nekoliko zamudil na srečanju z Novomeščani, vprašali, koliko časa je njegov šofer potreboval iz Ljubljane do dolenjske metropole. Predsedniški kandidat je odgovoril, da 40 minut. Potem je tisti, ki je vprašal, rekel: »No, potem pa Dolenjci še dolgo ne bomo dobili avtocest.«

KUČAN DVA — Po srečanju so Kučanu in sodelavcem pripravili hladan, preprost pogrnjek kar v bifeju športne dvorane Marof. Tam ob vsakem času sreča najrazličnejše ljudi. Tako se je zgodilo, da je bil pogostive deleden tudi vodilni mestni klošar, vodja skupine Albancev pa je goste vprašal, če lahko da za liter vina. Seveda je lahko dal, Kučan se je rokoval z njim, čez hip pa se je tudi na albanski mizi znašel poln polič. Dopolnila Politike sicer ni bilo, kar pa še ni jamstvo, da ne bomo v kratkem brali o tajnem srečanju Kučana in novomeških Albancev.

Ena gospa je rekla, da ji je sodnik za prekrške za parkiranje na pločniku Prešernovega trga odmeril 420 din kazni. Zanimivo je, da ni na omenjenem trgu niti enega samega samcatego pločnika.

DRAŽJE VETERINARSKO PRISTOJBINE

NOVO MESTO — Občinski izvršni svet je nedavno pristal na podražitev veterinarsko-sanitarnih pristojbin za 58 odstotkov. Pristojbine naj bi bile sploh čimprej tolikšnje, da bi pokrivala vse stroške tovrstnega dela, da za to ne bi bilo treba nič dajati iz proračuna.

KAJ ČRTATI?

NOVO MESTO — Na zadnji seji sedanega mandata bo novomeška občinska skupščina po dogovoru dobila na mizo poročilo o izvajanju proračuna v prvem tromesečju in predlog sprememb programov skupnih družbenih potreb v občini v letu 1990. Odločitev ne bo lahka, znano je, da je gospodarstvo povsem obubožano in nujno potrebno razbremenitve, skupne družbene potrebe pa se že sedaj uresničujejo v občini v obsegu, ki je prejemajhen, da bi preprečili, da se ne bi delala splošna družbena škoda. Izvršni svet je pripravil predlog, po katerem bi novomeško gospodarstvo razbremenili za okrog 4,6 milijona dinarjev ali 1,22 odst. letnega plana. Gre seveda za tisti del, o katerem odločajo v občini, to pa je le petina celotnega programa skupne porabe. Skupščini bo dal tudi restriktivnejšo varianto, po kateri bi letni program znižali za 8 odstotkov, za katero pa občinska vlada zaradi predvidenih posledic ne bi prevzela odgovornosti.

Sprehod po Metliki

V MERCATORJEVISAMOPOSTREŽNI TRGOVINI blizu miličinske postaje je videti posebno pred izplačilom osebnih dohodkov v delovnih organizacijah naslednji prizor: osem prodajalčev v krogu, v živahnem pogovoru seveda, trije kupci z napol praznimi košaricami pa še prodajalka za blagajno. Na koncu pa začudenje: »Kaj? Banane so po 50 dinarjev? V Avstriji jih dobite po 12, in to prvovrstne!« Reš je: toda v Avstriji je videti v mnogo večji trgovini kvetjemu dve prodajalki. Pa nekaj sto kupcev povrh!

TUDI METLIČANE JE ZAGRABILA histerija nakupovanja v Avstriji, zato vam bodo na banki povedali, da je zadnje čase zelo naraslo povpraševanje po šilinhgih. Zgodi se celo to, da jih proti večeru kašken dan zmanjka. Da krasnostno množično drvi preko meje, ni nič čudnega. Tisti, ki so tam kupovali čisto vsakdanje reči, vedo povedati, da so občutno ceneje. Pa še prodajalci se Jugoslovonom baje zelo prijazno smejejo, kar človek v domačem kraju bolj poredkoma vidi.

METLIŠKEGA PEVSKEGA ZBORRA BETI se spominjajo še vsi tisti, ki jih ni začela sklerozna. Marsikomu je žal, da je zbor neslavno propadel, optimisti pa se veselijo, da se je izoblikoval pri folklorni skupini Ivan Navratil ženski pevski zbor. Dekleta so že pla v Ganglovan razstavišča, zažgolela pa, so tudi v kulturnem domu Edvarda Kardaža, ko je bil tam predvolilni show liberalcev, kmetov in zelenih.

BANKA — Tisti, ki se pogosto vozijo po Belokranjski cesti, niti ne opazijo, kje je reklamno gesto »Varčujte pri Ljubljanski banki!« Prilek, ki je navadno bolj občutljiv za vsako malenkost, pa je takoj pripomnil: »A potem, ko bomo varčevali pri omenjeni banki, bomo imeli stavbe, kakršna je tista, ki nosi napis?« In se zamislil nad propadajočim bivšim silosom, sredi, da pravzaprav nima kaj varčevati.

DOBRODELNOST — Črnomaljska Socialistična zveza se je odločila na nekoliko drugačno predvolilno konvencijo. Namesto da bi prepričevala že prepričane, zapravljala denar in čas s konvencijo, se je, ker je pač ljudska stranka — kot sama pravi — odločila, da neposredno pomaga ljudem z dobrodelno prirreditvijo Srce srca. Ne vemo sicer, če bodo pred nogo metno tekmo med znanimi Slovencek in direktorji sklepali stave, toda sekretar Socialistične zveze je že napovedal zmago žensko. Po njegovem bodo direktorji ob brhkih dekletih tako zmedeni, da bodo pozabili še na prirojene nogometne spretnosti.

ČUDEŽI — Po črnomaljski občini se ponoci dogajajo čudne stvari. Pred časom so neznanzi z oglasnih desk potrgali plakate ZSMS-Liberalne stranke, ki vabijo na volitve. V ZSMS so, nič hudega sluteč, plakate razobesili še enkrat, a preteklo nedeljo zjutraj so bili zopet na tleh, pridružili pa so se jim še plakati Socialistične zveze. Na ZSMS in SZ so prepričani, da so storičarji tokrat slabo zabrisali za sabo sledi, nasprotno, se izdali so se, kajti na istih mestih visijo sedaj plakati Demosa. Očitno so se v tem predvolilnem boju še najbolj znašli v ZKS — Stranki demokratične prenovе, saj so svoja predvolilna sporočila razobesili za stekli. Božja previdnost ali božji privilegij?

Drobne iz Kočevja

NI KIHNIL MAČEK — Poročali smo že, da je pretvornik RTV Ljubljana za Kočevje (11. kanal, prej 8. kanal) zelo občutljiv, saj komaj v bližini kihne mačka, že nekaj dni na Kočevskem ni slike in glasu na televizijskih sprejemnikih, zaradi česar lahko gledamo le zagrebški in drugi program. Tokrat pa za izpad ni kriv maček, ampak vreme. V nedeljo je namreč padel dež, potem je nekajkrat zagrnelo, padlo je nekaj snežink — in ljubljanski program je spet za nekaj dni mrknjil na televizorjih.

NIC ZA ZAKLONIŠČA — Sklenjeno je, da velja od 1. marca moratorij za plačevanje prispevka za gradnjo zaklonišč. To pa ni motilo velikega duha — pri stanovniški skupnosti, da ne bi razposlal tudi za marec račun z vključenim prispevkom za zaklonišče. Izgovor je prepričljiv: niso dobili drugačnih navodil. Upamo, da jim jih bodo pristojni kmalu dostavili. Na zadnji občinski seji (27. marca) pa je bilo sklenjeno še, da bo izdelano in posredovano poročilo, kje je za zaklonišča zbrani denar ali kako je bil porabljen.

PREVOZI V OKOLICI — Občani Koprivnika so predlagali, naj bi uvedli potniški promet na progi Kočevje — Koprivnik. Družbeni prevozniki se za to progo ne zanimajo, sta se pa že prijavila dva zasebna interesenta. Podobno progo iz Kočevja bi bilo potrebno uvesti še proti Staremu Logu, proti Strugam in verjetno še kam, kar pristojni še proučujejo.

Ribniški zobotrebi

ARESTANTJE — Med zakusko po minuli proslavi ob občinskem prazniku seveda ni slo brez razgovorov o bližnjih volitvah. Pa je neka žena borca — tako se je vsaj predstavljal — med drugim dejala: »Kaj bo ta Pučnik, ki je bil v arestu!« Nekdo jo je spomnil, da je bil v arestu, predno je postal predsednik, tudi sam Josip Broz-Tito, da o drugih slavnih arestantih niti ne govorimo. In s tem je bilo razpravo konec.

RIBNICANJE LOKALPARIOTJE — Danes je veliko govora o raznih nacionalizmih, separatizmih itd., v Ribnici pa menda prevladuje že od nekdaj lokalpatriotizem. To besedo pa si v Ribnici različno razlagajo, najbolj originalno pa je tisto tolmačenje, da so Ribničanje lokalpatriotje zato, ker preživajo večino časa po raznih lokalih, največ po gostinskih.

Trebanjske iveri

DVE PODOBI — Širše območje mirenke čistilne naprave je tako, kakor bi omenjeni precejalni objekt zgradil kak biolog z izjemno razvitem občutkom spoštovanja do komarjev in drugega letččega mrčesa ter do živalstva, ki se rado zaleže v gnojnicah ali mlakuži. Ob čistilni napravi je namreč lep mlakuži, iz katere se prvič dviguje v rojih mrčes, in drugih v valovih smrad, ki občasno vzame tek še tako dobrih jedcem v kuhinjah in jedilnicah v bližnjih blokhi. Za ograjo, ki loči ta zamočvirjena tla od nasipa, kjer je čistilna naprava, je svet pravičljivo drugačen, tako je namreč urejen.

ZOBOZDRAVNIŠKA — Valovje zasebnih dejavnosti pljuska tudi v Sentrupert in temu je to najbrž celo všeč, saj noče zaostajati za bolj mestinima Trebnjem in morda Mirno. Ena zadnjih naplavin takega valovanja je zobozdravniška ambulanta oziroma pravzaprav samo delovna soba, kajti oseba v belem obdeluje zoba na črno. Doktorjevo delo hvaljivo Sentrupertani in klientela iz drugih krajev.

KAPELICA — Danes mirenke kapelice na mostu ni zadel še noben tovrtnjak, kdaj prej pa že kateri. Tudi sicer dotrajani objekt bi si krajanji radi polepsali. Če ga bodo, bodo sodelovali z novomeškim zavodom za varstvo tovrstne dediščine. Če bodo, saj sta za sodelovanje potrebna najmanj dva, v mirenkem primeru pa eden manjka. Tako vsaj trdijo v krogh, ki so še dobre volje.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Vinska cesta bo dobila asfalt

Vendar še prej denar

SEMIČ — Semiška krajevna skupnost je znana po tem, da je v zadnjem času vsako leto dobilo asfalt vsaj nekaj vasi, in danes bi lahko na prste prešteli tiste, ki imajo v tej največji krajevni skupnosti v občini še vedno makadama. Zagotovo pa bo letos največji zalogaj asfaltiranje 5.800 metrov dolge vinske ceste po Semiški gori od Gabrja proti Smočki luži do Vrtače.

»Ker je bila cesta zares zelo slaba, so lani prebivalci, ki živijo ob tej cesti v 21 gospodinjstvih, ter nekaj lastnikov zidanic dali pobudo, naj bi pot rekonstruirali. Kaj hitro smo imenovali gradbeni odbor, izbrali najugodnejšega ponudnika za asfaltiranje, Cestno podjetje iz Novega mesta, ter začeli z delom,« pove blagajnik gradbenega odbora ter hkrati gonilna sila Matija Hudak. Pohvali, da se je okrog 250 lastnikov parcel ob cesti dobro odzvalo na akcijo, večji del denarja pa so zbrali prav z njihovim enkratnim samoprispevkom, ki je, seveda v dinarski protivrednosti, znašal od 200 do 1.000 DEM.

»Prezreti pa ne gre tudi izdatne pomoči krajevne skupnosti, ki je dala iz samopris-

Lea Oražem

Odpraviti škodo Kočevska prizadeta zaradi zaprtega prostora

KOČEVJE — Lea Oražem iz Kočevja je kandidatka Demosa za zbor občin republike Slovenije. Na vprašanja, kaj in kako je treba po njenem izboljšati v občini, republiki in državi, je odgovorila: »V slovenski skupščini se bom še naprej zavzemala, da mora samostojna republika Slovenija poravnati občini Kočevje škodo, ki je nastala zaradi 40-letnega zaprtja ene tretjine njenega ozemlja. S tem denarjem bi morali odpraviti Kočevsko gospodarstvo. Takoj je treba tudi odpraviti prometno zaprtost občine Kočevje in v celoti posodobiti ceste proti Novemu mestu, Črnomlju in Osilnici.

Na področju kmetijstva in gozdarstva sem za evropski način gospodarjenja z uvajanjem družinskih kmetij. Prevelika in gospodarsko šibka podjetja bi razdelila na manjše, vitalne, inovativne in samoodgovorne enote.

Seveda pa se bom zavzemala za ponovno vzpostavitev obrtnih šol in šol za osnovno turistično dejavnost. Zdomci morajo postati sestavni del slovenskega naroda. Želim pa tudi vzbuditi zgodovinski spomin in pripadnost temu bivalnemu okolju.«

J. P.

Matija Hudak

pevka 60 tisočakov, prispevala pa tudi 4.000 m³ gramozna ter plačala strojna zemeljska dela. Na koncu nam je zmanjkalo denarja za prevoz gramozu, ki bo veljal 72.000 din. Zato bomo morali s prazno blagajno zopet stopiti med ljudi, vsak pa naj bi dodatno prispeval še 200 do 1.000 din,« pravi Hudak, ki meni, da bo to zadnje pobiranje denarja pred asfaltiranjem, ki naj bi bilo, če bo vse steklo po načrtih, maja.

M. B.-J.

SINDIKAT O LASTNINI

TREBNJE — Družbeni pravobranilec samoupravljanja mora skladno s svojimi pristojnostmi bdi na procesi, v katerih družbena lastnina prehaja zakonito in drugače v roke najrazličnejšim lastnikom, so poudarjali na nedavni seji trebanjskega sindikalnega sveta. Skupaj s sindikatom v podjetjih naj spremlja morebitne prodaje družbenih stanovanj, so še menili člani sveta. Le-ti so se med drugim odločili, naj tudi v prihodnje deluje pri občinskem sindikalnem svetu v Trebnjem ustanova pravne pomoči, ki naj se pri delu tesneje kot doslej povezuje z družbenim pravobranilcem samoupravljanja. Na seji so udeleženci podprli kandidaturu Dušana Rebolja in Mihe Ravnika za predsednika republiških sindikatov in Rajka Lesjaka za sekretarja. Kot dolenjska predstavnik v predsedstvu ZSS so predlagali Jožeta Mikliča in Mirana Juraka in kot člana republiškega sveta Alojza Podboja, Igorja Vizjaka in Mirana Juraka. Izvolili so še 5 članov predsedstva OS ZSS Trebnje.

Po svojih 15-letnih izkušnjah v ZDA in drugod na Zahodu verjamem, da je kapitalizem zares izkoriščanje človeka po človeku, da kviri vse, od bogatih do revnih, da je z drugo besedo — zlo. (B. M. Zupančič)

Kako zahtevna bo zahodna smer?

Tesnila Trebnje načrtujejo, da bodo po dobavah jugoslovanskemu in vzhodnoevropskemu trgu več kot doslej iztržila pri zahodnih naročnikih

VELIKA LOKA — Pred Tesnila Trebnje se postavlja usmeritev na zahodnoevropsko tržišče kot imperativ, ki ga mora uresničiti, če hoče preživeti. Tako se da razumeti direktorja te delovne organizacije dr. Vladimira Faturja, ki je prepričan, da bodo Tesnila zmogla zahodnoevropski prodor že s sedanjim proizvodnim programom.

Motorna tesnila, katerih izdelava pomeni enega od treh glavnih proizvodnih programov velikoškote tovarne, so v Veliki Loki že vrsto let kupovali Crvena zastava in 21. maj ter posledno sovjetski, češki in poljski avtomobilski proizvajalci. Tem so dobavljali iz Velike Loke tudi tesnila za t.i. prvo vgradnjo, medtem ko na zahodno tržišče Tesnila še niso prodrla s tovrstno prodajo, ampak le s prodajo tesnil, ki se uporabljajo šele kot rezervni deli. To je za proizvajalca tesnilnega materiala nezanesljiv posel, vseeno pa je Tesnilom pred nedavnim uspelo skleniti posel o dobavah svojih izdelkov Peugeotu in Fordu. Prve prodaje za t.i. prvo vgradnjo pa bodo verjetno namenjene Re-

Pri osveščanju ne bo popuščanja

Črnomaljski vroči ekološki temi — odvozu smeti — še ni videti konca — Lahinja le še kanal za gnojnico — Razširili naj bi odlagališče pri Vranovičih

ČRNOMELJ — Očitno zgodbe o jari kači oz. o tem, kako zbirati in odvažati komunalne odpadke v črnomaljski občini, še ne bo konec. Čeprav te teme na zadnji seji skupščine ni bilo na dnevnem redu, pa se je ob delegatskem vprašanju prav tu razvila najdaljša razprava. Bolj pripravljeno pa bodo o tej očitno zelo vroči črnomaljski temi razpravljali delegati na naslednji seji, zadnji v njihovem madnatnem obdobju. Najbrž pa bo kakšna smetarska kost ostala za »priboljšek« tudi skupščini v novi sestavi.

Pojasnilo k pripombam delegatov iz Semiča je dal podpredsednik komiteja za družbeni razvoj Jože Strmec, ki je de-

jal, da je Slovenija ena najbolj zanemarenjenih dežel v Evropi, črnomaljska občina pa pri tem ni nikakršna izjema. Lahinja je v 3. kakovostnem razredu in torej le še kanal za gnojnico, analiza vodnih virov je pokazala, da je 40 odst.

Prednost zaupanja vrednim

Sekretar ZKS-SDP Dušan Kočevar pred volitvami — Barve niso važne

ČRNOMELJ — Kot je povedal tik pred prvim krogom volitev sekretar predsedstva OK ZKS-Stranke demokratične prenovе Črnomelj Dušan Kočevar, njihova stranka za republiški zbor občin podpira Ferdinanda Korošca, ker menijo, da je pravi človek, saj izhaja iz gospodarstva ter uspešno vodi podjetje, ki mu je zaupano. Sicer pa v ZKS-SDP predlagajo ljudem, naj volijo zaupanja vredne ljudi ter naj pri tem ne gledajo na strankarske barve. Izbere naj torej tiste, ki jim bodo lahko zaupali bodočnost, pri tem pa naj se čim bolj ozirajo na preteklost, saj je prihodnost tista, od katere lahko kaj pričakujejo.

Po Kočevarjevih besedah člani njihove stranke boljše vsesplošni napadi na pridobitve preteklih let, čeprav ne zanikajo nekaterih napak, ki so bile storjene v preteklosti. »Predvsem pa je bilo v zadnjem času izpostavljen ime Tita, ki naj ne služi v pozitivnem ali v negativnem smislu za volilno propagando katere koli stranke,« je poudaril Kočevar ter pristavil, naj ljudje tudi na volitvah 22. aprila, ko bo moč izbirati med številnimi poznanimi imeni, dajo prednost sposobnim in zaupanja vrednim ljudem.

Direktor Komunale je spomnil tudi na deponijo odpadkov. Razširili naj bi sedanjo pri Vranovičih, za kar ni ovir s strani Smelta in republiške ter medobčinske inšpekcije, negodovna pa je na bližnjih Vranovičih.

pitne vode bakteriološko oporečne. Po količini SO₂ in prašnih delcev v zraku je Črnomelj močno presegel svetovne norme. V občini imajo 48 divjih smetišč, tudi zemlja je zastrupljena, čeprav natančnih podatkov še ni. Da bi vsaj nekoliko zaščitili okolje, so na predlog krajevnih skupnosti sprejeli odlok o odvozu smeti, ki je zajel več kot tretjino občanov. Po letu dni pa se je na račun odloka in njegovega uresničevanja nabralo kup pripomb. Vendar je Strmec pripomnil, da je potrebno osveščati ljudi ter vztrajati pri uresničevanju odloka, seveda pa upoštevati tudi pripombe ljudi, kadar so upravičene in tehtne.

OD TURISTIČNE TAKSE LE BORIH 700 DIN

ČRNOMELJ — Črnomaljska občina spada po turistični razvitosti v 3. kategorijo in po tej razvitosti so pred letom dni določili tudi višino turistične takse za letošnje leto. Toda inflacija je opravila svoje in odlok so že pred sezono morali spremeniti. Tako naj bi bila začetna vrednost turistične takse namesto 0,4 din za tuje goste 7 din, za domače pa polovica te vrednosti. Da se kljub vsemu v blagajni najbrž ne bo zbralo pretirano veliko denarja, pove že podatek, da se je lani od turistične takse nateklo borih 700 današnjih dinarjev. Ker v Črnomlju niso povsem prepričani, da v prihodnje ne bo več inflacije, bo odslej spremembe takse določal kar izvršni svet, da ne bo potrebno za vsak popravek spreminjati celotnega odloka.

Manj dajatev iz gospodarstva

Za 14 odst. manj dajatev iz občinske pristojnosti

KOČEVJE — Občinska gospodarska zbornica Kočevje je predlagala občinski skupščini, naj razbremenijo gospodarstvo tako, da mu zmanjša prispevne stopnje iz svoje pristojnosti (vse enako) za 15 odstotkov. Občinska skupščina pa je na predlog občinskega izvršnega sveta določila nove prispevne stopnje, ki so (v povprečju) nižje za 14,21 odstotka, kar pomeni, da se bodo prispevki gospodarstva znižali od prvotnih 90.187.000 din na 77.367.000 din. To pa je le malenkostna razbremenitev občinskega gospodarstva, saj so prispevki in davki iz pristojnosti republike in zveze občutno večji kot iz občinske pristojnosti. Tudi te dajatve bi se morale zmanjšati, saj gospodarstvo ni več pripravljeno sprejemati eksperimenta meje vzdržljivosti, in to največkrat na račun zaposlenih delavcev v gospodarstvu,« je zapisano v obrazložitvi gospodarske zbornice.

Občinska skupščina ni znižala prispevnih stopenj iz dobička in dohodka, ki so vpeljane za pospeševanje proizvodnje hrane in za revitalizacijo Kočevskega, ker gre ta denar za razvoj občine (kmetijstva itd.) in se torej spet vrača kočevskemu gospodarstvu. Samo delno pa je upoštevala predlog zbornice o zmanjšanju prispevka iz osebnega do-

hodka za osnovno izobraževanje, otroško varstvo in socialno skrbstvo; sploh pa ni znižala davka iz osebnega dohodka. V vseh teh primerih je utemeljitev taka, da bi s predlaganim znižanjem izgubili pravico do sredstev iz republiške solidarnosti oz. iz drugih republiških virov. Celotno zvišanje pa so prispevek iz OD za socialno skrbstvo, ker pričakujejo, da se bo število upravičencev do socialnih pomoči povečevalo.

J. P.

DEMOS V VOLILNI KOMISIJI

KOČEVJE — Na predlog kočevske enote Demokratične zveze Slovenije so na zadnji seji občinske skupščine Kočevje imenovali v občinsko volilno komisijo tudi dva predstavnika Demosa, in sicer za člana Dušana Oražma, za namestnika člana pa Marico Kalan. Hkrati so razrešili članstva v občinski, volilni komisiji članico Mileno Aupič in namestnico Danico Kaplan, prvo zato, ker je kandidatka za DPZ in torej ne more biti hkrati član komisije, drugo pa na lasten predlog.

Kot zadnji je tokrat (27. marca) tudi zbor združenega dela potrdil imenovanje Mira Ješelnika za komandirja postaje milice Kočevje.

Božidar Kravcar

Bolj pravično nad zemljo in kmetstvo

SKZ Trebnje o predvolilnih potezah — B. Kravcar za republiški zbor

TREBNJE — Upravni odbor trebanjske podružnice Slovenske kmečke zveze je na petkovem sestanku obravnaval priprave na volitve in posebno še svojo predvolilno propagando, pri čemer je ugotovil, da z oglasnih desk njnajo Demosovi plakati.

V pogovoru o svoji volilni listi kandidatov je odbor ugotovil, da še ni obvestil javnosti o imenu kandidata za zbor združenega dela slovenske skupščine. Ta je kmetijski tehnik in samostojni kmet Božo Kravcar iz Praproč pri Trebnjem. Kravcar se na svoji srednje veliki kmetiji ukvarja s proizvodnjo mleka in pridelovanjem krompirja ter pitanjem govedi in prašičev. Kot kmetijski tehnik je pustil dobro plačano službo v Zavarovalnici, da bi se lahko v celoti posvetil kmetovanju. Kot kmet podpira program Slovenske kmečke zveze in se zavzema za tako organizirano združbo, da bo ta kot servis za kmete delala v interesu članstva, in poleg tega se za varovanje kmetijske zemlje. Kravcar, ki je kandidat za člana občinskega zbora združenega dela, podpira vsa vlaganja v kraj, ki bodo letnemu omogočila razvoj. V ta namen se bo zavzimal za ustrezno davčno politiko in samo za pravično obremenitev kmetijstva z raznimi dajatvami. Po njegovem bi morali veljati za kmete boljše pogoji zdravstvenega zavarovanja.

M. LUZAR

Semičani pa so za revizijo odloka, ki naj se razširi na vso krajevno skupnost, saj bo le tako zares učinkoval. Menijo, da se Komunala nima pravice izgovarjati, da z avtom ne more do hiš. Nobena hiša ni na tako nedostopnem mestu, saj ni nihče znišal gradbenega materiala za hišo v košu. Moti pa jih, da tudi na sodišču ne morejo uveljavljati dela odloka, ki govori, da tisti, ki sami odpeljejo smeti na deponijo, ne plačajo odvoza.

Direktor Komunale Bojan Košir je pojasnil, da gre v tem primeru le za odvoz odpadkov, ki jih zaradi velikosti ne morejo dati v posodo. Sicer pa ne vztrajajo pri nakupu smetarskih kant, saj ljudje lahko puščajo smeti na vidnem mestu tudi v polvinilastih vrečkah. Niso pa še usposobljeni, da bi odvoz organizirali po vseh krajih v občini. Sicer pa jim ni prijetno, da morajo zaradi neplačevanja tožiti toliko ljudi, tudi zato ne, ker znaša sodna taksa več kot 120 din, tožijo pa za desetkrat manjšo vsoto. To pa ni edina neprijetnost komunalce. V delu Vrtače so jim celo zagrozili, da bodo z njimi fizično obračunali, če bodo še kdaj prišli.

M. BEZEK-JAKŠE

HYDROVOD JAVNO PODJETJE

KOČEVJE — Hydrovod Kočevje-Ribnica je javno podjetje. Tako je bilo sklenjeno na zadnjih sejah občinskih skupščin Kočevje (27. marca) in Ribnica (30. marca). Glavna njegova dejavnost je oskrba s pitno vodo, poleg tega pa ima še več drugih dejavnosti, ki osnovno dopolnjujejo.

Za lep in zdrav tukajšnji košček Zemlje

OO RKS Trebnje organizira občinsko akcijo pobiranja smeti

TREBNJE — Trebanjska občinska organizacija Rdečega križa Slovenije je razumela gesto Svetovne zdravstvene organizacije ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja kot izziv in se na tej podlagi odločila, da njenemu geslu »Zdrav planet — zdravo okolje« pripne dodatno sporočilo: Naj bo bivalno okolje tudi lepo na pogled! OO RKS Trebnje bo to svoje dopolnilo o lepoti miljeja utemeljila z delom še to pomlad. »Organizirali bomo okrogle mise o okolju, na katere bomo povabili predsednike hišnih svetov in mladino. Prav v tem okviru načrtujemo pogovore z direktorji tovarn. Evropska razsežnost, ki naj bi jo vpeljali v tovarne z novim delovnim časom, je po našem prepričanju namreč tudi to, da bi bilo tovarniško okolje lepše urejeno in v tem pogledu prijaznejše. Evropa to že ima, kar smo videli npr. ob obisku v Avstriji. Načrtujemo tudi pogovore o prestranzanju nevarnih odpadkov, ki grejo v naše vode,« pravi predsednica OO RKS Trebnje Pavlina Hrovat. Predvsem pa

Pavlina Hrovat

naj bi trebanjski Rdeči križ polegšal okolje z veliko občinsko očistevalno akcijo v prvih dneh aprila. Svojevrvstven poziv k skrbi za okolje pomeni tudi razpis, na katerega naj bi odgovorili Rdečemu križu šolarji s spisi in risbami. Tema: kako si zamišljate lepo in zdravo okolje? Dva najboljša šolarja bosta teden dni letovalna na Debelem ritcu.

Omenjeno geslo o »zdravem planetu« morda smemo razumeti kot željo po zdravju njegovih prebivalcev. Zdravje, kolikor ga da bivanje ob morju, lahko stariši iz občine Trebnje kupijo otroku, če ga vpišejo v letoletno kolonijo na Debelem ritcu. OO RKS Trebnje zbira tovrstne prijave do 10. aprila. Stroške kolonije bodo lahko poravnali obročno, pravi o plačilu Hrovatova.

L. M.

Z odloki nad večglavega zmaja

V brežiški občini so posodobili vrsto odlokov o varstvu okolja, nekatere pa morajo še pripraviti — Učinkovitejši nadzor nad izvajanjem

BREŽICE — Skrb za izvajanje programov varstva okolja se je tudi v tej občini povečala in počasi razgibala toge mehanizme, ki so doslej veljali pri varovanju okolja. Sistemskih ovir za hitrejšo izvajanje ukrepov iz varstva okolja je torej vse manj, obenem pa je res tudi to, da so se bistveno zmanjšale materialne možnosti za sanacijo in varovanje okolja. Mnoge pobude in želje zato ostajajo samo na papirju.

Občina ima sedaj izdelano študijo o odvajanju in čiščenju odpadnih voda v naseljih Brežice in Dobova, razvojni projekt sanitarnega deponiranja komunalnih odpadkov občine, v pripravi pa je strokovni popis vseh črnih odlagališč odpadkov. V minulem letu so sprejeli še odlok o obveznem odlaganju in odvajanju smeti in odpadkov ter v končno fazo privedli pripravo odloka o varstvu vodnih virov.

Papirnatega zmaja je seveda lahko krotiti, povsem drugače pa je, če je treba sekati glave pravemu. V brežiškem primeru ima ta nadloga kar več glav. Kljub dogovoru in zagotovili je reka Sava v spodnjem toku še vedno enako onesnažena in Krka tudi ni na boljšem, čeprav se ji obetajo gradnje čistilnih naprav. Podtalnice na Brežiškem polju ne ogrožata samo Krka in Sava, ampak tudi bližina JEK, neustrezno ravnanje s posebnimi odpadki,

škodljive snovi v zraku, gošča komunalnih in drugih čistilnih naprav, neustrezna uporaba gnojekve ter pretirana uporaba umetnih gnojil in škropiv.

Kljub nekaterim novim odlokom o varovanju okolja zasledimo na tem področju še vrsto pomanjkljivosti. Vrstvo tal je premalo zaščiteno pred onesnaženjem, manjkajo ustrezni predpisi v zvezi s hrupom. Tega v Brežicah zaradi nizkih preletov vojaških letal ne manjka, še več hrupa pa bo, ko bosta v to ravno prispeli še hitra železnica in nova avtocesta. Doslej razen za vozila v cestnem prometu drugje nimajo predpisanih zgornjih mej dovoljene emisije hrupa, celo za industrijo ne. Ravno zaradi tega je odlok o povzročanju hrupa v občini toliko bolj dobrodošel.

Neurejeno je tudi ravnanje z odpadki. Izvršni svet je še sicer odločil za najugodnejšo varianto, ki jo je za novo od-

lagališče predlagala strokovna študija, vendar je še vedno prepričan, da bi mo-

• Čeprav imajo v občini na področju varstva okolja v glavnem šele papirje, gre vendarle pozdraviti tovrstne premike, saj brez ustreznih in življenjskih predpisov ne bo slo. Vrstvo okolja zahteva tudi velika finančna sredstva, za kar pa ekološki dinar, ki so ga začeli zbirati tudi v Brežicah, bržkone ne bo dovolj.

rali vprašanje centralnega odlagališča komunalnih odpadkov reševati na regijsko ravni.

B. DUŠIČ

KANDIDATI BREŽIŠKE PODRUŽNICE SKZ

BREŽICE — Med kandidati za DPZ iz Posavja in Zasavja sta Toni Preskar in Marjan Kelhar, za zbor občin kandidira Jože Vovk in za republiški zbor združenega dela Martin Lepšina, ki je hkrati tudi nosilec liste za občinski družbenopolitični zbor. Ostali kandidati na tej listi so še: Milan Pintarič, Anton Preskar, Ivan Golob, Jože Jurkas, Andrej Novosel, Roman Radanovič, Franc Rožman, Ivan Boste, Branko Grmovšek, Anton Zevnik, Zvonko Čermelič, Franc Tomše, Terezija Žibert, Darko Lapuh, Franc Žibert, Marjan Vizjak, Darinka Segota, Franc Baškovič, Martin Avšič, Franc Cetin, Niko Živič in Darko Jelčič. Na listi za zbor združenega dela so Franc Strgar, Jože Požek in Ivan Čurhalek, za zbor krajevnih skupnosti pa Jože Molan, Angela Gregl, Andrej Jelčič, Andrej Horžen, Ivan Srbčič, Anton Dornik, Ivan Poldan, Marjan Ferenčak, Ivan Škofljanc, Stane Petan in Milan Valde.

B. D.

Kandidati SZ se predstavijo

Z novinarske konference Socialistične zveze

BREŽICE — Novinarska konferenca, ki jo je pripravila Socialistična zveza, je pokazala, da imajo člani te stranke lastne poglede na družbo in da program stranke zanje ni nekaj nespremenljivega.

Prof. Marjan Gregorič, nosilec liste za občinski DPZ, je med drugim prepričan, da je sedanjí program stranke že nekoliko zastarelo. »Svoj program moramo sproti dopolnjevati in zapisane parole tudi uresničevati. Na listi imamo tako ugledne ljudi, da lahko brez težav sestavimo občinsko vlado ali vsaj vlado v senci. Za izvedbo občinskih nalog moramo doseči spremembe v republiki, pa tudi če bo treba za to izraziti svojo državljansko nepokorščino.«

Slavko Sušin, kandidat za republiški DPZ: »Ker ves čas govorimo, da imajo vse stranke enake programe, moramo poiskati drugačnosti. SZ mora postati samostojna stranka, zato njen član, da bi jo popravil. V slovenski skupščini bo interes občine pred interesi stranke.«

SPREJET RAZPIS ZA SAMOPRISPEVEK

BREŽICE — S precejšnjo zamudo so zbori občinske skupščine vendarle sprejeli sklep o razpisu referendumu za 6. občinski samoprisevek. Potem ko so v poročilu o izvajanju programa predhodnega samoprisevka za ceste ugotovili, da je popolnoma realiziran, so se odločili, da s takim načinom zbiranja sredstev nadaljujejo. Če se bodo prebricali na referendumu, ki bo 20. maja, odločili tako, bo tudi v naslednjih petih letih največ sredstev namenjenih programu posodobitve občinskih in lokalnih cest.

Adute imajo v rokavu

Razkrili jih bodo, ko bo čas — Lista ZOS

SEVNICA — »Lastnine, ki jo je neko dobil v upravljanje, si pač ne more lastiti. Tu predvsem mislimo na tovalovadnice in igrišča osnovnih šol, ki jih zaklepajo. Imamo pa otroke po vrtcih in šolah, ki so že skoraj nekakšni invalidi.« To je samo ena od povsem konkretnih, stvarnih zadev, ki bi jo lahko rešili že zdaj, sicer jo bo pa zanesljivo po volitvah Združena opozicija Sevnice, kajti sevniški Demos je prepričan o svoji zmagi. Na novinarski konferenci Demosa smo tudi slišali, da bo v Sevnici treba takoj najti prostor za tržnico, da bodo kmetje lahko prodajali zdravo kmečko hrano brez posrednikov, kar bo za potrošnike dosti ceneje.

Na konferenci niso nič govorili o možnih mandatarih za predsednika občinske vlade oz. za župana. To pa so pojasnili s tem, da se strogo držijo poslovnikove nove skupščine, pri katerem so tudi sami sodelovali, da pač mandatarija ali župana predlaga 6 bodočih odbornikov oz. delegatov in se ta potem volita. »Mi imamo, v rokavu ljudi, ki se intenzivno pripravljajo na te funkcije in pripravljajo še dodatne programe, kako si zamisljajo svoje delo itd. Ko bomo prišli v občinski parlament, bomo z njimi nastopili.«

Na listi Združene opozicije Sevnice za občinski družbenopolitični zbor so kandidati: Franc Štirn, dipl. veterinar in kmet iz Šentjana, Karel Vehovar, upokojenec, ustanovitelj in dolgoletni

direktor sevniške Jutrjanke, Fanika Zemljak, učiteljica — defektologinja na OŠ Ana Gale v Sevnici, Jože Maurer, spec. pedagog, direktor Doma Milke Kerin v Krškem, Julij Jeraj, študent FSPN, Tine Zupančič, dipl. agronom pri M-KK; Drago Jazbec, strojnoženar v Papirnici Radeče; Borut Simončič, gradbeni tehnik v občinski upravi; Angela Čampa, ekon. tehnik v Lisci; Franci Zvegljič, komercialist, vodja Tobaka Krško, predsednik Društva invalidov Sevnica (vsii ti kandidati so iz Sevnice); Miloš Plančarič, iz Tržišča, prom. tehnik pri ŽG

• Vsi ti kandidati se bodo predstavili tudi na zadnjem predvolilnem zboru sevniškega Demosa v petek, 6. aprila, ob 18. uri v kulturni dvorani GD v Sevnici. Svoji prihod so najavili tudi prvaki Združene opozicije Slovenije dr. Dimitrij Rupel, dr. Katja Boh, dr. Rajko Pirnat in prof. Mihaela Logar. Moto zboru bo »Pred zmago«.

Ljubljana, izredni študent ekonomije; Ivan Dobrišč, inž. agronomije iz Sevnice, zaposlen pri Medobčinskem inšpektoratu Krško, Janez Divjak s Primoža, mizar, zaposlen v VVO Čičiban v Sevnici, in Dragica Novak, pravnica iz Boštjana, zaposlena v Inpletu na Brezovem.

Delegati kritično o pitni vodi

Delegati krajevnih skupnosti kritično prerešali poročilo inšpekcijskih služb

prometna varnost v predelu Podgore v Krškem, kjer pa je bila napravljena projekantska napaka.

Na seji zboru združenega dela je bila sprejeta pobuda, naj izvršni svet kaj ukrene glede ravnanja s komunalnimi odpadki. Izvršni svet je pripravil odlok, delegati zboru krajevnih skupnosti pa so ga zavrnili, ker so menili, da je premalo domišljen.

J. SIMČIČ

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. do 31. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Mirela Krušlin-Sporiš iz Razborja — Valentino, Anica Tančak iz Podvrha — Ivana, Mirjana Bauer iz Brežic — Stello, Marija Hribar iz Pristave — Andrej, Pavla Močnik iz Radeče — Vanjo, Vladka Tomše-Sunčič iz Brežic — Grega, Slavica Budič iz Dvorca — Jureta, Darinka Bartol iz Rožnega — Alenko, Marija Zupan iz Osredka — Valentino, Mojca Molan z Rake — Manjo, Astrid Klemenčič iz Samobora — Damjana, Dragica Mišič iz Dupleve — Davora, Ivanciha Sokolovič iz Bregane — Zorana, Mitra Bajs iz Nove vasi — Valentino, Vesna Cerovočki iz Sevnice — Ano, Slavica Vukovič iz Gornjega kraja — Valentino, Marjetka Arh iz Vel. Malenc — Aleša, Ljuba Kenjereš iz Samobora — Ivana, Darja Jalovec iz Čreteža — Melito. Čestitamo!

Delegati so poročilo očitali, da ne omenja TCP Videm, ki je največja onesnaževalka, opozorili so na moteče delovanje asfaltnih baz, v krajevni skupnosti Veliki Trn so nezadovoljni z dotrajano električno napeljavo. Slišati je bilo tudi veliko kritičnih pripomb na račun cest; most v Krškem je pogosto poškodovan, cesta proti Senovemu ne zasluži več svojega imena, vprašljiva je

Igor Omerza je menil, da je plačilni promet treba prenesti na poslovne banke, iz centra vodene službe družbenega knjigovodstva pa ukiniti. Če bo Demos zmagal, bo vpljel slovensko valuto, samostojno slovensko vojsko, carino, davkarjo in še nekatere politične in druge institucije, kot je to normalno v svobodni Evropi.

J. TEPPEY

KOŠAR (ŠE) POKLICNI SEKRE TAR

SEVNICA — Na petkovi konstitutivni seji občinskega sindikalnega sveta v Sevnici so za podpredsednika sveta izvolili Jožeta Goriška iz Gostinskega podjetja, za poklicnega sekretarja pa Janeza Košarja, ki je tudi doslej opravljal to funkcijo. Med kandidati za predsednika republiškega sveta ZSS si je za dostojno podporo zagotovil le Dušan Rebolj (mimogrede: sedanjí predsednik Miha Ravnik je dobil le 4 glasove!), vsa podporo pa je dobil (do) sedanjí sekretar RS ZSS Rajko Lesjak.

TEKMOVANJE MLADI IN KMETIJSTVO

TRŽIŠČE — V soboto, 7. aprila, bo ob 20. uri v kulturnem domu v Tržišču osem ekip tekmovalo, katera ima več znanja iz kmetijstva, zlasti o urejanju hlevov, čebelarstvu, pridelovanju hmelja in pridelovanju sladkorne pese. Na tekmovalju, ki ga prirejata aktiv mladih zadržnikov iz Tržišča in M-Kmetijski kombinat tok Koperacija Sevnica, bo kulturni program pripravila skupina iz Tržišča.

Opozicija že ve, kako do zmage

Z novinarske konference Združene opozicije Sevnice — Demos

SEVNICA — »Združena opozicija Demos Sevnica nastopa kot demokratična napredna stranka proti obstoječi oblasti. Sodi, da je ta pripeljala Slovenijo na prag gospodarskega, socialnega, ekološkega in narodnega poloma.« je na četrtih novinarski konferenci ob predstavitvi političnega programa za volitve dejal dr. Cveto Gradišar.

Kot so povedali ob predstavitvi kandidatov Demosa za bližnje volitve, je njihov kandidat za zbor občin dr. Gradišar dobil na nedavnih zborih volivcev približno toliko glasov kot skupaj oba kandidata ZKS-SDP in Socialistične zveze, kar je tudi en dokaz, da mislijo navdise resno, ko govorijo oz. napovedujejo zmago opozicije na volitvah. To pričakujejo tudi zato, ker je njihov program dovolj jasen, jednat, a celovit in predvsem uresničljiv.

Ob tem, ko opozicija opozarja, da je osrednji problem razvoja v sevniški občini kadrovske narave, povsem neustrezen kvalifikacijski ustroj zaposlenih in po kanih in podjetnih ljudi, iz občine, terja, da je treba skupaj ponovno prevrednotiti strategijo razvoja. Predvsem se sevniška združena opozicija na občinski ravni zavzema za deloklado in depolitizacijo, za tržno gospodarstvo z vsemi lastninskimi oblikami. Vzpostav-

ljanje trga znanja, kadrov, kapitala, blaga in storitev pa bodo tudi dokončno začeli urejati vprašanja sive ekonomije. Ta kontrolira do 40 odstotkov kapitala, zato naj se legalizira in usmerja z davčno politiko.

Tine Zupančič je razčlenil, kako bo Demos ustvaril normalne, izenačene pogoje in pravice brez razlike med družbenim in zasebnim kmetom, ki jim gre vsa veljava in družbena podpora, tako na strokovnem kot tržnem področju. Če bo kazalo, bodo ustanovili posebne pospeševalne službe, pri čemer pa je treba ločiti pospeševalca od poslovnca.

Fanika Zemljak, ki je na listi Demosa za občinski družbenopolitični zbor kot nadstrankarska kandidatka, je povedala, da se je za ta korak odločila, ker ima opozicija dober, uresničljiv program. V zadnjih letih je sodelovala s komunisti, socialisti, sindikalisti, a kljub dobrim idejam in lepim besedam je vse

ostajalo po starem, le na papirju. Upa, da zdaj ne bo tako. Karel Vehovar pa je soglašal, da je bilo v povojnih letih tudi v sevniški občini ogromno ustvarjalne energije zavrtje, delale so se razlike med ljudmi, namesto da bi ustvarili zdravo tekmovalje, ki je gibal napredka.

P. P.

GRADNJA DOMA UPOKOJENCEV ŠE VEDNO STOJI

KRŠKO — Predsedstvo Skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja Slovenije se na seji 30. marca ni moglo dokončno odločiti o prednostni liti gradnje domov upokojencev v Sloveniji. Zato je tudi usoda novega krškega doma upokojencev, katerega gradnja je zdaj ustavljena, še vedno na nitki. Da se bo skupščina SPIZ 16. aprila lahko dokončno odločila za nadaljevanje gradnje ali proti njej, bo Krško obiskala posebna komisija, ki si bo novogradnjo ogledala na kraju samem.

Na Bizeljskem za slovensko samostojnost

BIZELJSKO — Za nedeljski predvolilni zbor so si v Demosu združene stranke brežiške občine izbrale posrečeno prizorišče pod prostornimi Šekranjevimi kozolcem sredi vasi. Morda je prav domačnost, malo pa tudi Janševa zamuda, spodbudila k besedi celo vrsto govornikov. V zbranih domačinom so se predstavili kandidati dr. France Černe, dr. Tine Velikonja, Tone Frantar, Janez Janša, Igor Omerza, dr. Zvonimir Blažević, prof. Tine Šoško, Ciril Kolešnik, kmet Kelhar in drugi.

Vse nagovore je prevevala zahteva po politični in gospodarski osamosvojitvi Slovenije v smislu majniške deklaracije, ki jo sprejemajo kot svoj program. Nastopajoči so se zavzemali za več osebne svobode, za sprostitev intelektualnih rezerv v ljudeh, ki se kot posamezniki niso mogli uveljaviti in so mnogokrat zatajili svojo pamet samo zaradi tega, ker niso hoteli ponavljati tujih misli. Namesto obljub so obetali govorniki še nekaj časa hude čase, ker ne bo mogoče čez noč odpraviti napak iz minulih desetletij.

Ogromno kmečke zemlje, vinogradov, je zapuščenih in v Sloveniji je kar pet tisoč kmetij brez naslednika, zato si kmetje bolj kot kdor koli želijo sprememb za nov razcvet družinskih kmetij. Slišati je bilo tudi zahtevo po politični amnestiji za obe strani, za poravnavo krivic, ne pa za maščevanje. Če Demos zmagla bo zahteval odprodajo družbene lastnine zasebnemu kapitalu in povrnitev protipravnih odvzetega premoženja, vendar tudi to ne bo takoj jutri, saj bi reševanje na vrat na nos lahko povzročilo nove krivice.

Igor Omerza je menil, da je plačilni promet treba prenesti na poslovne banke, iz centra vodene službe družbenega knjigovodstva pa ukiniti. Če bo Demos zmagal, bo vpljel slovensko valuto, samostojno slovensko vojsko, carino, davkarjo in še nekatere politične in druge institucije, kot je to normalno v svobodni Evropi.

J. TEPPEY

DA NE BO POMOTE — Bilo je tik pred tem, ko so člani Socialistične zveze predstavili svoj program in kandidiate na novinarski konferenci. S posebnim podarkom so opozorili, da je treba razločevati med SZDL in SZ, ker gre za povsem drugo organizacijo z novim programom. SZ je stranka, ki nima več nobene zveze s staro SZDL, zato je novinarji nimajo več nobene osnove za zamenjavo kratic. Tega, da gre za drugo ime, a iste ljudi, jim sploh ni bilo treba povedati. To vedo že vsi.

MALA NERODNOST — Zgodila se je na že zgoraj omenjeni konferenci. Za enega svojih kandidatov so predstavniki stranke dejali, da je domači zdravnik. Hoteli so menda povedati, da je specialist splošne medicine, ki zdravi domače ljudi ali ki je za paciente domač človek. Vsekakor bi si lahko tisti, ki ga osebno ne poznajo, predstavljali njegov poklic lahko tudi čisto drugače. A kaj bi to pogrevali, saj gre v primerjavi z novinarsko konferenco samo le za majhno nerodnost.

SLOVENIJA NA OBROKE — S plakati je zadnje čase veliko špasov. Vsak bi rad nalepil najboljšo parolo, ki bo vzgala pri ljudeh, in vsak bi rad naj napleskal najlepše podoibe. Razvile so prave vojne s plakati. Tisti, ki so donedavnega še trdno sedeli na svojih stolčkih, sedaj lepijo in trgajo plakate s tako veliki verno, da je mesto že skoraj povsem prepleteno s papirnatimi zadevami. Oni dan je postalo zanimivo pred Elektrotehno, a le za tiste redke, ki plakate sploh še pogledajo. Velik napis »Neodvisna Slovenija« naravnost genialno dopolnjuje bleščeče oznanilo »Prodaja na obroke«.

Krške novice

PRIVILEGIJI — Otok v Kostanjevici je pod strogo kontrolo in na njem ne sme nihče ne zidati ne opravljati kakršnihkoli obnov, zato je Otok tak, kakršen pač je. Da pa ta zaščita ne velja za vse enako, kaže primer Oražnove hiše, ki je sicer sploh družbeno premoženje, vendar jo obnavlja zasebnik za svoje potrebe. Kostanjevičani se sprašujejo, kako je to mogoče, ko pa dovoljenja za obnovo ne dobe niti družbeni lokali, ki so bili vsaj doslej v privilegiranim položaju.

PLAKATI — V predvolilnem boju se plakati kar množijo, zato je težko dobiti ljudi, ki bi lepli plakate. Celotni krški mladini so se tega poslali lotili kar sami v skladu s Krambergerjevim zgledom, le da mladinski funkcionarji niso tega počeli v smerstvu opice Ančke. Po svoji mora biti kar donosen posel tudi trganje plakatov, ki pa poteka v okrilju teme in je menda namenjeno zgolj opozicijskim strankam. Na to opozarjajo zlasti socialdemokrati.

PLAČE — V krškem Labodu so delavke plače za februar dobile šele ob 21. uri zvečer. Dolgo časa ni bilo jasno, zakaj so se v vodstvu te tovarne odločili za tako potezo, saj bi plače končno lahko razdelili že ob 18. uri, ko se zapro trgovine, če so se že bali, da bodo delavke takoj zdrvele v trgovine. Pa vzkrok ni bil v tem! Na plačilni dan je bil v tovarni novinar, ki bi zaradi tankosti plačilnih kuvert lahko slišal še kakšno pripombo tako na račun Laboda.

LULKI — Okrasi večinski stebri pred Preskrbino upravo v Krškem že nekaj časa zbuja različne komentarje, zlasti zato, ker menda spominjajo na moške organe. Toda ti stebri imajo samo to nalogo, da preprečijo dovoz avtomobilov na ploščad, ki naj bi bila namenjena samo dostavnim avtomobilom. Toda neki neprevidi šofer je podrkl kovinski stebri in ga odlomil. Ko je na ta kovinski štrčel zapeljal s svojo stoenko nekdanji direktor Preskrbe Dornik, se je uboga stoenska, očitno preobremenjena, nasadila na stebri in utrpela dokajšnje poškodbe. Komentari pa se zaradi tega še niso umirili, kvečjemu jih je še več.

KRŠKO — Raziskave kažejo, da rekreacija na morju pod zdravstvenim nadzorom, ki jo organizira krški sindikat v Nerzalinah pod naslovom Šola zdravega življenja, izredno ugodno vpliva na zdravje udeležencev šole. Po podatkih, ki so jih zbrali v krškem zdravstvenem domu, je med aktivnimi udeleženci te rekreacije kar za 40 odst. manj bolniškega staleža.

Sevniški paberki

OBISKOVALEC — Na zboru sevnških socialistov je bilo precej bolj spokojno kakor pa na nedavnem predvolilnem mitingu predsedniškega kandidata Krambergerja. Nekaj obiskovalcev je spremljalo kar oba dogodka in mednje spada tudi sevnški posebnež M. S. In medtem ko je bil ta pri lveku prav v prvih vrstah, tako da mu je v razmini pripombami že kar načel živce in ga je lvek zaman opozarjal, naj bo kulturner, sam pa ga je tudi glasno »kulturno« opozoril, da se mu vidi, da je »komunist, ker je butast«, čeprav prizadeti zanesljivo ni imel nikoli nič skrupna ne z bivšo ne sedanjo partijo ali stranko, je M. S. pri socialistih v dvorani kratko malo zadel. Lepe sanje bi nadaljeval še po koncu zboru, ako ga ne bi opomnili, da je zaenkrat zanj vsega konec. Pač, lahko poskusi srečo še v petek, 6. aprila, pri zboru opozicije, če bo seveda še kakšen prost sedež v gasilskem domu v dvorani.

PLAKATI — Na bližnje volitve je kar nekoliko v zahodnjakem slogu opozarjajo številni plakati raznih kandidatov. Pohvaliti velja Železnino M-KK, kjer so poskrbeli za uravnoteženo predstavitev vsaj vseh predsedniških kandidatov, medtem ko na primer po zgolj Kukanovem plakatu na lekarni ter plakatu kandidata ZKS-SDP na Zdravstvenem domu, kjer so naši prostor še za socialiste, ljudje ubijajo, ali to kaže zgolj na gorečnost nekaterih vodilnih pripadnikov te stranke v Sevnici, ki slučajno v teh okolišjih združujejo delo, ali pa bi morda to lahko rekli tudi za pojavljanje zgolj Demosovih plakatov na železniški postaji!

NACE JEREB V KOČEVJU — Nace Jereb je v kočevski knjižnici predstavil svojo knjigo Prekletstvo, s poslušalci pa se je pogovoril tudi o življenju na Kočevskem pred vojno, med vojno in po njej. (Foto: Primc)

Jerebovo Prekletstvo

S predstavitev v Kočevju — Na natis čakata še dve knjigi Kočevca, ki se je udomil na Jesenicah

KOČEVJE — 69-letni Ignac Jereb, avtor knjige Prekletstvo, ki govori o Kočevski in Kočevju ter njuni zgodovini, se je pred dnevi predstavil bralcem v kočevski knjižnici, kjer je odgovarjal tudi na njihova vprašanja. Živel in delal je pred vojno in po njej na Kočevskem, potem se je preselil v Bukovico (občina Ribnica), danes pa živi na Jesenicah. Pisati je začel kot dopisnik najprej nekdanjih kočevskih Novic, nato pa Dolenjskega lista, katerega naročnik je še vedno. Kočevsko in njegovo zgodovino je spoznal iz pripovedi starih ljudi, največ pa iz raznih zgodovinskih knjig in virov.

Prvotni rokopis Prekletstvo je bil še enkrat daljši in je vseboval tudi vrsto zgodovinskih podatkov Kočevske. Na predlog založnikov pa je moral na račun berljivosti skrajšati zgodovinske podatke na najnujnejše. Prisotni so predlagali, naj bi v sporazumu in ob pomoči odgovornih v občini izdal knjigo z zgo-

dovinskimi podatki Kočevske. Odgovoril je, da sta si z Dušanom Bravničarjem razdelila delo tako, da bi zgodovinski del opisal Bravničar. To je tudi storil, a tega dela založba ni objavila.

Za naslov Prekletstvo se je odločil, ker je slovenski narod vedno živel v nesreči, prekletstvu. Slovenci in Nemci na Kočevskem so do Hitlerjevega prihoda na oblast živeli složno in je šele vodstvo znorilo preproste Kočevjarje.

Povedal je, da na objavo čakata še dve njegovi knjigi, in sicer Umirajoča domačija (ki je v skrajšani obliki izhajala v Dolenjskem listu) in Zastrta hrepenja, ki bodo predvidoma izšla leta 1992, govori pa o obdobju po zadnji vojni, obdobju informbiroja, umazanosti sodišča (nekdo, ki ni hotel v zadrugo, je bil obsojen na 15 let zapora) in drugih naglavnih greh povojne politike.

J. PRIMC

Revijski večer šestih glasbenih šol

Tradicionalna skupna prireditev glasbenih šol Dolenjske, Bele krajine in Posavja je bila v Crnomlju, posvečena pa 25-letnici črnomaljske glasbene šole

ČRNOMELJ — Tradicionalna vsakoletna revija glasbenih šol dolenjske in posavske regije, za katero je dalo pobudo Društvo glasbenih pedagogov Dolenjske, je bila letos v Beli krajini. Izvedli so jo v petek, 30. marca, zvečer v črnomaljskem kulturnem domu, in to v organizaciji glabene šole Črnomelj, ki praznuje 25-letnico ustanovitve. Prireditve, ki jo vsakokrat pripravijo drugje, v kraju ene od sodelujočih šol, ni prestižne narave, kljub temu pa ob nastopih učencev omogoča vsaj delno primerjavo dosežkov pri delu na posameznih šolah, predvsem pa je revija priložnost za srečanje glasbenih pedagogov in izmenjavo njihovih izkušenj pri glasbenem pouku.

Na odru črnomaljskega kulturnega doma se je (ob ne preveč zgledno zasedeni dvorani) zvrstilo nad 40 učencev iz

vseh šestih glasbenih šol, ki delujejo v dolenjski in posavski regiji, to je iz brežiške, črnomaljske, krške, novomeške, sevniške in trebanjske glasbene šole. Učenci so se predstavili kot solisti na posameznih instrumentih, v instrumentalnih sestavih (npr. klavirski duo, kitarski duo, duo trobent) in v orkestru (npr. harmonikarski orkester GS Novo mesto pod vodstvom Zdenka Hribarja). Prireditve, katere program je napovedoval Silvo Polak iz Novega mesta, je pomenila zanimivo popestritev kulturnega življenja v tem belokranjskem mestu.

Ta glasbeni večer pa je izzvenel tudi kot pomembna počastitev jubileja črnomaljske glasbene šole. Ravnatelj Silvester Mihelič, ki vodi šolo od ustanovitve, je v uvodnem govoru poudaril, da opravlja glasbena šola Črnomelj pomembno poslanstvo kot glasbenoizobraževalna in kulturna ustanova. Navedel je, da je v 25 letih, kar obstaja, glasbena izšolala nad 800 mladih Belokranjcev. Še posebej pomembno pa je, je podčrtal, da se je več kot 40 njenih učencev oziroma 5 odstotkov vseh, ki

so jo obiskovali, kasneje glasbeno izpopolnjevali na drugih šolah, se tako ali drugače zapisalo glasbi in uveljavilo v tej najbolj univerzalni vrsti umetnosti. Po Miheličevih besedah bo črnomaljska glasbena šola tudi v prihodnje ostala zvesta do zdaj izpričanemu poslanstvu, čeprav se vsi zavedajo, da tudi poslej ne bo lahko, kot ni bilo do zdaj, ko je šola doživela nemalo vzponov, pa tudi nič manj padcev.

I. Z.

KONCERT UČENCA

KOČEVJE — Minuli petek, 30. marca, se je s samostojnim koncertom predstavil 18-letni Samo Vidmar, učenec tukajšnje SŠDU — naravoslovna usmeritev, ki končuje 9. letnik harmonike in 5. letnik pozavne na kočevski glasbeni šoli. Zaigral je šest skladb za harmoniko in eno za pozavno. Ravnatelj glasbene šole Adi Skorjanc je dejal, da je Samo Vidmar eden najboljših učencev glasbe v Kočevju in da bo jeseni nadaljeval glasbeno izobraževanje v Ljubljani. Še ta mesec, to je aprila, se bo na podobni prireditvi predstavila Mojca Masterl, ki končuje 9. letnik harmonike.

Samo Vidmar med nastopom

Nekaj o prečenskem Raju

Gledališka skupina KUD Prečna uspešno nastopa s Petanovo satirično komedijo

PREČNA — V Raju je vladalo blaženo ugodje. Vse je bilo dogodno, idealno urejeno in vsak je vestno, disciplinirano izpolnjeval svoje dolžnosti. Bog, ki je bil nad vsemi in vsem, je bil zadovoljen in je brez skrbi odhajal na službena potovanja. Skratka, bilo je rajsko, in to do trenutka, ko sta pred božje obličje stopila Slovenca Tone in Julija, ki sta se na dolenjski magistralki usodno zetale z avtom. Brž ko sta bila tudi uradno sprejeta med Nebeščane, sta nadaljevala s tistim, kar sta počela na Zemlji. Tone je prepričal Boga, da ga je postavil za šefa, ki naj posodobi oziroma reformira Raj, mu preskrbi še več dohodkov, Julija pa je kokerirala in ljubinkala z rajskimi veterani. Tone, ki je bil bogate zemeljske izkušnje z zapravljanjem premoženja, je gospodarstvo Raje kmalu spravil na kani in spet prepričal Boga, da je privolil v poslovno sodelovanje s Peklom. Odslej je Raj pošiljal Peklu duše in za vsako dušo iztržil veliko denarja. To je povzročilo razvratno in potratno življenje v Raju in finančno izčrpanost Pekla. Naposled je Lucifer, ki je bil sam poln vragolij, spoznal, da so Tonetove reforme, stabilizacije in finančne mahinacije pogubne celo za Pekl, zato je besen po-

padel Toneta in ga za kazen odvedel s seboj.

Nekako tako teče zgodba satirične komedije Žarka Petana Raj še ni razprodan, ki jo v tej sezoni uprizarja gledališka skupina prečenskega kulturnega društva, z njo gostuje po okoliških odrih in zabava obiskovalce. Komedija je ljudem blizu, saj je snov pravzaprav vzeta iz njihovega delovnega okolja, kjer se nenehno dogajajo reforme, stabilizacije in podobne perkusije in reperkusije, le da je dogajanje preneseno v kraljestvo belih oblakov. Zato si lahko dajejo duška. Tako je bilo tudi minuli četrtek, 29. marca, zvečer na predstavi v novomeškem Domu JLA, kjer je skupina za dobro amatersko igro požela nemalo odobranja, izražena z aplavzom. Posebne zasluge za to gredo kajpak vsem, ki v tej predstavi nastopajo, še posebej pa Francu Plutu, ki se je spopadel z režijo in poleg tega oblikoval še glavni lik — Slovenca Toneta.

Za Prečencane je poveljal, da segajo po sodobnih delih domačih, slovenskih avtorjev. Tako kaže, da so jim igre takšnih avtorjev, kot so Igor Torkar, Miloš Mikeln in Žarko Petan, po katerih še posebej radi segajo, nekako pisane na kožo. Zlasti pa velja poudariti njihovo vztrajanje in zagnanost, in to predvsem v času, ko vsenaokrog vlada molk amaterskih gledaliških odrov, seveda z izjemo Mirne Peči, in je vse prepričeno njim samim, njihovi iznajdljivosti. Če sodimo po tem, kako so se stvari tekle do sedaj, potem se tudi za prihodnost gledališke skupine v Prečni ni ba, tembolj, ker je še mlada.

I. Z.

Iz dogajanj v šolstvu

● Pred dnevi je bilo v organizaciji Andragoškega društva Slovenije v Škofji Loki tridenčno posvetovanje na temo: Izobraževanje odraslih in Evropa '92. Na njem je s poglobljenimi prispevki sodelovalo več slovenskih andragogov in drugih strokovnjakov. Predstavniki iz Avstrije, Nemčije, Danske in Hrvaške so predstavili svoje izkušnje in programe s tega področja. Vsebinska posveta bo v veliko pomoč oblikovalcem nacionalnega programa izobraževanja odraslih. Andragoško društvo Slovenije je izdalo bogat zbornik prispevkov s posveta.

● Pri Marksičevem centru CK ZKS-SDP je te dni izšel zanimiv zvezek razprav z naslovom Šola v političnem pluralizmu, v katerem sodelujejo: Franc Pečiček, Vekoslav Grmič, Metod Resman, Zdenko Medved, Marko Kerševan, Zdenko Kodolja, Pavel Zgaga in Mihael W. Apple. Predgovor je prispeval dr. Ludvik Horvat, predsednik republiškega komiteja za šolstvo. Avtorji bodo svoje prispevke s poglobljenimi komentarji predstavili na posvetu, ki bo 6. aprila na Pedagoški akademiji v Ljubljani.

● Letos je prvič organizirano množično tekmovanje učencev 8. razreda osnovnih šol, in sicer iz angleškega in nemškega jezika. Šolska tekmovanja so bila opravljena prejšnji teden, sledila bodo še občinska in republiška tekmovanja. Za preizkus znanja po enotnih kriterijih se je odločila tudi večina osnovnih šol Dolenjske in Posavja.

● Ameriški predavateljci, ki sta pred dnevi sodelovali na celodnevem seminarju, ki se ga je udeležilo 70 učiteljev angleškega jezika iz osnovnih in srednjih šol z območja novomeške organizacijske eno-

kultura in izobraževanje

Mlini ob Kolpi umirajo

Dularjev potopis iz leta 1965 izšel te dni še kot samostojna publikacija

METLIKA — Poleti 1964 so se trije moški (ravnatelj Belokranjskega muzeja, profesor geograf in gimnazijski dijak) s čolnom odpravili na Kolpo. Plovilo so v reko potisnili pri Bilpi v Poljanski dolini in odveslali v smeri toka. Potovanje so končali pod Božakom, kjer se Kamenica izliva v Kolpo.

V čolnu je imel vsak svojo dolžnost. Vsak od njih je po svoje zapisoval, kar so videli, slišali in doživeli. Z besedo, skico, fotokamera. Najbolj jih je kajpak zanimalo življenje ob Kolpi, predvsem pa usoda malinic (mlinov), žag in slapov (jezov) ter zgodbe ljudi z obeh strani reke.

Videli so, da so mnoga mlinska kolesa obstala in da je mnogo slapov (jezov) razdrtih. Skratka, da staro, tradicionalno propada in da je novodobni čas propadanje še pospešil.

Eden od trojke v čolnu, ravnatelj Belokranjskega muzeja Jože Dular, je svoje višje, doživljaj in spoznanja s tega mokrega potovanja snril v potopisu Mlini ob Kolpi umirajo in ga leta 1965 objavil v nadaljevanjih v Dolenjskem listu. Petindvajset let kasneje pa se je avtor odločil ta potopis izdati v knjižni obliki.

Knjižica Mlini ob Kolpi umirajo je izšla pred kratkim. Izdal in založil jo je avtor sam, opremila Mladena Brancelj, natisnili pa so jo v Tiskarni Novo mesto v 400 izvodih. S knjižico je Jože Dular še povečal število publikacij, ki jih je napisal ob svojih pesniških in proznih knjigah. Belokranjski bralci bodo prav gotovo radi segli po njej, saj govori o življenju in minevanju nečesa, kar je del njih samih, njihove zgodovine in dediščine.

I. Z.

KNJIGE MLADIM KULTURNIKOM

RIBNICA — Na svečani seji ob prazniku občine Ribnica so podelili knjižne nagrade učencem osnovnih šol, ki so v zadnjem letu dosegli posebne uspehe na kulturnem področju. Prejeli so jih: Karmen Debeljak in Natalija Kordiš, obe OŠ »Dr. Anton Debeljak« Loški potok, za uspehe na literarnem področju; Marjetka Porenta OŠ »Dr. France Prešeren« Ribnica — za prvo mesto na občinskem tekmovanju iz slovenskega jezika ter Saša Mlakar in Alma Hočevar (obe glasbena šola Ribnica) za 2. mesto na tekmovanju učencev in študentov glasbenih šol Slovenije v disciplini komornih skupin (klavir štiri-ročno).

Vsaj v publikacijah je zapisano

Belokranjsko muzejsko društvo izdalo že enajst knjižic, publicistična dejavnost pa bo ena glavnih tudi v prihodnje — Izdali in na skupščini društva predstavili knjižico o prof. Jožetu Dularju ob njegovi 75-letnici

METLIKA — Belokranjsko muzejsko društvo, ki ga od lani, ko je praznovalo 40-letnico ustanovitve, vodi Marjetka Balkovec, je imelo minuli petek, 30. marca, zvečer letno skupščino. Člani so pregledali in ocenili delo v zadnjem obdobju, spregovorili o problematiki, ki spremlja društveno dejavnost, in sprejeli delovni načrt za leto 1990.

Ugotovili so, da bi bili pri delu že do zdaj uspešnejši, ko bi imeli dovolj denarja. Ker se jim tudi v prihodnje ne obeta bogata denarna letina, prej suša, so poudarili, da bodo iz letošnjega delovnega načrta poskušali uresničiti vsaj najnujnejše naloge. Precej teh jim daje

● Knjižica Petinsemdešet let profesorja Jožeta Dularja je skupno darilo Metličanov, predvsem pa Belokranjskega muzeja, Belokranjskega muzejskega društva in metliške občinske skupščine, pisatelju in pesniku Jožetu Dularju, upokojenemu ravnatelju Belokranjskega muzeja. Knjižico je napisalo več avtorjev. O življenju in delu Jožeta Dularja, ki se je rodil v Vavti vasi ob Krki, postal profesor in se pred 45 leti za stalno udomil v Metliki, še posebej o njegovem delu s peresom se je razpisal Ivan Zoran. Zapiso o Dularjevem muzejskem delu in delu v Belokranjskem muzejskem društvu sta prispevala Zvonko Rus in Marjetka Balkovec. Sledi nekaj odlomkov iz Dularjevih pesniških in proznih del. Knjižico zaključuje bibliografija Dularjevih leposlovnih knjig, strokovnih in drugih publikacij, knjig, ki jih je uredil, ter pomembnih člankov in razprav. Knjižico je uredila Andreja Brancelj, likovno podoba pa ji je dala Mladena Brancelj. V 500 izvodih jo je natisnil novomeški tiskar Opara.

skrb za spominska obeležja, povezana z znanimi Belokranjci, in več plošč je potrebno obnoviti. Člani podružnice iz Črnomlja so opozorili, da je obnove potreben tudi spomenik NOB v Črnomlju. Več pripomb je šlo na račun varovanja kulturne dediščine, češ da bi morali to pospešiti in v ta namen poiskati nove finančne možnosti.

V razpravi so poudarili, da bo Belokranjsko muzejsko društvo tudi v prihodnje posvečalo veliko pozornost publicistični dejavnosti in izdajalo publi-

kacije s tematiko, vezano na njegovo dejavnost. Do zdaj je izdalo že enajst knjižic in večino teh je napisal njegov dolgoletni predsednik in zdaj častni član prof. Jože Dular, ki je nedavno praznoval 75-letnico.

Jubilej tega svojega častnega in nadvse zaslužnega člana je Belokranjsko muzejsko društvo počastilo ob koncu petkovske skupščine. Cestitke so mu izrekli vsi po vrsti, od predstavnikov druž-

tva do predstavnikov občine in družbenopolitičnega ter kulturnega življenja. Posebno čestitko pa je jubilat dobil v obliki publikacije, in sicer knjižico z naslovom Petinsemdešet let profesorja Jožeta Dularja, ki sta jo izdala in založila Belokranjski muzej in Belokranjsko muzejsko društvo z denarno pomočjo metliške občinske skupščine. To publikacijo in Dularjev potopis Mlini ob Kolpi umirajo, ki ga je avtor po 25 letih izdal še v knjižni obliki in sam založil, je predstavila Andreja Brancelj. Ob predstavitvi knjižice so zavrteli še barvni film, ki je nastal med potovanjem po Kolpi, o čemer govori Dularjeva knjižica.

I. Z.

Tako, kakor je v resnici bilo

V Novem mestu predstavili dve knjigi o NOB: tretji del Strletovega pričevanja o Tomšičevi brigadi in Stepančičevo monografijo o partizanskem gospodarstvu — Opisana tudi dogajanja na Dolenjskem

NOVO MESTO — Del bremena pri izdajanju knjig o narodnoosvobodilnem boju na Slovenskem je prevzela republiška konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin in v okviru založniškega programa revije Naša obramba izdala že več del, sicer uvrščenih v zgodovinopisno zbirko Knjižnica NOV in POS, ki jo ureja komisija za zgodovino pri predsedstvu republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije. Pred nedavnim sta zbirko obogatili dve novi zajetki, po okoli 700 strani obsegojoči knjigi, Francija Strleta Tomšičevo brigado 1943 in Miroslava Stepančiča Partizansko gospodarstvo in oskrba partizanske vojske na Dolenjskem in Notranjskem 1941 — 1945. Glede na to da obe knjigi v veliki meri obravnavata dogajanja na Dolenjskem in v Beli krajini, so ju predstavili tudi v Novem mestu. Predstavitev pod pokroviteljstvom Tiskarne Novo mesto je bila v sredo, 28. marca, v Domu JLA, vodil pa jo je Branko Jerkič, predsednik republiške konference Zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije.

O knjigah je govoril njun recenzent Lado Ambrožič-Novljan, tudi sam ploden pisec tvorstne literature. O Strletovi je dejal, da je tretji del obsežne monografije o Tomšičevi brigadi, in sicer zajema pripoved obdobje od ustanovitve prvih slovenskih divizij (13. julija 1943) do konca bojevanja te brigade na Notranjskem in Dolenjskem (1. januarja 1944). Posebna vrednost in privlačnost te pripovedi je zlasti v tem, da iz nje govori avtor, ki je opisani del brigadne

poti doživljal tudi sam, in to prav v času mladostniškega zorenja, ko so z njegovega obraza odsevale še vse potoze otroške zvedavosti, poštenosti in resnicoljubnosti. Strle piše o slovenskem človeku v partizanski enoti, o njegovih izjemnih vrlinah, pa tudi o slabostih in stiskih v tistih hudih dneh. Ta njegova knjiga, kakor tudi vse prejšnje, ni oda štabom in posameznim veličinam, temveč prinaša podrobne opise dogajanj in trenutkov odločitev ter usod posameznikov, od borcev do poveljnikov. Vse izpod njegovega peresa je verodostojno, resnično, brez pretiravanja ali črno-belega prikazovanja; vse podatke je še enkrat preveril na terenu, preštudiral vire v muzejih in arhivih ter vso dostopno literaturo, marsikaj ovrgel s svojimi spoznanji in dognanji in napisal tako, kot se je v resnici zgodilo. S tem je izpričal znanstven pristop in skrajno nepristranskost.

Franci Strle je pritrnil, da je do vsega skrajno kritičen in da je z nekaterimi drugimi svojimi deli, predvsem s knjigo Veliki finale, že izzval polemične odzive, zlasti še pri tistih, ki jih je zbudila prava, neorokavičena resnica o dogajanjih. Tak, vztrajen in neizprosno in predvsem nepristranski, pa odgovornar mora biti, sicer mu ne bo nihče verjel, je menil. Povedal je, da ima v načrtu še dve knjigi o Tomšičevi brigadi, tako da bo monografija o tej partizanski enoti štela skupaj pet delov. V prvi bo zajel obdobje od 1. januarja do 27. julija 1944, v drugi pa čas od 27. julija 1944 do 21. maja 1945.

I. ZORAN

Predsednik za varen prehod v demokracijo

Tik pred iztekom zakonskega roka je svoja kandidata za predsednika predsedstva Republike Slovenije predstavila tudi ZSMS-Liberalna stranka. To je primarij dr. Marko Demšar, ki je že v svojem dosedanjem delu poleg poklica opravljal še drugo, vsaj polpolitično, namreč vzpostavljane mostu med zdravstvom in politiko oz. družbo. O svoji kandidaturi, o pogledih na aktualne razmere in prihodnost Slovenije je kandidat za »predsednika za varen prehod v demokracijo« govoril Novomeščanom na kateri pretekle sredo, za Dolenjski list pa je še posebej odgovoril na nekaj vprašanj.

- **Kako to, da zdravnik, primarij, strokovnjak za ultrazvočno diagnostiko, predsednik slovenskega zdravniškega društva kandidira za predsednika predsedstva republike Slovenije?**
»Za naše razmere je to morda res nenavadno. V politiki smo se navadili srecati vedno iste ljudi, zdravnika pa med njimi zagojovno ni bilo, kar je umrl dr. Jože Potrč. A čemu bi nekemu poklicu vnaprej zapiral vstop v javno življenje, v politiko? Jaz sem iz zdravstva, izkušnje v politiki vendarle imam. Kot zdravnik sem se ves čas svojega dela srečeval z ljudmi, poznal njihove probleme, po drugi strani pa sem vedno iskal most med dogajanjem v družbi in zdravstvom. Kjer se je dalo, sem nastopal proti rešitvam, ki so pripeljale zdravstvo v stiske in sedanj krizo. V medijih pa tega ni bilo. Če je kje govoril partijski sekretar, so vsi prileteli tja, če pa je predsednik zdravniškega društva povedal kaj takega, kar je bilo še malo heretično, se je to vedno raje preslišalo. Skratka, ves čas sem imel občutek za to, kar se je okrog mene dogajalo, kar je bila politika, vse pa sem delal ob svojem poklicnem delu.«

- **Kandidira vas je ZSMS - Liberalna stranka. Vam je ta stranka ali njen program bližje od drugih? Vi niste član nobene politične stranke.**
»Liberalna stranka mi je po svojih konceptih blizu. V časih, ko je bilo pri nas nekatere ideje izredno težko izraziti in še veliko težje uresničiti, se je ZSMS spopadla s političnim establišmentom, ki je tudi ukrepal proti vsakemu takemu izražanju. To so bili trenutki, ko se je pri nas začela rojevati demokracija. Ta stranka lahko danes pokaže nekaj svojih idej že kot uresničene. Še danes je čvrsto vedenje med ljudmi, da je pobuda o civilnem služenju vojske, varstvo človekovih pravic in svobosčin, podjetniška iniciativa vezano za ZSMS, da je zahtevala politično in gospodarsko priključitev Evropi, zmanjšanje vojaškega proračuna. Zaradi vseh teh stvari sem bil tej stranki blizu, vanjo sem zaupal predvsem, ker je neverjetno visoko vrednotila in uveljavljala svobodno izbiro posameznika, življenja, politike, gospodarstva, spoštovanje človekovih pravic in svobosčin, dopuščanje pravice do različnosti. Moje soglasje za kandidiranje v sklopu te stranke je ekskluzivno, drugim pristanka ne bi dal, tudi če bi me vprašali.«

- **Po precej glasnim razmišljanjih o oцепtvi Slovenije se zdaj v glavnem govori o konfederaciji. Pa vi? Ali mislite, da je možnost za samostojno, suvereno, enakopravno Slovenijo v Jugoslaviji oz. za pošten dogovor z drugimi republikami?**
»O oceptivni Sloveniji je danes veliko govora. Vedno trdim, da moramo k vsakemu razmišljanju priložiti vse možnosti. Meni je važna samostojna Slovenija. Oceptivne je ena od možnosti, druga možnost je konfederacija, ki zahteva visoko stopnjo politične kulture, drugačno obnašanje. V Jugoslaviji je tega zaenkrat premalo. Če pa bomo imeli demokratično izvoljene sogovornike tudi drugje po Jugoslaviji — mistim, da bo do tega prišlo — se bo dalo pogovarjati o taki ali drugačni obliki. Slovenska politika mora imeti (tega doslej ni imela!) pripravljenih za vsak primer veliko variant in analizirano, kaj kakšna poteza prinese za sabo. Menim, da bo po volitvah bolj prava trenutek odločati, kako in kaj. Meni bo naloga, da bom spoštoval odločitev parlamenta, vsekakor bi gledal, da v tej odločitvi vojska ne bo igrala nobene vloge in da vojska postavi na tisto mesto, ki ji gre, in se v politične zadeve ne vtiika.«

- **Koliko je realno pričakovanje o zmanjšanju vojaškega proračuna ali celo o demilitarizaciji Slovenije, o čemer govori ZSMS?**
»Da je vojska kovnica bratstva in enotnosti, je politični atribut, ki se ni obnesel. Drugič so nam ves čas vcepjalji, da imamo polno zunanjih in notranjih sovražnikov. Te si je bilo treba tudi izmišljati, da bi se ohranjal sistem, od katerega se hočemo na teh volitvah posloviti. Menim, da ni zunanje nevarnosti, ki bi nam pretila. Zato tudi ni potrebe po tako velikem vojaškem potencialu, posebno, če se opredelimo za aktivno mirovno politiko. Končni cilj te poti je demilitarizirana Slovenija. Pred tem je treba narediti mnogo korakov, recimo zmanjšati vojaške kapacitete, kar ni čisto enostavno, ker daje vojska industriji precej naročil. Potreben je projekt za preusmeritev teh kapacitet. Sem za spoštovanje ugovora vesti, menim, da bi se dalo zmanjšati število vojakov že s skrajšanjem vojaškega roka. Ta 3-odstotni davek, ki ga zdaj plačujemo za vojsko, bi prišel še kako prav v solstvo, zdravstvo, kulturo, mi pa poslušamo o projektu nadvzočnega letala in celo o podmornicah! Ni denarja, ki ga vojska ne bi bila sposobna porabiti, če nadaljujemo po poti oboroževanja, za kar ni prav nobenega razloga in potrebe. Mislim tudi, da bi morali mladim vcepjati namesto SLO vzgojo za mir, za sporazume-

vanje med ljudmi. Predsednik pa naj le bo poveljniki vojske na ozemlju Slovenije, ki mora govoriti slovensko.«

- **Posebno poglavje je mednarodna uveljavitev Slovenije. Tu nam jugodiplomacija ni ravno koristna. Kako priti v Evropo, svet?**
»Naj za primer povem, da je slovenskemu generalnemu konzulu v Celovcu novembra potekel mandat, in ker zvezni sekretariat za zunanje zadeve noče dati soglasja, da bi na to mesto spet prišel Slovenec, še ni zamenjal. Ključne pozicije za nas so Trst, Celovec, Gradec, potem pa Evropa in svet. Mi smo bili premalo agresivni, premalo smo se pojavljali kot Slovenija, to nam je bilo vse prej kot v korist. Nujno je, da Slovenija tudi v meddržavnih odnosih začne dobivati status subjektu, da pričrta komunicirati na vseh ravneh, da odpira tudi svoja politična predstavništva, kjer je strateško pomembno. Drugi, na primer Srbija, imajo prevlado v zvezni diplomaciji pa še na lastno pest so aktivni!«

- **Zdravniški poklic je v osnovi povezan z etiko. Kakšen je vaš pogled na narodno spravo?**
»Travme, ki ostajajo nerešene, strašno bolijo. Sem za narodno spravo, če ta pomeni iskreno priznanje, podkrepljeno s podatki, s strokovnimi zgodovinskimi raziskavami. Vsekakor menim, da ima ta tematika tolikšne človeške razsežnosti, da je ne vejša vlačiti skozi predvolilni čas, ampak se je treba uesti in resno razmisliiti, kako najbolje priti do tega. Da bi stare krivice popravljali tako, da bi povzročili nove, bi bilo narobe, ker se bodo potem našli zamenci čez 40 let spet pogovarjali, kako bi prišli do sprave. Dostikrat je omenjen svetovni slovenski kongres kot zunanja manifestacija, krona te sprave. Taki obliki sem naklonjen, in če bo do njega prišlo, bom ponosen, če ga bom lahko odprl ali pozdravil. Črne bukve? Meni nobene bukve, ki netijo strasti, ne ležijo. To zdaj se mi zdi kot izkopavanje kosti ljudi, ki jih moramo pustiti počivati, žuganje preko grobov eden drugemu. Menim, da to v ničemer ne služi temu, k čemu težimo. Hočemo priti do trenutka, ko si bomo končno vsi podali roke.«

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Družini moramo vrniti njeno etično vrednost

Dr. Miroslava Geč-Korošec, univerzitetna profesorica in prorektorica mariborske univerze, je edina ženska kandidatka za člana predsedstva Republike Slovenije. Za to mesto jo je predlagala Socialistična zveza Slovenije. V spremnem pismu k skici svojega morebitnega delovanja v slovenskem predsedstvu je dr. Miroslava Geč-Korošec posebej poudarila, kako žal ji je, da so morali zaradi pomanjkanja denarja ukiniti novomeško višjo pravno šolo za študij ob delu, predstavila pa se je takole:

»Izhajam iz sveta med Muro in Dravo, kjer mi je praded dr. Anton Gregorec v Goršnici pri Ptujju v letih 1880 ustvaril dom, v katerem je tudi sam pretežni del svojega življenja zdrvil številne bolnike iz okoliških krjev. Bil je zdrav kmečka korenina in zaveden Slovenec, kot so o njem zapisali v knjigi Svet med Muro in Dravo, ki je bila izdana ob 100-letnici

- **na področju celovitega reševanja kmečkega vprašanja — predvsem z ustreznimi kmetijsko politiko;**
- **na področju socialne politike — predvsem na družbeni skrbi ostarelih kmetov, starejših občanov, vprašanja zaposlovanja in osebnega standarda zaposlenih, problematiki varstva invalidov, zdravstvenega varstva in izobraževanja;**
- **na področju izboljšanja družbenega in ekonomskega položaja žensk in njihovega aktivnejšega vključevanja v javno življenje.**

Družini moramo vrniti njeno nekdanjo etično vrednost ter ji posvečati mnogo večjo družbeno skrb. Pomagati moramo predvsem mladim družinam ter jim omogočiti, da se prva tri leta otrokove starosti starši lahko bolj posvečajo vsestranskemu zdravemu razvoju svojih otrok. Razširiti moramo pravico do starševskega oz. porodniškega dopusta ter uvedti domačinstvo tudi za kmetice, študentke in nezaposlene. Nadalje bi morali omogočiti, da bi imela zaposlena starša pravico do polovičnega delovnega časa oz. do izbere delovnega časa, pri čemer bi moral biti, kolikor bi to bilo »delni starševski dopust«, primerno plačan kot nagrada za delo z otrokom, za naš narodni obstoj. Na tak način bi ovrednotili tudi očetovstvo. Družine z več otroki bi morale uživati določene ugodnosti, npr. brezplačen vrtic, razne davčne olajšave, prednosti pri najetju stanovanj, stanovanjskih kreditov itd.

Ženskam, ki to želijo, je potrebno omogočiti enakopravno aktivno vključevanje v redno delo in javno življenje in jim pri tem pomagati reševati vse konfliktna stanovanja, stanovanjskih kreditov itd. Ženskam, ki to želijo, je potrebno omogočiti enakopravno aktivno vključevanje v redno delo in javno življenje in jim pri tem pomagati reševati vse konfliktna stanovanja, stanovanjskih kreditov itd. Ženskam, ki to želijo, je potrebno omogočiti enakopravno aktivno vključevanje v redno delo in javno življenje in jim pri tem pomagati reševati vse konfliktna stanovanja, stanovanjskih kreditov itd.

Celovito je potrebno reševati kmečko vprašanje in z njim povezano kmetijsko politiko. Zadnji čas je, da pričnemo z zemljo smotrnejše gospodariti in da poskrbimo za dostojen življenjski standard kmečke družine. Še posebej se bom zavzemala, da bo imela tudi kmetica, na kateri danes sloni pretežni del slovenske kmetijske proizvodnje, ustrezen, družbeni, ekonomski in pravni položaj. Socialistična zveza je (edina stranka doslej) že izdelala kvalitativno razvojno strategijo invalidskega varstva v Republiki Sloveniji. V okviru tega koncepta se bom še posebej zavzemala za urejanje bivalnih pogojev invalidov, za uresničitev zapostavljenega programa, za njihovo rehabilitacijo in napredno ter kvalitativno pravno ureditev invalidskega varstva.

Zavzemam se za posebno ministristvo za družino, mladino in ženske, posebno ministristvo za socialno skrbstvo ter posebno ministristvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ti organi morajo biti ustanovljeni z novim zakonom o državni upravi in morajo uspevati s svojimi resorji po Sloveniji, predvsem pa s kvalitetnimi izdelavci reševati vsa ta pereča vprašanja. Nadalje se zavzemam, da bi v republiki Sloveniji uvedli posebna družinska sodišča z najboljši usposobljenimi sodniki. Le tako usposobljena sodišča bi naj reševala najbolj krizne situacije v zakonski zvezi in družini (razveze, dodelive otrok v varstvo, vzgojo in oskrbo, preživnine in kasnejše spremembe dodelive otrok, delitev premoženja itd.). Na tak način bi bilo tudi uspešnejše sodelovanje s centri za socialno delo, pri katerih se zavzemamo za njihove dosedanje pristojnosti, ki pa bi jih bilo potrebno k kvalitativno obogatiti z oddelki strokovnjaki in z obveznim skupnim delom pri raznih vrstah svetovanja. V mednarodnem prostoru pa se zavzemam, da bi Jugoslavija takoj ratificirala konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989, ki med drugim tudi zagotavlja enakopravnost mladim pri vključevanju v izobraževanje.

V okviru splošnega programa Socialistične zveze pa moram poudariti, da se zavzemam za konfederacijo s popolno suverenostjo Slovenije v notranjopravnem in mednarodnopravnem prometu.

In na koncu še moja osebna želja: slovenskim krajem se naj vrnejo njihova lepa stara slovenska imena!«

Bitka med dobrim in zlim

Dr. Boštjan M. Zupančič je profesor kazenskega prava na ljubljanski pravni fakulteti in prorektor ljubljanske univerze. Doktoriral je na Harvardu. V volilni kampanji je kandidat ZKS-Stranke demokratične prenove za člana predsedstva Republike Slovenije. Zanimivo je, da dr. Zupančič nikoli v življenju ni bil komunist, na novinarsko vprašanje, ali je po prepričanju katolik, je odgovoril: »da verjame v Boga, da stara ideja, po kateri je bil Kristus prvi komunist, ni iz trte izvila«. Zupančič je prepričan, da biti kristjan in komunist v novozaveznem smislu ni protislovno. Žal pa je, po njegovem mnenju, komunistem pri nas avtomatično izločal vero. Zato je vrsta ljudi, ki je bila pripravljena nesebično delati za skupnost, iz te kombinacije izpadla, še več, bili so enostavno diskriminirani.

Dr. Boštjan M. Zupančič, kandidat za člana predsedstva Slovenije, nam je posredoval naslednjo predvolilno izjavo:

»V sedanjih predvolilnih kampanjih, ko se boj za oblast bje pred volivci, ko imajo volivci enkrat spet zares oblast v svojih rokah — kajti oblast pomeni imeti to, kar drugi potrebujejo, pa nimajo — prihaja na površino tako z leve kakor z desne veliko različnih resnit o slovenskih ljudeh. Po mojem se počasi že kažejo obrisi spoznanja, da je bilo 45 let socialističnega režima neke vrste nerestnata, se pravi umetno stanje v družbi, ki je lahko obstajalo samo ob umetni oblasti podpori. O čem govorim? Socialistični sistem je v primerjavi s kapitalističnim z umetnimi sredstvi vzdrževana raven prazdelne dohodka in pobude, se pravi umetna raven pravičnosti. To artificialno stanje enakosti, uravnolovje, ihte nadvlade nesposobnih in povprečnih nad sposobnimi, predvsem pa na nek način nenaravno prezredelive vpliva v gospodarstvu in v družbi sploh — je tako, umetno, zato, ker v tej družbi doslej ni bilo organskega kriterija lastnine. Lastnina nad tovarnami in zemljo predstavlja, grobo rečeno, naraven način prevlade pridobitno sposobnih nad pridobitno nesposobnimi. Bisvo kapitalizma in njegove proizvodne uspešnosti je navezadnje samo v tem, da se sposobnost za vodenje družbe bolj ali manj ujema z omejeno pridobitniško sposobnostjo; kdor je pridobitno sposoben, ta obogati, in ker denar pomeni tudi politični vpliv, prične posredno ali neposredno sodočlati tudi v političnem sistemu.

Zaradi tega ne preseneča, da se v kapitalizmu gospodarska, to je pridobitniška sfera, kot rak zajeda v druge sfere družbenega občestva: tako v kulturo, ki nikoli v kapitalizmu ni primerno financirana, kakor je to pri nas; tako v socialno, zdravstveno in pokojninsko, pa tudi brezposelno, ki v kapitalizmu predstavlja predvsem preprečevanje socialnih nemirov, da bi proizvodni proces lahko nemoteno tekel dalje; tako pa tudi v vse druge splošne in posamične dejavnosti družbe, v katerih človek, kakor je dejal Herber Marx, navezadnje postane enodimenzionalen, nanj pa je zarisan črka S, pa ne v znaku supermana, ker je prekrizana z dvema pokončnima črticama.

sko, pa tudi brezposelno, ki v kapitalizmu predstavlja predvsem preprečevanje socialnih nemirov, da bi proizvodni proces lahko nemoteno tekel dalje; tako pa tudi v vse druge splošne in posamične dejavnosti družbe, v katerih človek, kakor je dejal Herber Marx, navezadnje postane enodimenzionalen, nanj pa je zarisan črka S, pa ne v znaku supermana, ker je prekrizana z dvema pokončnima črticama.

DVE DRŽAVI V ČLOVEKOVEM ŽIVLJENJU

Duhovna in socialna beda kapitalizma, vsa odtujenost in notranja, duhovna izplaknjenost — to je cena, ki jo človek plača za materialno produkcijo, za kar pa dobi denno izplačilo v enolah plastičnega porabništva in zunanjejeje standarda. Kakor je dejal Marx, bolj ko je popoln proizvod, bolj je notranje izpraznjen človek, ki ga je proizvedel. Erich Fromm je govoril kot socialist, ko je govoril o izbiri med dvema naravnostma, dvema državama v življenju. Ti dve držbi se na svojo izključujeta; ena drža je označena z glagolom imeti (prisvajati si, grabiti, odrivati druge, uporabljati komolce, biti kompetitiven, biti konkurenčen, biti uspešen ...); druga drža se ravna po glagolu biti in pomeni, da človek izhaja iz potrebe po samoaktualizaciji, po notranji doslednosti samemu sebi, po iskanju samega sebe, zaradi tega po poštenosti in na dolgi rok tudi zaradi tega po moralni rasti. O tem sem obširne pisal v knjigi Bitje in hrepenenje, katere druga izdaja bo ta čas izšla pri založbi Emonica.

Resnična dva pola, med katerima izbirajo volivci v tem času v Sloveniji, nista med demokracijo in nedemokracijo, saj se lahko izkaže, vsaj v retrospektivi, da je bila umetno vzdrževana raven pravičnosti, ekonomsko gorjovno, še preveč demokratična in da smo za svojo nehalnost do nje plačali s ceno slabega gospodarstva in torej nižje ekonomske uspešnosti. Umetno vzdrževana raven pravičnosti preprečuje, da bi velike ribe v lastninskem pogledu žle majhne. Ko vračamo z lastnino moč kapitalistu, moramo vedeti, da mu z lastnino nad produktivskimi sredstvi vračmo tudi oblast nad delavcem, ki bo svojo preteklo nediscipliniranost sedaj plačal z grobo podrejenostjo v sobesedilu nemehne grožnje, da bo izgubil delo in ostal na cesti brez kruha. V tem smislu torej desnica ne zastopa večje demokracije, marveč nasprotno, večja pooblastila, večjo oblast nad najširšimi delavskimi množicami.

REVANŠIZEM JE ŽELJA PO IZKORIŠČANJU SOČLOVEKA

Resnična izbira, ki jo vsiljuje levica in desnica v tej kampanji, je izbira med lastnino in družbeno lastnino. Dobro je, če se zavedamo, da bi zmaga desnice na volitvah pomenila privatizacijo in rekapitalizacijo gospodarstva, kar pa navezadnje civilizacijsko pomeni korak nazaj, saj je kapitalizem v osnovi še vedno izkoriščanje človeka po človeku, le da se to v ekonomsko uspešnejših razmerah manj čuti.

Revanšizem, kateremu smo priča v tej kampanji in ki vse bolj kaže zobe, ne izvira iz kakšne nezadovoljene potrebe po narodni spravi, marveč izvira iz maščevalnosti istih, ki jih je komunistični in socialistični režim oviral v njihovi požrešnosti. Najhujši sovražniki leve in desne, ki mahajo s črnimi bukvami, katere je tiskal okupator leta 1944, to sicer lahko počno iz nativnosti in zavedenosti, toda grenak priokus, ki nam ne more uti, izhaja iz frustriranosti lastninske želje, ki navezadnje ni nič drugega kot nezadovolje-

Boštjan M. Zupančič

na želja po prilaščanju, se pravi želja po izkoriščanju sočloveka.

Zato sem tudi javno dejal, da je sedanja bitka bitka med dobrim in zlim. V trenutku, ko postane kapitalizem sredstvo ekonomskega razvoja, ta pa sedaj že silovito buta ob ekološke stene našega planeta, postane zlo.

LJUDJE NISO VEDELI, DA BI SOCIALIZEM LAHKO BIL NJIHOV

Pri tem pa gotovo ostajajo problemi, ki izhajajo iz pretrane umetne pravičnosti in enakosti, kakršno posebej družbeno lastnina. Kaj storiti z njo oziroma v kolikšni meri dovoliti zasebni pobudi, da se uveljavi, v kolikšni meri dovoliti tujemu kapitalu, da pokupi naše tovarne in zaposli naše delavce zato, da bi potem odvajal profiit? Ekonomska nujnost, ki izhaja navezadnje iz dejstva, kakor pravi prof. Županov, da ljudem enostavno ni bilo jasno, da bi bil samoupravni socialistični sistem v resnici lahko njihov — to pa zato, ker stopnja kulturnega razvoja še ni dosegla zadostne ravni — se kaže po vsej vzhodni Evropi in je pravzaprav otrovala sesutju socalističnega družbenega sistema. Za naše razmere je mogoče reči, da je optimalna tista mera privatizacije, ki omogoča ekonomsko preživetje ob kar največji možni meri socialne pravičnosti. To je stvar izkustvene ocene. Na točki, in ta je optimalna, na kateri se srečata krivulji (ne)pravičnosti in ekonomske uspešnosti, bosta še najbolj silna oziroma cela volk oziroma koza. Treba pa je posebej povedati, da je porabništvo današnjega časa natančen odraz duhovne revščine, kakršno inducira kapitalistična materialna produkcija. Da torej zadovoljitev nad-minimalnih materialnih potreb v resnici že pomeni vrtenje tistega začaranega kroga, v katerem materialna produkcija zaradi profita povzroča odtujenost in razvedenotenje pri ljudeh, v drugem krogu pa ta duhovna revščina kriči po porabniškem mamilu, da bi prekrival strahotno notranjo izpraznjenost in osamljenost. Treba je tudi vedeti, kako za lase so privlečena tista ekonomska merila, katere prav v tem začaranem krogu delujoči Zahod vsiljuje celemu svetu in ga s tem tira v propast.«

Vojska v Sloveniji ne more posredovati

Igor Bačvar, član SDZ, direktor podjetja Ada Graf, odgovorni urednik časopisa Demokracija, je kandidat Slovenske demokratične zveze za družbenopolitični zbor slovenske skupščine. Kandidira na Dolenjskem, v četrtem volilnem okolišu.

- **Poznamo vas kot vodjo Odbora za varstvo človekovih pravic, zato nas zanima, kako to, da kandidirate za SDZ.**
»Na prihodnjih volitvah želim podpreti Demokratično opozicijo Slovenije — DEMOS, in ker namevam kandidirati v družbenopolitični zbor, tega ne morem izpeljati drugače, kot da kandidiram na strankini listi. Sicer pa mi stranka SDZ ustreza, ker je po mojem mnenju to stranka, ki ima najmočnejši intelektualni in politični potencial, politike se je lotila resno in odgovorno, ker je njen program najmanj ideološki in ker je v prvi točki tega programa zapisala cilj, ki se mi zdi ključen, namreč uvedbo parlamentarnega sistema v Sloveniji. Na Dolenjskem ne kandidiram slučajno. V Novem mestu sem preživel otroštvo, kar pomeni let sem živel v Kandiji, tu imam prijatelje in znance, pogosto zahajam v te kraje in mislim, da bom lahko, če bom izvoljen, nekaj storil tudi za te kraje.«

- **Kakšen je program SDZ, za kaj se zavzimate?**
»Na volilni konvenciji, ki jo je SDZ priredila v Ljubljani 27. marca, je stranka prvič predstavila konkreten program, ki obsega vsa področja: vprašanja ustavno-političnega osamosvajanja Slovenije, gospodarska vprašanja, vprašanja obrambe, kulture, zdravstva, urbanizma, solstva in druga. Če ga strnem na prostor, ki nama je odmerjen v tem intervjuju, potem naj rečem, da gremo v čas po volitvah skupaj z DEMOSOM in, upam, tudi z Zborom za ustavo, ki ga sestavljajo tudi stranke zunaj DEMOSA, recimo ZSMS-Liberalna stranka, s predlogom nove slovenske ustave. To ni le nova slovenska ustava, to je pravzaprav prva slovenska ustava, ki izhaja iz tega, da je Slovenija suverena država državljansko Slovenije. Vključiti poudarek dajemo gospodarstvu. Izračunali smo, da Slovenija plačuje več kot 30% svojega družbenega proizvoda, to je okoli 3,5 milijarde dolarjev, za delovanje dveh držav, slovenske in zvezne, pri tem pa, čeprav pomislite, nobena ni zares naša. Prva je samo na pol država, z drugo pa upravljajo drugi. V Jugoslaviji gre iz Slovenije skoraj 2 milijardi dolarjev letno. Tega ne more prenesti nobeno gospodarstvo. Zato je slovenska suverenost pogoj, da se sploh lahko lotimo reševanja krize. Se pravi, da gledamo na ta problem tudi s čisto pragmatičnega stališča. Sedaj strajajo s tem, da bo zmaga opozicije prinesla še večjo krizo in brezposelost. Ne povedo pa, da je danes v Sloveniji preč 260 podjetij s 120.000 zaposlenimi, ki imajo blokirane račune. To je katastrofa, v katero nas potiska Markovičeva reforma in sedanja slovenska oblast, ki to reformo podpira, posledice pa bi rada obesila opoziciji. Mi izhajamo iz tega, da je moč po ustavni poti v zelo kratkem času dokončno in popolnoma ustavit odлив sredstev iz Slovenije. Tako dobi mo sredstva, ki bodo potrebna tudi za sanacijo gospodarstva. So pa takoj na razpolago še tudi drugi viri. Zadolževanje prebivalstva recimo (obveznice), ki pa je mogoče le, če bomo ustvarili sistem, v katerega bodo ljudje zaupali, potem je tu tuje zadolževanje, čeprav moramo vedeti, da slovenski konvertibilni dolg znaša danes okoli 1,5 milijarde dolarjev, slovenske banke in podjetja imajo tudi naložen denar v tujini. To so rezerve, na katere lahko takoj računamo. Proces ustavno-političnega osamosvajanja bo tudi motiviral ljudi in že to bo samo po sebi prineslo nov polet, novo voljo v podjetja in v upravo. Slovenija je sposobna živeti samostojno, se pravi s svobodnim pretokom blaga in kapitala, kot del Evrope.«

- **Kakšna je pot do slovenske suverenosti in samostojnosti?**
»Predlog ustave je izdelan, sedaj je potrebno najširše politično soglasje tekstu in postopku. DEMOS meni, da je potrebno storiti vse, da bo ta pot potekala čim hitreje in menimo, da bi ob ugodnem volilnem izidu lahko izpeljali referendum o ustavi že pred počitnicami. DEMOSU se zdi ključno, da izpeljemo ustavno referendum, ki je najbolj prepričljiv dokaz in izraz narodove volje in pomeni zgodovinski dogodek, ki bo ustvaril novo mednarodno situacijo, kar je za Slovenijo zelo pomembno. Ni namreč odveč povedati, da sicer živimo v času burnih sprememb v Evropi, da pa ne Zahod in ne Vzhod nista naklonjena slovenskemu osamosvajanju. Ustavni referendum pa je najmočnejši in najbolj demokratičen način realizacije temeljne, mednarodno priznane in s Helsinko listino potrjene pravice naroda do samoodločbe in lastne države.«

- **Kaj pa ostala Jugoslavija? Kako bo ona reagirala na naše osamosvojitvene težnje? Nekatere ljudi je strah, da uturene intervenirati celo vojska?**
»Kar zadeva ekonomijo sem že rekel, da smo sposobni živeti sami in se sami odločati, s kom bomo v federaciji ali konfederaciji. Naše gospodarstvo že sedaj ustvarja 30% jugoslovanskega konvertibilnega izvoza, in ko preusmerimo plačila na slovenske banke, ki so še spodbudimo izvoz, ko odpremo pot podjetništvu, družbeno lastnino in jo odprodamo tistim, ki jo bodo plačali, ko pridemo do lastnega finančnega, bančnega, kreditnega, carskega in sploh državnega sistema. Menim, da lahko spodobno živimo. Vprašate, ali nam bodo to pustili. Priložnost imamo, dobili pa bomo toliko suverenosti, kolikor si je bomo sposobni sami zagotoviti. Vojska ne more intervenirati. Za to obstaja kar nekaj razlogov, o katerih je na naši konvenciji govoril Janez Janša. Prvič bi morala vojska intervenirati hkrati na Kosovu, na Hrvaškem, kjer je liberalizacija v fantastičnem vzponu in nas uturene celo prehiteti v osamosvajanje, in v Sloveniji. To je pol Jugoslavije in to ni možno. Drugič, nacionalna sestava armade je zelo pisana, take enote pa zelo težko intervenirajo. Mislite, da bodo na Slovence streljali Hrvati ali Albanci? Dvomim. Trejč je okupacija zelo zahtevno ekonomsko podjetje, ki zahteva denar, tega pa za vojsko dajeta Slovenija in Hrvatska, poleg tega pa mora vsak agresor računati na vsaj pasivni odpor in s tem, da ljudje ne bodo delali, da bo gospodarstvo stalo. Četrč, v Sloveniji ta trenutki in politične sile, ki bi podprla intervencijo, brez tega pa ni moč vzpostaviti oblasti in peči je tu še mednarodna javnost, ki že danes obsoja tankovske kolone na Kosovu, kar pomeni, da ni računati z nikakršno mednarodno podporo agresorju. Z intervencijo danes strajajo tisti v Sloveniji, ki bi se radi prikazali kot edna politična sila, ki nas lahko mirno pripelje v demokracijo. To pa so stare iluzije. Spomnite se, kako je oblast vsakič, ko je hotela podropo, risala črkega hudiča, ki se steguje po Sloveniji, vemo pa, da ima slovenska javnost s tem izkušnje in se zna upreti.«

B. FINK

Marko Demšar

Miroslava Geč-Korošec

Jugoslavija nikoli ni bila udobna država

Sonja Lokar je sekretarka predsedstva centralnega odbora ZKS-Stranke demokratične preno-ve. Ob bližnjih volitvah je tudi nosilka volilne liste te stranke za družbenopolitični zbor skupščine Republike Slovenije. Z Lokarjevo se je o strankarstvu, položaju Slovenije v Jugoslaviji in volitvah pogovarjal Marjan Bauer.

Kako bi ocenili položaj republike Slovenije v Jugoslaviji, današnji, jutrišnji, realno pa bi bilo ozreti se tudi na potencialno možnost, da v Jugoslaviji ne bi bilo države po imenu Slovenija. Morebiti tudi Vaše videnje začetka in nadaljevanja sprememb v Srbiji, kjer smo na eni strani priče praktični ukiniti kosovske policije na Kosovu, na drugi pa formiranju strank, frakcijam v Parizu in, kakor bi, tudi že vidnemu upadanju Miloševićevega vpliva.

»Slovensci danes v Jugoslaviji pomenimo veliko, čeprav manj, kot bi si želeli in najbrž manj, kot si včasih domišljamo, vendar smo tu dosegli največ, kolikor smo v svojem dosedanjem zgodovinskem razvoju uspeli narediti za to, da bi bili polnopraven, državno-vreden, suveren in samostojen narod. Jugoslavija nikoli ni bila udobna država. Preveč različna je v stopnjah razvoja, kulturnih, etničnih in zgodovinskih tradicij, da bi ne bila eksplozivna in polna družbenih napetosti. Vendar je to edina država, v kateri se je slovensko nacionalno ozemlje povečalo, ekonomska in kulturna moč naše narodne skupnosti okrepila. Jugoslavija brez države po imenu Slovenija ni možna. Iz mnogih, vsem znanih razlogov, pa je ta trenutek mogoče in treba razmišljati, ali je možna in dobra rešitev povsem samostojna država Slovenija. Motijo se ali nalahč ne govorijo resnice tisti, ki trdijo, da Slovenci ta trenutek izbiramo med zlim Jugoslavijo, ki tone v nerazvoj in birokratski unitarizem, morda celo v državljansko vojno, in med Indijo-Koromanđo kulturne, ekonomske razvite, darežljive in tolerantne ter v evropske odprte Srednje ali celo Zahodne Evrope. Izbiramo lahko le med hudu napornimi prizadevanji za Jugoslavijo kot ekonomsko uspešno, demokratično in za vse njene narode koristno skupno državo, in med tvegano odcepitvijo, ki bi nam prinesla preobrazbo Slovenije v žepno državo, stisnjeno med Romane, Germane in Madžare, ki so v stoletjih zgodovine pokazali in še danes dovolj nevljudno kažejo, kaj jim pomeni slovenska suverenost in državnost: zamašek v ljubljanskih vratih, ki vodijo za Zahoda na Bližnji Vzhod, in oviro njihovim stoletim težnjam po izhodu na toplo morje.

Zato je opredelitev ZKS — Stranke demokratične preno-ve in tudi moje globoko osebno prepričanje, da je najpametnejše storiti vse, da nastala konfederalna Slovenija v demokratični Jugoslaviji.

Vse več je znamenj, da vse, kar so za ta cilj komunisti — prenovitelji že storili, ni bilo zaman. Toliko manj je zdaj razlogov, da bi se temu cilju odpovedali zdaj, ko vendarle postaja realnejši. Nimam pa iluzij, da bo šlo hitro, gladko in brez velikih političnih spopadov in tudi hudih tveganj.

So v procesu demokratizacije v Sloveniji, procesu, ki ga ne želi zaustaviti noben od akterjev — in med njimi je tudi ZKS — Stranka demokratične preno-ve — že očitneje prepoznani

Sonja Lokar

elementi, ki bodo ogrožje bodoče Slovenije? Kakšna bo oziroma naj bi bila ta naša država, če se nanjo oziroma samo s stališča velikostne stopnje demokratizacije? In še podprašanje: Znani so volilni programi večine strank na Slovenskem. Naštajte, prosim, nekaj bistvenih točk, na katerih je že danes, pred volitvami, mogoče doseči splošen slovenski politični sporazum. Sprašujem Vas, kakšne vidite delovanje bodočega slovenskega parlamenta, v katerem bo za razliko od današnje osredotočena vsa slovenska politična moč.

»Ne strinjam se čisto z vami. V Sloveniji so stranke, ki želijo zaustaviti procese demokratične preno-ve

družbe, ki hočejo zamenjati en ideološki monolitizem z drugim, eno nasilje nad drugače mislečimi z drugim; predvolitna izjava Skofovske konference ali zadnji neokusni plakat socialdemokratov o tem pri-čata dovolj zgovorno.

Prav tako mislim, da je v nastajanju slovenske pramali ZKS — Stranka demokratične preno-ve sprva res predsem opuščala svoj monopol in odpirala prostor za nastajanje prave politične konkurence, danes pa vedno bolj deluje kot eden od enakopravnih nosilcev nove demokracije na Slovenskem in v Jugoslaviji, eden od soustvarjalcev prenavljanja socia-lizma in levice pri nas.

ZKS-SDP v volilni tekmi ponuja koncept demokracije z najvišjimi standardi človekovih pravic, ekonomskih, socialnih, državljanških, nacionalnih, v katerih bodo najboljše civilizacijske pridobitve evropske demokracije oplemenitene s pozitivno dediščino samoupravljanja in nacionalne enakopravnosti v Jugoslaviji.

V Sloveniji obstaja politično soglasje na mnogih bistvenih točkah razumevanja poti iz krize, v kateri zdaj živimo: glede pluralizma in konkurence lastnin, trga, odpiranja v Evropo, glede suverenosti slovenskega naroda, nujnosti zdravljenja ekoloških po-škodb okolja, vzpostavljanja pravne države in člove-kovih pravic. Vloga bodočega slovenskega parla-menta pa bo dvojna: doseči čimbolj trdno večino v pogledih na vprašanja, kako to uresničiti, in omogo-čiti veljavno, legalno in legitimno odločanje tudi o ti-stem, o čemer zdaj v Sloveniji ne obstaja soglasje — npr. o usodi socializma in samoupravljanja, o vztrajanju ali o odhodu Slovenije iz Jugoslavije, o tem, kako poravnati krivice, ki so se nekaterim ljud-em zares zgodile v preteklosti.

Sprašujem Vas, kako ste intimno in kot član ter funkcionar ZKS doživljali njeno preno-vo, le-vice v moderno politično stranko, ki je na poti do nove podobe in vsebine znala uporabiti tako tuje kot tudi svoje ideje. Kakšna je bila Vaša po-lična evolucija? Mogoče bi na tem mestu ome-tili tudi Vaše beograjske solze. Kakšne so bile takrat te solze? Danes vsi vidimo, da so bile to solze zmage oziroma napoved začetka trzvitve ZKJ, osmrtnica političnemu dinovzavu.

»Pride čas, ko tudi z ustavo zavarovane avantgarde dejstva pričajo, da ni več mogoče po starem. Ta-kih dejstev se je v osemdesetih letih v Jugoslaviji in v svetu okrog nas nabralo toliko, da je število reformi-stov v ZKS in v družbi v celoti preseglo kritično maso. Družbena prenova se je tako sprožila z močjo narav-ega procesa. Sočasnost krize in reform v vsem so-cialističnem svetu je pri tem delovalo kot mogočen pospeševalec, kot zgled, kot opozorilo, kot vir nepo-sredno uporabnih izkušenj.

Zlagala bi se, če bi rekla, da mi je bilo npr. že leta 1981 ali celo leta 1986 v celoti jasno za kako globoke in neustavljive spremembe družbe in ZKS v njej gre. Jasna mi je bila le smer: nova koncepcija družbenega razvoja, politični pluralizem, demokracija in dejstvo, da gre za proces, v katerem se učiš, ga skušaš raz-umeti, mu najti družbeno čimbolj nebolečo obliko, mu prilagoditi delovanje lastne stranke, ali pa boš v njem izgubil identiteto — lastno in svoje stranke in mogoče tudi družbe v celoti in pri tem kljavno propa-del. Bilo je in je izjemno naporno, obenem pa vzemi-rljivo, kakor da smo se odpravili na veliko, tvegano, a vendarle neodločljivo potovanje. Včasih me obide, da se je tako počutil Kolumb, ko je hotel po novih poti priti v Indijo, in sprašujem se, ali tudi nas ne čaka na koncu poti nov kontinent in ali mi tudi mi morda dajemo stvar, znano inem in bomo nikoli iz-vedeli, kaj smo zares odkrili.

Ko je razpadala ZKJ na 14 — izrednem kongre-su, sem jokala. Kljavno je propadlo nekaj, v kar so tisoči najboljših ljudi vgradili svoja upanja, življenja, kri, solze, znoj, ponos, smeh in sanje. Propadla je, ker je počila tanka nit, na kateri visi življenje, ko zaid v smrtino nevarno krizo. Odpovedal je zgodovinski spomin, odpovedal je posluš za klic novega časa, od-povedal je elementarni razum in bolnik je umrl.

Ponovil oziroma zastavil bi vam nekoliko spremenjeno vprašanje, ki je bilo že postavljeno Vaši politični kolegici Vidi Potočnik, kandidatki ZSMS-Liberalne stranke za županjo Ljubljane. Torej, koliko tega, kar stranka, ki ji pripadate, danes objavlja, je resno mišljeno? Osebnostno sicer mislim, da vse stranke vse mislijo resno, vprašanje pa je, kaj bodo lahko uresničile. Tako zaradi Slovenije in Slovencev kot zara-di Jugoslavije.

»Moja stranka ne objavlja nič pretresljivega. Za-gotavlja le, da je sposobna izpeljati miren prehod iz monizma v pluralizem, iz partijske v pravno državo, iz dogovorne v tržno ekonomijo, iz neracionalne v raciona-lno upravljanje s podjetji in v družbenimi zade-vami, pa tudi miren prehod iz današnjega v jutrišnji konfederalni položaj Slovenije v Jugoslaviji. V tem trenutku je najpomembnejše oživiti ustihajoče gospo-darstvo in ga prestrukturirati ter ustaviti ekološki propad okolja in ga začeti izboljševati. Teh ciljev se ne da doseči drugače, kot da bistveno pomenimo vse tri države, ki jih danes predragu plačujemo za stori-ve, ki niso tega denarja vredne. Mislim na zvezno, re-publiško in običinsko državo. Hkrati pa bo ena od najpomembnejših in najnujnejših nalog, da vse istie, ki bodo v teh procesih ostajali brez dela, ali pa so premladi, bolni, prestari, da bi delali, zavarujemo pred najhujšim s aktivno zaposlovanje in premišljeno socialno politiko.

Vsi, ki jim gre za iste cilje, so objektivno naši za-vezniki in v njih bomo iskali akcijske povezave, ne glede na to, ali bomo po volitvah na oblasti ali v opoziciji.»

detih predstavlja precejšnje ekološko obremenitev za kraj in neposredno nevarnost za sosesčino, so sestavili peticojo, ki jo je do ponedeljka, 26. marca, podpisalo 218 ljudi, kar je šestina prebivalcev Šentjerneje, podpisovanje pa še traja. Peticojo, v kateri med drugim zahtevajo, naj se ustavi vsa dela na tej plantaži, bodo poslali vsem pristojnim in za to odgovornim krajevnim in občinskim faktorjem.

Zgodba je na kratko taka. Za bivšo znano Rec-ljevo gostilno v Šentjerneju je okoli 7 hektarjev zemlje, ki pripada tej rodovini. Vseskozi so bila tukaj polja in travniki. Pred kratkim pa je sedanjji lastnik tega posestva začel tu urejati plantažni na-sad jablan in že na okoli hektarju zemlje zasadil okoli 2200 sadik. Ljudje seveda vejo, da je tak plantažni nasad treba pogosto škropiti, in so pre-pričani, da tako pogosto škropljenje predstavlja resno nevarnost za bližnjo sosesčino in glede na lego posestva in najpogostejšo smer vetrov za cel Šentjernej.

S podpisom peticoje proti plantažnemu nasadu v Šentjerneju so se ljudje izrekli proti industrijske-mu načinu kmetovanja v bližini njihovih domov, na odprtem in vetrovnem območju naselja, od zele-nem pasu Šentjerneja, ob potoku Kobila, ki bi

Zakaj obrobje ne bi bilo prednost?

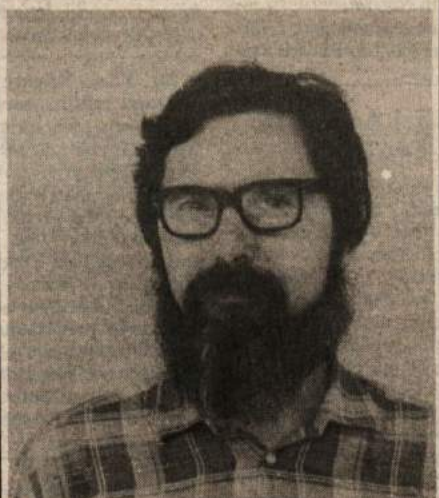
Predsednik zelene frakcije ZLS — stranke demok-ratične preno-ve, dipl. politolog Ciril Bašković, se je rodil 1947 v Brežicah. V Zasavju in Posavju kandidi-را na državljanski zeleni listi za poslance družbeno-političnega zbora slovenske skupščine, zato tokrat kot kandidat odgovarja na vprašanja, ki zaskrbnjuje-jo predsem njegovo rodno Posavje.

Pretežno vse stranke imajo svoje programe obravnavo zeleno. Od Slovencev demokratične zveze smo na brežiškem radiu slišali očitke, da ste rdečo-zeleni, torej si ni obetati radikalnega preobrata v odnosu do jutrišnje podobe Slovenije, ki ji ob vztrajanju pri energijsko nenasišnih industrijskih gigantih in brezbržnosti do uma-zanega zraka in strunjenih voda grozi ekološko samouničenje.

»Da, sem nosilec Državljanke zelene liste za Po-savje in Zasavje, na kateri nastopata še gozdarski in-ženir Vinko Šeško in specialista socialne medicine Bosiljka Mičovič. Regiji smemo pomenovati, kakor se grdo sliši, a žal ustreza resnici, ekološko črevo Slovenije. Naša lista zato ponuja in zagovarja pro-gram ekološko prilagojenega razvoja Posavja in re-vitalizacijo ter resocializacijo Zasavja. Plinifikacija in toplifikacija za rešitev zraka, ekološko čiščenje Save pred izgradnjo verige elektrarn in z njo, stro-kovni popravek načrtov za prostorske posege na po-savska zemljišča in družbeno odgovorna referen-dumska odločitev o usodi nuklearke bi bil kratek povzetek programa. Pri tem računamo na znatra republiška sredstva, zato se za razliko od nekaterih strank, ki so jim politične volitve in spopadi očito važnejši od sodelovanja pri skupnih naporih za raz-voj in ekološko prenovitev Slovenije, veselimo dej-sтва, da imajo mnoge stranke podobne cilje, da se vse zavzemajo za ekologijo. V časih težkih političnih in gospodarskih preizkušanj bi se sicer bal, da bo ekolo-gija v parlamentu grizla pretrdo grudo. Moj nek-danjji profesor Miroslav Kugler, spoštujem ga kot barvito umetniško korenino, ki pa morda preveč za-res jemlje misel, da je politika lahkotna umetnost, je uporabil zame napačne oznake. Če že, potem modro-umeno-zeleno, in vesel sem, da si lahko pripisem delček zaslug, da je ZKS — stranka demokratične preno-ve vendarle začela resno zagovarjati težo in pomen ekologije. Na njegovem mestu bi se tega vse-li, prav tako tudi na mestu stranke Zelene Slovenije, saj vsak, kdor resno upošteva ekologijo, krepki skup-no ekološko fronto in s tem usmerja celoten slovenski razvoj k bolj zdravemu in prijetnemu življenju.»

Nastopate kot kandidat Posavja, območja, za katero so mnogi vaši rojaki prepričani, da ga je Slovenija že zdavnaj zrtvovala, ko ga je dolo-čila za svoj energetski bazen, za regijo, ki ji vsi investitorji republiških projektov jemljejo zem-ljo in jo neovirano razkosavajo s prometnicami, daljnovidni in drugimi infrastrukturnimi objek-ti. Ali ob vsem tem lahko zagotovite, da vaša glas v parlamentu ne bo samo nov klic brez odmeva?

»Da, lahko za gotovim ob treh pogojih: da sem izvoljen, da bo v parlamentu izvoljenih še precej drugih ekološko prosvetljenih poslancev in da bo regija še

Ciril Bašković

bolj odločno zagovarjala svoje poglede. Prepričan sem, da mnogo gospodarskih in tehnoloških in ne le ekoloških razlogov govori v prid popravku republiš-kih načrtov, ki posegajo v posavski prostor in da bo mogoče z bistveno manjšo škodo skozi Posavje potegniti in infrastrukture, ki pa bo na arugi strani la-žale gospodarski razvoj posavskih občin. Nova hitra železnica je odveč, avto cesti se ni mogoče izogniti, akumulacijsko jezero nar leži v poglobljeni strugi in se ne razvija v širino. Seveda lo še podčrtuje potrebo po pravčasem očiščenju Save. Plinovod in elektro-vodi naj tečejo čez manjvredna zemljišča. Predsem pa naj veljata dve načeli: prvovrstne zemlje ne smemo več uničevati, vsakovrstno odvzeto zemljišče pa mora država lastniku dobro plačati.»

Ljudi zanima, kaj bo s kmetijstvom in turiz-mom, ki so ju doma ves čas opredeljevali kot prednostni razvojni panogi, zdaj pa si tudi v tu-rizmu zaradi bližine JE Krško, zaradi umazane Save in še bolj umazanih elektrarniških jezov v prihodnjih letih obetajo predvsem veliko težav. Tudi kmetijstvo je močno ogroženo, saj bodo Posavci zaradi psihološkega vpliva jedrske elektrarne vedno težje prodajali svoje pridelke.

»Poznamo evropske dežele z uspešnim kmetij-stvom in cvetočim turizmom, kjer pa vendarle imajo tudi jedrske elektrarne. Če bi vseslovenski referen-dum morebiti odločil, da se nuklearka v Krškem za-pre, se bojim da ne bo več izgovora za zaostajanje teh dveh panog. Dokler pa nuklearka dela, je potrebno iz republiških sredstev prebivalstvu in kmetijskim pro-izvajalcem ob njej materialno povrniti vsaj del mo-ralne škode. Posebej bi želel v tej smeri nadaljevati svoje sodelovanje pri letos že sprejetem zakonu o ta-ko imenovanem ekološkem dinarju. Slovenija mora nadaljevati politiko policičnega razvoja in kljub centralizaciji nekaterih funkcij za dva milijona ljudi v republiki krepiti samostojnost lokalnih skupnosti in regij. Tako se bodo le v času prostega podjetništva lažje razvijala izkazuje, če bodo tega kvantovsko zmoglice. Sicer pa, čemu bi obrobna lega ne imela prednosti ne bi na zahodni in severni odprti meji, ampak tudi ob mednarodni transportnici, ki gre skozi Posavje, in zakaj ne na obrobju močnega zagrebške-ga bazena? Drugače povedano: regija naj se bolj za-nese nase, trdi pa prijemlje svoje republiške poslan-ce, da bodo znali čim bolj usklajevati interese vseh predelov Slovenije in zagovarjati interese Posavja. Rad bi opozoril še na to, da mora nova ustava predvi-ti dvodomno slovensko skupščino, splošni zbor in zbor občin, tako da bo lokalni interes lahko enako-pravno nastopal pri nacionalnih odločitvah.»

J. TEPPEY

Konfederacija ni pretveza za pobeg

Gregor Golobič, Novomeščan, absolvent filozofije, je po drugo leto zaposlen na republiški konferenci ZSMS — liberalne stranke, član njenega predsed-sva, živi v Ljubljani, poročen, ima eno hčerko, kandi-dat za družbenopolitični zbor republiške skupščine, nosilec liberalne liste v 4. volilni enoti.

To je nekaj skopih osebnih podatkov. Sedaj pa povejte, ali imate kot nosilec liste tudi že izde-lan spisek problemov, ki jih boste kot predstav-nik naše regije reševali na republiškem nivoju?

»Razdelitvi na volilne enote je ZSMS vedno na-sprotovala, saj vidi v tem razbijanje strankarskega življenja, do katerega bi v Sloveniji moralo priti. Ime-ti regionalni program bi tako pomenilo prav pristaja-nje na tako razbijanje, zato ga nimamo izdelanega, seveda pa imamo kandidati, ki iz tukaj izhajamo, do-ber vpogled v stanje in probleme in to se bo poznalo, ko se bodo reševali globalni problemi in bo treba za-stopati v njih tudi dolenske interese. Tudi za Dolens-ko pa velja, da je treba izdelati pravni sistem, ki bo sproščal iniciativo in angažiral zasebni kapital. Den-ar vsekar jutje, to se vidi po tem, kako nesmotno in v neproduktivne namene se sedaj troši. V tujini ga in-vestirajo, obračajo, pri nas pa izginja v feshopih in

vikendih. To je neproduktivno. Ljudje morajo imeti možnost, da bodo sprostiti iniciativno, tako pa se bo tudi tuji kapital prej pojavil tukaj.»

To politiko pa bo težko uveljaviti v nerazviti-h krajih Dolenjske, zlasti Šuške krajine, od koder so ljudje tako rekoč že pobegnili?

»Rešitev je policentrični razvoj. Da pa bo zares za-živel, moramo vrniti v lokalne skupnosti, občine in vaške skupnosti več avtonomije. Za tujca je tako razmišljanje seveda smešno, saj je Slovenija za nji-hove razmere premajhna, vendar je za nas takšna reši-tev edino sprejemljiva. Ljubljana je v svojem prostoru, tudi z ekoloških vidikov gledano, dosegla kritično točko širjenja in obremenjevanja prostora. Sedaj po-trebujemo slovenski cesni križ, na katerega se bodo

Gregor Golobič

navezovala obrobna naselja. Šuha krajina se ni iz-praznila nenadoma, proces odliva je trajal vse od vojne sem, zato je tudi problem ponovne naselitve dolgoročen. Z dobro prometno povezavo, v ta namen pa bi Novo mesto rabilo tudi modernizirano železni-co, bi morali ljudem v odročnih krajih omogočiti hi-tro prometno povezavo z večjimi središči. Tako bi tam zaposleni živeli na deželi, kar je pravzaprav trend časa.»

Katero področje iz liberalnega programa pa je za vas najbolj zanimivo in se mislite na njem najbolj angažirati?

»Že sedaj sem se v organizaciji največ ukvarjal s političnim sistemom in družbeno upravo, katere je treba vzpostaviti na nov način. Danes se veliko govori o presežku delovne sile, o odpuščenju delavcev, med-tem pa se še ni zgodilo, da bi kakšna občina odpustila uslužbenca. Imamo sicer reorganizacije, nekaj se uzakonia, vendar se uprave vsemu prilagodijo in se nič ne spremenit. Izračuni pa kažejo, da ima 50 od-stotkov uprave na občinski in republiški ravni pre-več, hkrati pa imamo premalo prave birokracije. Kakor se to čudno sliši, je vendarle res. Mi vedno go-vorimo o birokraciji v prenesenem in slabšalnem pomenu besede, vendar so tudi pravi birokrati, teme-jliti in sposobni, specialisti na svojem področju, ki jih ni treba veliko, pa lahko opravljajo ves servis za občane.»

Ogromen strošek v državni blagajni so izdat-ki za armado. So nujno tako veliki?

»Na našem kongresu smo sprejeli pobudo o demil-itarizaciji Sloveniji. Ta pobuda je že v skupščinskih postopkih, posebna komisija pa proučuje vse, kar je s tem povezano. Za demilitarizacijo ni nujna odcep-itiv, ampak samostojna Slovenija, za kakršno se mi zavzemamo. To je suverena Slovenija v tem smislu, da na njenem ozemlju nima nobena zveza, kaj šele kaka druga republiška ustanova pravice posegati mimo našega dovoljenja oziroma naših zakonov. Mi smo za konfederacijo, vendar ne kot pretvezo, ki bi nam omogočila pobeg. Mislim, da bomo za konfe-dracijo v zelo kratkem času dobili sogovornike v Ju-goslaviji. Sveida pa je dogovor v Jugoslaviji ena stvar, demilitarizacija pa ima tudi močne zunanje-politične dimenzije. Slovenija bo v svetu bolj pomembna in zanimiva kot demilitarizirana država in prej jo bodo podprli kot pa neko vojaško miniaturo. Mora-mo biti namreč dosledni: če smo se vseskozi borili proti vojski in vojaščini, nam mora ravno tako smrdeti slovenska uniforma, škorenj in komanda, saj bis-tyvene razlike ni.»

V kolikšni meri pa se zavzimate za ekonom-sko samostojnost?

»Absolutno. To spada zraven. Ekonomsko samo-stojnost enostavno pomeni, da z ustvarjenim razpo-lažamj nis. Nobenih sentimentalnih razlogov ali mito-logije ni v tem, da smo mi za neko jugoslovansko tvorbo, konfederacijo, ampak je vselej prisotno tudi povsem realno zavedanje, da je za Slovenijo jugoslo-vanski trg zelo pomemben. Če bi bile te stvari tako enostavne, bi naša podjetja že zdavnaj večino iz-važala na zahodni trg, ne bi bilo toliko prahu okoli srbske blokade, pa tudi odgovor na blokado bi bil ve-liko bolj hiter in drastičen. Menimo, da bi morala biti sredstva, ki se odlivajo v nerazvitem, vsaj štirikrat manjša in bi morala znašati okoli 1 procent bruto-na-cionalnega dohodka. Toliko dajejo za nerazvite naj-razviteje in najbogatejše države na svetu, precej pa jih plačuje tudi manj. Ostali denar, če bi ga bilo kaj na razpolago, bi plasirali na ta področja kot gospo-darske naložbe po ekonomski logiki, seveda z garanci-jo pravne države, ki ne bi dovoljevala nacionaliza-cije tujega kapitala.»

Mladina je v Sloveniji in tudi v širšem jugoslovanskem prostoru podrta že marsikateri tabu. Ob vprašanju narodne sprave sicer ni bila nepo-sredno udeležena, je pa že prej odpirala prostor za take vrste razmišljanja. Je po vašem mnenju javna debata zašla s prave smeri?

»Že na mladinskem kongresu smo zahtevali, naj slovenski svetovni kongres organizira slovenska skupščina kot najvišji zakonodajni organ v Sloveniji. Zahtevali smo tudi spisek vseh, ki se jim ne dovoli vstop v Jugoslavijo, in razloge za to. Temelj pravne države je namreč, da veš, ali te ima česa biti strah in zakaj te je lahko strah. Tudi narodna sprava je stvar, ki jo mora urediti sama država, da mrtve pokoplje, paskrbi za obeležja, odpre arhive in pusti stvar zna-tosti, da jo razišče. Sicer pa se mi zdi narodna sprava dobra beseda tudi zato — pomiritev nikakor ni pri-merna — ker lahko pomeni tudi, da je treba neko travno iz preteklosti doreči, in v tistem trenutku stvar spravljena. Spravljena, kamor sodi, v področje zgodovine, čeprav bo marsikoga stvar še bolela, pa bo to intima zadeva, sprava pa bo veljavna stvar in dejansko tudi spravljena. Zdi se mi, da bi bilo za novo slovensko skupščino usodno, če bi se obremenjevali in trošila energijo še za te stvari. Nikogar ne bi s tem obudila k življenju, preveliko poenotenje političnih subjektov glede tega vprašanja pa bi morda pomenilo tudi slovenski politični monolitizem, ki bi novi slo-venski demokraciji prek škodil, kot koristil. T. JAKŠE

Šentjernej je v ognju zaradi jabolk

Kako se krepi ekološka zavest in kako v zvezi z ogroženjem človekovega bivalnega okolja deluje-jo samozaščitni mehanizmi, kaže tudi prav sedaj zelo aktualen primer iz Šentjerneja. Tam so zara-di nameravane ureditve plantažnega nasada ja-blan sredi kraja hitro ustanovili iniciativni odbor za zaščito bivalnega okolja. Da bi preprečili uredi-tev tega plantažnega nasada, ki po mnenju prizva-

tako postal zbirni kanal izpranih kemičnih stru-pov, in na področjih, namenjenih za oddih in re-kreacijo ter za velike priveditve; tu gre seveda v pr-vi vrsti za šentjernejski hipodrom, ki meji na Rec-ljevo posestvo. Podpisniki zahtevajo, naj se takoj ustavi vsa dela na tej plantaži, dokler jih strokovnjaki ne bodo javno seznanili z vplivi in posledicami takega kmetovanja na ljudi, ter da službe, ki so dolžne skrbeti za varovanje okolja, planiranje in nadzor nad posegi v naselju, dajo strokovna mnenja o plantažnem pridelovanju sada-j sredi Šentjerneja. Strokovne odgovore pričaku-jejo najkasneje do 10. aprila.

Član iniciativnega odbora za zaščito bivalnega okolja Šentjerneja in eden od pobudnikov celotne akcije, arhitekt Dare Homan, pravi: »Dejstva, ki nesporno dokazujejo, da je naša bojazan pred za-strupljanjem ljudi in bivalnega okolja v Šentjerne-ju zaradi te plantaže upravičena, so med drugim: plantaža je komaj 150 metrov od središča Šent-jerneja in 200 metrov od bodočega novega nase-lja, v katerem bo živelo okoli 180 ljudi na hektar. Plnataža meji na vrsto stanovanjskih hiš, katerih prebivalci bodo v času škropjenja neposredno ogroženi z emisijo zaščitnih sredstev in s hrupom. Skrbi nas, kako bo škropljenje vplivalo na pridel-

ke iz okoliških vrto- na vodo, ki se zbira v vod-njakh. Smer vetrov kaže, da je ta lokacija najbolj neugodna za tako dejavnost, saj so najpogostejši jugozahodni vetrovi (206 do 296 dni v letu), kar pomeni, da bi veter škropiva raznašal naravnost proti središču naselja. Recljevo posestvo, kjer ho-če sedanjji lastnik urediti plantažni nasad, meji na potok Kobilo, v katerega bi se izpirala škropiva, ta proces pa bi bil še pospešen z drezažo na najni-žjem delu plantaže.

Komaj pred mesecem dni je bil sprejet prvi ur-banistični načrt Šentjerneja, ki pa »pade« s tako dejavnostjo oziroma je z njo vsaj v hudem konflik-tu. Ta del Šentjerneja, ki bi ga škropljenje na plan-taži najbolj ogrožalo, je opredeljen kot zelena površina kraja. Tukaj naj bi šla sprehajalna pot od središča naselja ob potoku do hipodroma in na-prej v gozd.

Iniciativni odbor se je za mnenja o tem perečem vprašanju obrnil na številne institucije od zavoda za družbeno planiranje in urbanistično načrtova-nje, geodetske uprave, kmetijskega inšpektorata, zavoda za socialno medicino in higieno ter kmetij-ske zadruge Krka. Jasnega odgovora, ali lahko posameznik ali kdorkoli drug na tak način ogroža ljudi in okolje, niso nikjer dobili, nekdo jim je celo

»svetoval«, naj bi ob škropljenju ljudi obvestili »na krajevno značilen način« in jim svetovali, naj ta-krat ne odpirajo oken, naj se ne sprehajajo, last-niki pa naj bi škropil »ob primernem času in vre-menskih razmerah«. Kmetijski inšpektor jim je povedal, da »pogoje za dejavnost na kmetijskih zemljiščih določa lastnik sam, za večje ali specia-lizirane dejavnosti pa skupaj s kmetijskim pospe-ševalcem, medtem ko inšpeksijska služba ukrepa še-le na podlagi storjenega prekrška, za kar pa v tem primeru ni zakonske podlage...»

Seveda bi bilo najbolje in najpametneje, ko bi se po podatkih, kaj taka plantaža glede na šentjer-nejske specifičnosti pomeni za ljudi in kraj, ki jih iniciativni odbor pričakuje od strokovnih insti-tucij, vsi prizadevali dobiti in se v miru pogovorili, kako zadevo rešiti na najbolj pameten in neboleč na-čin. Pa naj bo strokovna mnenja in priporočila taka ali drugačna. Če se bo izkazalo, da plantaža ne bi pomenila večje polucijske obremenitve in pod kakšnimi pogoji je to moč doseči, naj pa ostane, če pa bodo strokovnjaki na podlagi dose-danijh izkušenj s takimi stvarmi drugačnega mnenja, bo pač treba najti način, kako učinkovito obvarovati ljudi in okolje. A. BARTELJ

pisma in odmevi

Odziv na izjavo

Odziv na izjavo Alojza Cerjaka, objavljeno v Dolenjskem listu 29. marca

Seveda smo za takojšnje zaprtje jedrske elektrarne Krško, če so za to podani pogoji, kar pomeni, da je treba najprej zmanjšati porabo električne energije za najmanj četrtino. Dokler pa tega ni, smo absolutno za to, da NEK proizvajajo elektriko, saj je le tako zagotovljena kar največja varnost. V njej delajo strokovnjaki in je pod mednarodnim nadzorom, jasno nam je, da je kredite vseeno potrebno vrniti kakor tudi financirati zaprtje. Tega pa tudi Slovenija ne zmore in bi bilo neumno tako razmišljati. Za nas pa je potencialna nevarnost enaka, če NEK obratuje ali ne. Res pa je, da kmetijstvo hoče dobiti večjo odškodnino za okolje, v katerem živimo. Osebnostim, da je elektrika iz NEK veliko manj nevarna kot pa odvisnost od srbske elektrike. To je stališče krške podružnice SKZ in moje, kar lahko potrdijo ostali prisotni na tiskovni konferenci.

ANTON KORŠIČ,
predsednik podružnice
SKZ Krško

DONE — PRVO PODJETJE ZA POMOČ IN NEGO

V krški občini je po podatkih iz 1981. leta 3612 oseb starih nad 65 let. Svetovna zdravstvena organizacija ugotavlja, da bi kar 15 do 20% teh prebivalcev potrebovalo pomoč. To je vodilo dr. Staneta Sunčiča, ki sicer dela v krškem zdravstvenem domu, da se je lotil ustanovitve podjetja, ki bi pomagalo tej populaciji. Seveda povsem brez problemov ni šlo, saj je zakonodaja na tem področju še dokaj nedorečena. Kljub temu pa mu je vse formalnosti uspelo dokaj hitro izpeljati. Novonastalo podjetje, ki je prvo takšno v Sloveniji sploh, se imenuje »DONE«, nudilo pa bo pomoč in nego vsem zainteresiranim. Pred kratkim so že poslali svoj zelo obsežno ponudbo Centru za socialno delo v Krškem, ki jih bodo opravljali, pa so obvestili tudi predstavnike krajevnih skupnosti, Rdečega križa, društve upokojencev in ZZB. Kot pravi direktor podjetja dr. Sunčič, si obetajo dovolj dela, na razpolago pa imajo tudi dovolj ustrezno usposobljenih delavcev, ki bodo to delo opravljali stalno ali samo občasno.

G. R.

- Bolje je spustiti sto krivih kot obsoditi nedolžnega. (Franklin)
- Nikoli ne pojasnjuje, prijateljem to ni potrebno, sovražniki pa vam tako in tako ne bodo verjeli. (Hubbard)

Še: »Super« izlet v Avstrijo

Pojasnilo organizacijskega odbora izleta k pismu, objavljenemu pod tem naslovom 29. marca

Društvo invalidov iz Črnomlja je 17. marca 1990 res organiziralo potovanje v Avstrijo, in sicer v Celovec. Vendar pa je bil glavni namen tega potovanja »SOPPING«, ne pa izlet, kjer bi si ogledovali Celovec in njegove znamenitosti. Kajti samo 100 din, ki jih je plačala izletnica, ne zadostuje za takšno potovanje.

Izletnica je tudi na vse možne načine kritizirala Kadragiča, ki je bil vodilni tega potovanja. Najbolj pa jo je motila njegova govorica, ki je mešanica slovensčine in srbohrvaščine. Vedimo pa, da je Kadragičev materin jezik srbohrvaščina in se trudi, da bi obvladal slovensčino, kar je vredno pohvale, ne pa granjanja. Mislimo, da te napake, ki jih je storil vodilni, niso tako grozne za preprostega človeka, ki ne gre na izlet zgolj zaradi tega, da bi pazil na izrečene besede. Društvo si ne more najeti profesionalnega vodilni, ki bi »mogoče« ustrežal izletnici, saj nima toliko finančnih sredstev. Namen društva je, da se omogoči nakup v tujini, pri čemer pa pazimo tudi na to, da obiščemo trgovine z nižjimi cenami.

Tudi delavska menza v Kranju, kjer smo imeli kosilo, ni bila dovolj dobra za našo izletnico. Verjetno bi morali na kosilo v hotel »A« kategorije. Tudi gostilna Štupar na Dvoru ni bila po volji izletnici, ki bi se morala morda vrniti domov ob 20. uri. Tega pa seveda društvo ni imelo v programu in ker je bila večina za to, da se tu ustavimo, smo tu ostali nekaj več kot eno uro. Postanek pa ni bil zamisel tov. Kadragiča, ampak programa, ki ga je sestavil organizacijski odbor društva. Moramo pa povedati tudi to, da smo v avtobusu poslušali zabavno glasbo in poročila, ne pa narodne glasbe v slogu, kot za navajala izletnica. To so bile torej »muke in maltretiranje« naše izjemne izletnice.

Pa še glede novega izleta, ko naj bi obiskali Trbiž in Beljak. Po mnenju naše izjemne izletnice, ki meni, da ne znamo

Odprto pismo Sonji Lokar, nosilki liste ...

Naključje kandidacijskih postopkov naju je soočil kot konkurenta na bližnjih volitvah. Zato pač spremljam vaše predvolilne nastope, čeprav me sicer volilni program vaše stranke ne zanima.

Moram reči, da me nekatera vaša predvolilna izvajanja čudijo. Tako ste, če sem prav informiran, minuli četrtek v Trbovljah izražali svoj strah pred nekakšnimi socialnimi nemiri, ki naj bi nastali, če opozicija zmaga na volitvah. Gre za vaše realno predvidevanje ali le za metodo prefinjenega zastraševanja? Priznam, tudi to je lahko ena od možnih metod pripravljanja volivcev, ko zmanjka argumentov, čeprav sodi v tako imenovani umazani repertoar.

Vsekakor mislim, da bi svoja zlovesča predvidevanja morali razložiti predvsem volivcem v svoji oziroma najini 4. volilni enoti (Trebnje — Novo mesto — Bela krajina). Tudi sam bi jih rad slišal. Pa tudi sicer me že dolgo mika, da vam javno zastavim nekaj vprašanj o slovenski preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

Zato vas vabim na javno soočenje kjer koli v najini volilni enoti, s tem da izbirno časa, kraja in okoliščin v celoti prepuščam vam. Prosim le, da mi sporočite, kam naj pridem, in zagotovljen vam, da bom zagotovo tam. Možen je dvogovor v dvorani, na prostem ali v studiu D, v Trebnjem, Novem mestu, Metliki ali Črnomlju, čež dan ali zvečer — najini volilci bodo zagotovo prišli poslušati.

V upanju, da boste moj izziv razumeli kot dobrohoten prispevek k predvolilnemu razjasnjevanju in da se gotovo ne boste odrekli mojemu povabilu, vas prijazno pozdravljam
MARKO SELAN,
nosilec liste SDZS
za 4. volilno enoto

... in njen odgovor

Spoštovani!

Počaščena sem, da spremljate mojo predvolilno kampanjo — škoda le, da vaši viri obveščanja niso posebno natančni, sicer bi vedeli, da je moja maksima v predvolilnem boju: »Najneprjetnejša resnica je boljša kot najlepše zvoneča, a prazna objuba.« Te maksime se držim, tudi za ceno, da me nekateri volivci morda zato ne bodo volili.

Tako imenovane prve svobodne volitve niso pomembne samo zato, ker so prve, ampak tudi zato, ker ne bodo zadnje. Vmes pa bodo volilci lahko primerjali objube in dejanja tistih, ki so jim naklonili svoje zaupanje. Vaš poziv na javno merjenje najine politične prepričljivosti z veseljem sprejemam. Če vam je prav, se bodiva v sredo, 4. 4. 1990, v Radiu-STUDIJO D v Novem mestu ob 16.45.

V pričakovanju, da ne boste snedli svojega izziva, vas vljudno pozdravljam.

SONJA LOKAR

nosilka liste ZKS-Stranke demokratične prenove za 4. volilno enoto

organizirati potovanja na kulturni ravni in da bomo izgubili ljudi, ki bi potovali z nami, se je zgodilo ravno nasprotno. Na naše vabilo se je odzvalo veliko ljudi, ki so z nami že večkrat potovali, in tako bomo zdaj odšli na izlet kar z dvema avtobusoma.

D. I. ČRNOMELJ,
organizacijski odbor

Nasilje nad plakati

Temne plati strankarske gorečnosti

Demokracija je zadihala s polnimi pljuči. To čutimo po pluralističnem utripu na vsakem koraku. Vendar spremljanje predvolilnega boja kaže, da je usedlina enopartijskega časa globoko zasidrana pri ljudeh ne glede na to, kakašnega prepričanja so.

Recimo. Pri nas nimamo veliko urejenih javnih površin za plakatiranje, kjer bi vsaka od političnih strank imela rezerviran svoj prostor, kot je v navadi po svetu. Zato plakatiramo povsod, kjer je mogoče, kar niti ni preveč praktično.

Ob tem pa je problematična tudi kulturna odra za plakato. Dejal bi, da so po tem, kar se dogaja s plakati, člani vseh strank enaki, saj skoraj ne mine dan, da niso potrjeni zdaj eni, zdaj drugi plakati. Očitno se ljudje v svoji enostrankarski gorečnosti ne zavedajo, da je plakat informacija in da imajo ljudje pravico biti seznanjeni z različnimi pogledi, programi, kandidati, torej

• Obžalovali bomo lahko, če nam bo pluralna demokracija prinesla sovraštvo in prezir namesto svobode, miru in skupne ustvarjalnosti za boljši danes in jutri vseh ne glede na njihovo prepričanje.

tudi z različnimi plakati. Ne vem, zakaj ne bi mogla skupaj viseti plakat Stranke demokratične zveze in Socialistične zveze ali kog drugega.

Zakorenjenosti v ljudeh, da lahko obstaja samo ena resnica in ena pravica, ne govori v prid dejstvu, da bo treba z objektivnimi razlikami živeti umirjeno, strpno, ne glede na to, ali bo na oblasti ta ali druga stranka. Prav bi bilo, da se o tem v strankah vprašamo in vplivamo na ljudi, ne pa da se trgajo plakatov še spodbuja.

BORIS DULAR

Referendum razkril vso resnico

Še druga plat dogodkov v Novolesu, opisanih pod pismom s tem naslovom

Kot dolgoletni član lesnega kombinata Novoles iz Straže sem bil presenečen nad vsebino članka Referendum razkril vso resnico, ki je bil pod peresom Mladena Majstra objavljen v Dolenjskem listu 15. marca 1990. Najbolj me je zmotilo to, da avtor članka ugotavlja, da je prišel do prave resnice in krivcev, ki so krivi, da je prišel Novoles v težave. Vemo, kaj je resnica in kako težko jo je odkriti.

V Novolesu sem bil zaposlen 20 let. Zato nimam samo pravice, ampak tudi dolžnost, da opozorim na nekatere pomembnejše pomanjkljivosti v omenjenem članku. Ne bom se spuščal v dobronamernost tega,

vedar trdim, da so zanemarjene nekatere bistvene zadeve, ki bi morda lahko malce drugače osvetlile težko problematiko Novolesa.

Ker menim, da so konkretni primeri najboljše orodje proti čekanju, natančevanju in filozofiranju, bom navedel nekaj podatkov. Po odhodu Janeza Bajuka v Beograd je generalni direktor Vili Pavlič, ki je bil tedaj član KPO, odbil ponudbo, da prevzame krmilo Novolesa. Člani delovnega kolektiva smo imeli javne in tajne sestanke; vsi so imeli en sam cilj, da prepričajo Pavliča, naj prevzame vodilno mesto kombinata. Ko je Pavlič prevzel direktorsko palico, je

podejval približno 8 milijonov dolarjev izgube, vendar jo je v času svojega mandata zmanjšal na polovico. Menim, da za nastale gospodarske težave v Novolesu ni v celoti kriv generalni direktor in njegovi sodelavci, čeprav vemo, da navadno strele točjeje v vrhove. Krivcev za nastale težave sta verjetno tudi gospodarska in politična kriza v Jugoslaviji in zastoj izvoza na ameriško tržišče, kjer je bil Novoles vsa leta močno prisoten. Če vemo, da je v tem trenutku v Sloveniji in Jugoslaviji toliko in toliko podjetij pred stečajem, potem primer Novolesa ne bi smel biti kakšna posebnost in da iščemo krivca samo med vodilnimi kadri.

Osebnostno poznam Vilija Pavliča 20 let. Bila sva sodejstva in imam o njem povsem drugačno mnenje kot pisec članka. Mislim, da je Pavlič pošten človek in da je v prvi vrsti živel za Novoles, šele potem za svojo družino in zase. Če so Pavlič in njegovi sodelavci prišli v nasprotje z našo zakonodajo, mislim, da imamo za to ustrezne organe, ki to lahko raziščejo in ustrezno ukrepajo. Če ne druge, lahko omenim vsaj samoupravno delavsko kontrolo.

Posebej bi opozoril na trditev iz Majstrskega članka: »Globoko sem prepričan, da bo tudi v to zaplankano novomeško dolino zapihal demokratičen veter, ki bo odpihal vse tiste, ki so pripomogli k takšnemu stanju...« Kaj je mislil avtor članka s tem, ne vem; ali cilka samo na Novoles ali na našo širšo družbo?

Mislim, da je kaj takega lahko narediti, nihče pa ne bo odpilnil in preganl smradu gnojnice, ki je polita po celotnem delovnem kolektivu Novolesa, v tem pa je po mojem mnenju tudi največja škoda tega članka.

Inž. ANTE ŠUNJERGA,
Črnomelj

• Slovenski na rod je dozorel in ne potrebuje več mističnega zanosa, ki ga predstavlja Prešernova nagrada. Zato naj bi jo podeljevali le za literaturo; spremenjena nagrada pa bi bila dokaz, da smo začeli normalno živeti. (J. Zlobec)

SONJA MIŠJAK

Mali v »velikem planu«

Torkovi zagrebški televizijski oddaji na rob

V torek, 20. marca, je bila na prvem programu zagrebške televizije kontaktna oddaja »V velikem planu«, kjer sta med drugimi sodelovala mag. Krešimir Fink iz krške Nuklearne elektrarne in mag. Milan Levstik z republiške Uprave za jedrsko varnost. V studiu so menda imeli odprti šest telefonov, vendar se ni dalo dobiti zveze.

• Dr. Vlado Ribarič v tem gradivu opozarja tudi na nevarnosti ob polnjenju pregrade na avstrijski strani Golice-Koralpe in odprta vprašanja seizmologije pri tem. Ali strokovnjaki pri nas res lahko le nemočno opozarjajo in se torej gremo še vedno politične odločitve? Še kratek nasvet mag. Krešimirju Finku, naj tako vehementno ne maha s temi ali onimi Zelenimi. Gost slovenskih Zelenih isti terek je bil predstavniki nemških Zelenih. Finkova izjava na televiziji je bila hudo pod nivojem. Če že hočemo v Evropo, nam bodo še krvavo potrebni prijatelji, če to hoče ali ne, da, tudi Zeleni.

Zanimivo je, da prave javne razprave »po kriterijih SZDL«, kot je bilo sklenjeno na skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine v Krškem 7. novembra, še vedno ni, a se izteka že marec. Naš glas s temi gradivi je kratkoma lo nekeje izginil. V Cankarjevem domu je razstava tuje literature. Tam je luciden scenarij za take razprave »Radioactive Waste Management« v dveh delih. To je nekakšen zbornik posebne mednarodne konference od 2. do 5. maja lani in stane kar 105 funtov. V primerjavi z našo prakso in obsežno izdelano britansko žal opažam, da jemljemo le najbolj banalne oblike osnovnega načela, verodostojne informacije pa ni.

V zagrebški oddaji je bilo prvo koncu zastavljeno mag. Levstiku vprašanje o potresni varnosti krške nuklearke. Seveda nisem pričakoval, da bo tam pregled dobrih pet strani pripomb dr. Vlada Ribariča, kot jih je ta kot naš vodilni seizmolog podal na komisiji za varstvo človekovega okolja republike Slovenije. Vendar je v odgovoru zaobšel ključne pomisleke dr. Ribariča. Ti strokovni pomisleki so za javnost tako bistveni, da jih je treba nemudoma objaviti v celoti. Reči moramo bobu bob. Doklej se boste sprevedali? Ko sem podobno vprašanje, takrat samo na podlagi prispevka v listu Sedem dni, zastavil Bojanu Matkoviču na sešniškem radiu, kjer je bil predstavljen kot koordinator priprav za možne nesreče v na-

MAJA NA KLEK

Planinsko društvo Metlika je imelo 23. marca občni zbor. Na njem so izvolili novo vodstvo. Predsednik društva bo še naprej Stane Brodrič, blagajničarka pa Anka Kršinc, pri kateri lahko plačate članarino. V svojem programu imajo predvideni mnogo lepih izletov. Eden bo že prvega maja na Klek.

M. S.

Krambergerjevo predsednikovanje in delazmožnost

Pri predstavljaju kandidatov za predsednika predsedstva Republike Slovenije je bilo rečeno, da je kandidat Ivan Kramberger invalidski upokojevec in da to pokojnikovo prejema iz ZRN. V zvezi s tem sem ugotovila, da je naša volilna zakonodaja pri določanju pogojev, kdo je lahko kandidat za tako zahtevno funkcijo, pomanjkljiva. Manjka namreč bistveni pogoji, da je kandidat zmožen za delo. Gre za poklicno funkcijo, ki zahteva zaposlitev s polnim delovnim časom. Invalidski upokojevec pa po naši zakonodaji ni zmožen za delo, saj je ravno zaradi zdravstvenih razlogov upokojen. Kolikor vem, so v ZRN merila za invalidski upokojevec še strožja in pride do take unokojitve šele tedaj, ko ni mogoče z medicinske strani storiti ničesar več, da bi delavca usposobili za kakršnokoli delo.

Ne morem si predstavljati, kaj bi za našo republiko pomenilo dejstvo, da bi bil kdaj izvoljen za predsednika predsedstva človek, ki je nezmožen za delo. Medicinske najbrž tudi ni mogoče tako bagatelizirati, mar ne?

CILKA SMOLIČ
Majde Šilc 4
Novo mesto

Z BREGOV KRKE

»Glasilo posvečamo Anni Frank — v spomin in opomin. Pohvaliti moramo pridne dopisnike, ki so nekajkrat do vrha napolnili skrinjico. Med prispevki za enakim naslovom smo izbrali najboljše. Pogrešamo sodelovalca 7. a raz. in nižje stopnje. Korajža naj velja za drugo — majsko številko.« je pred časom sporočilo uredništvo žužemberškega šolskega glasila Z bregov Krke. Izvod časopisa je poštar prinesel tudi v uredništvo Dolenjskega lista. Mladi ustvarjalci iz OŠ 7. korpusa Žužemberk ter podružnic v Ajdovcu, na Dvoru in v Šmiluhu so skrili za naslovniko z rdečimi nizozemskimi tulipani pravcato zakladnico domišljije in podatkov. Na svoj račun bodo prišli v tem glasilu tudi reševalci križank. — Res prijeten pozdrav z bregov Krke! L. M.

ŠE: AHITEKTURNA ČUDESA NA DRSKI

Glede na to, da se na vrsto javnih pozivov in protestov, objavljenih v Dolenjskem listu in Delu »protagonisti« gradnje spornih paviljonov na Drski sploh ne ozirajo, stanovalci blokov Segova 4—10 pozivamo organe družbenega nadzora pri skupščini občine Novo mesto, naj razmere proučijo (še v tem skupščinskem sklicu) in ugotovijo njihovo odgovornost. Še posebej pozivamo inspekcijske službe, naj končno ukrepajo v skladu s svojimi pristojnostmi.

MARJAN RAVBAR
Novo mesto

Kočevski Rog nekoč in danes

Kakšne skrivnosti skriva zdaj zasuta jama?

Zbrali smo se v Podturnu v gostilni Štravs, ki slovi po okusnih pečenih ribah. Trije po vojni rojeni ljubitelji narave smo se na hitro sporazumeli. V avtomobilu nas je čakal še četrti mož, ki naravnost zboli, če ga ni en teden v gozdu.

S Partizanske magistrale smo na koncu vasi zavili na levo in se pričeli vzpenjati po lepi, široki asfaltni cesti, po kateri se pride na med vojno skrivno Bazo 20.

Po nekaj minutah vožnje smo v velikem križišču z mnogimi iz lesa izdelanimi smerokazi zavili z asfalta na desno proti Podstencam, na staro, še sedaj glavno gozdno cesto za Kočevje. Domačini ji pravijo »Starološka cesta« in se spominjajo, ko so po njej vozili pred vojno, ko sta v Rogu obratovali dve veliki žagi.

Gladka, skrbno vzdrževana madezamska cesta je speljana precej položno skozi lepo gozdno pokrajino. Temno mogočnost, lepoto in tišino gozda je motil le hrup našega avtomobila. Naenkrat smo se znašli pred lepo obnovljenim poslopjem, v katerem so včasih bivali nemški jetniki. Pred vojno je bila tu vas Podstenice. Sedaj pa celotna pokrajina spominja na slab gozd z nekaj pašniki.

Po dobrem kilometru vožnje od Podstenc proti Štufni smo se prvič ustavili pri leseni baraki. Kraj se imenuje Cinkov križ. Na levo stran ceste. Točno proti vzhodu in pravokotno na leseno barako je speljana slaba, vendar široka gozdna pot. Pogledali smo na zemljevid in po Štirju metrih hoje prišli do prvega cilja nameravane poti.

Skrivnost, ki me je tako zanimala, je postala stvarnost. Na desni strani poti smo zagledali večjo jamo. Brezno je obraščeno z mladim drevjem, zveza v temno globino in je 8 metrov dolga ter 3 metre široka. Pogled na to naravno lepoto mi je v nogah sprožil zavirni mehanizem. Dober meter pred smrtno nevarnostjo sem se držal za drevo in nemo strmel v gladke navpične kamnite stene. Kot jamar vem, kako težko je priti iz takšnega brezna po vrtni lestvici.

Tistemu, ki bi trdil, da pride iz njega brez pripomočkov, bi se le pomilovalno nasmehnili.

Nadaljevali smo pot in kaj kmalu prišli do križišča Starološke ceste s tisto, ki pelje v Jenice. V samem križišču se nismo ustavili, čeprav je tudi tu v bližini nepoznana jama. Po dvesto metrih vožnje po cesti proti Kočevju, ki se prične vzpenjati in dobiva bolj ostre ovinkove, smo zagledali v gozdu na desni strani staro pleteno žično ograjo. Prevzoili smo še dvesto metrov in se ustavili na ravnici med dvema klancema. Za kraj se imenuje Roški (Rogarski) klanci.

Spet smo šli v gozd na levi strani ceste. Proti vzhodu smo hodili le štirideset metrov in prišli na gornji rob precej globoke doline. Cilj nam je kazala mogočna, 80 do 200 let stara smreka, ki raste tik nad robom nekoč globoke jame. V bližnji okolici raste mlado drevje in grmovje. Sama jama, ki ima okrog tri metre premera, za razliko od prejšnje ni več nevarna, ker je zasuta z debelim kamenjem. Čudni občutki so me prevzeli šele tedaj, ko sem zvedel, da je bila pred leti jama zasuta in zravnana s pomočjem. Zaradi razpada tega, kar je v njeni notranjosti pa se je pokrov iz kamnenja pogreznil za tri metre. Nehote sem se spomnil osnovnošolske razlage, kako so nastali podzemni bazeni nafte. Skrivnost, ki me je prej privlačila, je ob videnu zbledela. Zazrt v mogočno jelko in ozadje 1099 metrov visokega Velikega Roga sem se počutil zelo majhen.

Spet smo sedli v avtomobil in se odpeljali naprej. Po 800 metrih smo se ustavili v Štufni. Sedaj stoji tukaj hiša in drvarnica, iz katere si je nekdo spohodil strešno opeko. Tu sem napravil nekaj posnetkov čudovitih korenin nekoč mogočnega izravnane drevesa. Potem sem tukaj na 700 metrih nadmorske višine še enkrat pogledal zemljevid in ugotovil, da je le nekaj kilometrov naprej na drugi strani Velikega Roga še dosti gozdov Macenesne gorice.

Pot v dolino je bila hitra in brez besed.

JANKO ŠTAMPAR
Semič 20

NAGRADA V KOČEVJE

Žreb je izmed reševalcev 11. nagradne križanke izbral MARICO RADE iz Kočevja. Za nagrado bo prejela knjigo Ivan Cankar in Mohorjeva, ki prinaša izbor tistih Cankarjevih del, ki so izšla pri Mohorjevi založbi. Nagradjenki čestitam in ji želimo prijetno branje!

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 16. aprila na naslov: Uredništvo Dolenskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 13.

REŠITEV 11. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 11. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: LITVA, GANA, SRAM, ASAD, TANIN, PLO, RJA, ORION, LANDSBERG, ATAIR, LIAS, ANALI, NATAN, VATA, LIMIT, PA, ATE, KATOLIČAN, LENNON, TEVERE, AGENDA, ANAPA.

NAGRADNA KRIŽANKA 13

KEM. SIMBOL ZA ZVEPLO	MONOFTONG	MEŠKA GOVORNA DRUGA	FR. PISATELJ ZOLA	ROČKA POLJSKA RASTLINA	SESTAVIL J. UDR.	VRSTA JASOLK	VRSTA SINTETIČNEGA KAVČUKA	LAT. UMETNOST	ZNOU
					RUDAR				
VELESLA GOVORNA					CELJSKA FIRMA SREDOZEMSKA OKRASNA RASTLINA				
LEPO VEDENJE									
STARA ENOTA ZAPOŠEŠEK NADAV				APROLEKSIA GOLČANA V GOZDU				BREZBOŠTVO	ŠTEVILO NATISNIENIH IZVODOV

DL	ZABELA	SL. OPERNA MEZZOSOPRANISTKA (MLA)	EG. BOG SONCA ZARJAVE. LOST	ZBRANJE PODATKOV REKA NA SEVERU SZ					
DEKOR				RELJEF ARABSKI ZREBEC					
BORBA			ZOLAJEV ROMAN IZRASKI NA GLAVI		HRV. DISTRIKUTER GORV	ENOTA V INFORMATIKI	IMI LANTIN NAZIV		
END OD GOSL. PR. REVOLUCIJE									GLAVNI OTOK SPAN OTOKA PIRILO ALFI NPIC
LEVIČAR					ZELUSOV TOČA				
HOMERSKO JUNAK				DL	PREKLETSTVO				

MISLI

Zakon je potovanje v dvoje, ki traja do konca življenja. Dovolj je, če ima žena tiste lastnosti, ki jih zahtevamo od sopotnika: dober značaj, podoben okus in iste navade pri jedi in spanju.

V. B. IBANEZ
Spolna revolucija (je) v bistvu le nasprotna stran kovanca, ki ima na drugi strani zapisano smrt.

J. ZALOKAR

Kako rešiti biser antične Grčije

Obnova slovitega Ateninega svetišča na Akropoli — Bo smog spremenil marmorne bloke v prah? — Koliko Partenona obnoviti?

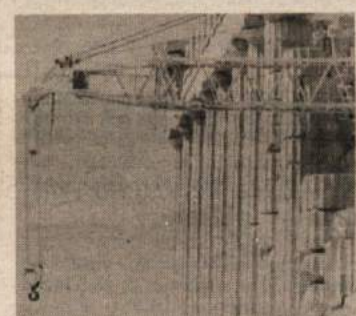
Po 24 stoletjih Partenon še vedno stoji na vrhu griča nad Atenami kot zgled zahodne civilizacije. Četudi se je svet okoli njega spreminjal, je klasični grški arhitekturni spomenik vztrajal od obdobja do obdobja, od filozofije do filozofije, vztrajal kot simbol razuma in božanskosti človekovega intelekta. Vendar pa so skozi stoletja ogenj in smodnik, verska nesipnost, zanemarjanje, vandalizem in neskrbnost razdejali veliko Atenino svetišče na zgolj ostanke, kot jih svet danes pozna, a ki so še tudi kot ostanke čudoviti in sijajni.

Partenon je poleg namernega razdeljanja moral pretrpeti tudi dobro misleča, vendar zanj škodljiva prizadevanja. Po potresu, ki je v začetku tega stoletja razmajal ostanek slavne zgradbe, so tempelj hoteli zavarovati in so marmorne bloke očvrstili z železnimi oporami, ki pa so prinesle več škode kot koristi. Stari Grki so kot dobri graditelji vedeli, da se železna rja in marmor »grizeta«, zato so železne sponje prevlekli s svinčenim ovojem. Popravljalci svetišča pa so po dveh tisočletjih naredili usodno napako in so marmorne bloke učvrstili z železnimi sponami, ki so v nekaj desetletjih zarjavele in se pod težo kamna zvine ter povzročile, da so nekateri bloki razpadli.

Zdaj je končno prišel čas, ko naj bi slavni Partenon dočkal pravo preno in varstvo za bodoča stoletja. Zadnjih sedem let se grška vlada močno trudi, da bi Partenon rešila nadaljnega propadanja. Stekli so obnovitvena dela, ki jih vodi arhitekt Manolis Kores, hkrati pa se je med strokovnjaki razvnela prava restavratorska vojna. Mnencja se silovito križajo predvsem o tem, koliko Partenona obnoviti.

Vsi porušeni kosi marmorja, ki so stoletja dolgo ležali razmetani na Akropoli, so zabeleženi in označeni, tako da

je dejansko mogoče opraviti verno obnovo svetišča do nekdanjega videza. Vsi strokovnjaki ne strinjajo, da je treba učvrstiti in obnoviti obstoječi Partenon, razhajanja pa se začnejo, ko teče beseda, kako obnovo nadaljevati. Del strokovnjakov zagovarja delno rekonstrukcijo, pri kateri bi v sedanjo zgradbo vgradili še najdene izvorne marmorne kose ter zgolj potrebne povezovalne dele sklesali na novo. Ni pa malo strokov-

Tako se srečujejo tisočletja: žerjav arhitekta Koresa in marmornati stebri Partenona. (Foto: MiM)

njakov, ki se zavzemajo za popolno obnovo Ateninega svetišča. Sodobna tehnologija tudi ta veliki načrt omogoča.

Obnova, kot poteka zadnja leta, služi reševanju templja pred nadaljnjim propadanjem in je gotovo nujna. Partenon ni bil še nikoli tako hudo ogrožen, kot je zdaj. Ne sovražne vojske in ne zob časa ga niso zdelovali tako hitro in tako učinkovito, kot ga zdaj zdeluje vele-mestni smog »nefos«, kot mu pravijo Anteačani. Od avtomobilskih izpuhov in industrijskih emisij zelo onesnažen zrak razjedja in razkrajja marmor v prah. Žveplov dvokis v reakciji z vlago spreminja marmor v nekakšen krhek mavec, poleg tega pa kisli dež neusmiljeno

spira in liže površje.

Prave rešitve zoper to nevarnost strokovnjaki še nimajo. Iščejo premaze, ki bi zaščitili marmor pred korozijo, a mu hkrati ne bi vzeli čudovite naravne barve. Zato je med poglavitnimi skrbmi restavratorjev, da iz templja poberejo vse zarjavele železne sponje in jih nadomestijo s titanovimi. To je sicer zelo drag material, vendar ima to odlično lastnost, da je izjemno odporen do vsakršne korozije. Skoraj polovica vezi je že zamenjana.

S pomočjo posebnih žerjavov, ki jih je skonstruiral sam Kores tako, da se dajo zložiti in ne kvarijo videza Partenona, so doslej preložili okrog 250 marmornih blokov, skupaj težkih preko 250 ton, jih očistili in postavili na prejšnje mesto. Težave pa so s kamnitim klesanim okrasjem, kolikor ga je ostalo.

Onesnaženi zrak ga je razdeljal in hudo poškodoval. Zato so izvorne kose shranili v muzeju, na njihovo mesto pa bodo najverjetneje namestili kopije, podobno, kot so zamenjali slovite kariatide z bližnjega Erehteiona.

Klesanje večjih nadomestnih delov iz marmorja opravlja poseben klesarski stroj, ki izdelava kopije izvornega dela. Klesanje manjših in bolj delikatnih kovov pa so zaupali najbolj sloviti grškimi kamnosekom. Gre za skupino 20 kamnosekov z otoka Tinos, katerega prebivalci že od Periklejevih časov slovijo po tej obrtniški veščini. Marmor nabavljajo iz kamnoloma Penteli, torej z istega mesta, od koder so ga na Akropoli vozili tudi starodavni graditelji./FL

Več alergij

Naraščanje alergičnih obolenj — Tudi med otroki

Življenje sodobnega evropskega človeka poteka predvsem v urbanem, a tudi v onesnaženem okolju. To je ob genetski zasnovi posameznika, ki odloča o njegovi dovzetnosti za alergije, eden od poglavitnih razlogov, da se iz leta v leto povečuje število alergičnih bolnih v Evropi. Po novejših podatkih se je število teh bolnih v zadnjih petih letih povečalo za 5 odstotkov. Najpogostejše so alergije, ki prizadevajo dihala, od astme do senenega nahoda, povečuje pa se tudi število alergij z značilnimi kožnimi obolenji.

Strokovnjaki zaskrbljeni opažajo, da je vse več alergičnih bolnih tudi med otroki. Eden glavnih razlogov za to naj bi bile spremenjene materinske navade. Sodobna mati doji svojega otroka veliko manj časa kot nekdaj, mnoge se dojenju kar odrečejo. Otrok namesto materinega mleka uživa več kravjega mleka in jajčnih beljakovin, to pa so živila, ki najpogostejše povzročajo alergije. Če k temu dodamo še nekatere vrste moke, južno sadje, paradiznik in živila s konzervansi in umetnimi barvili, kar vse je vsakdanja prehrana najmlajših, potem povečanje alergičnih obolenj tudi med najmlajšimi ne bi smelo čuditi.

Medicinska znanost je zelo napredovala v ugotavljanju, kaj povzroča alergije. Žal pa hkrati ugotavlja, da ne more preprečiti naraščanja alergičnih obolenj. To bi se dalo doseči drugje, ne v zdravstvu, predvsem pa s čistejšim okoljem in drugačnimi življenjskimi navadami.

MINI ZANIMIVOST: AGRA BO MENJAL LASTNIKA

Znameniti rožnati diamant, ki so mu namerili 32,4 karata in je znan pod nazivom Agra, bo ponovno menjal lastnika. Pri Sothebyju pripravljajo javno dražbo, na kateri bodo ponudili diamant po izključni ceni 2 milijona dolarjev. Zgodovina Agra je znana vse od leta 1526, ko ga je dotedanji lastnik, indijski radža iz Gwaliora, podaril mongolskemu osvajačju Indije Baburu. V petih stoletjih je diamant zamenjal veliko lastnikov.

ZGODILO SE JE

- Morda je nakup te knjige tudi v načrtih gospe Ivane Trump, ki se ločuje od svojega moža Donalda, velikega ameriškega bogataša. Za pogoj postavlja delitev premoženja, to je natanko 5 milijard dolarjev. Pa naj kdo reče, da srta srca niso draga!
- Vendar se mojstri nečedne roparske obrti niso dali. Prejšnji teden so opravili še večji podvig in postavili švicarski rekord stoletij. S sedeža banke UBS v Ženevi so odnesli za 35 milijonov švicarskih frankov (275.310.000 markovičev). Toliko iz varnih švicarskih blagajni ni svojevoljno dvignil še nihče.
- Roparji bi si torej zlahka kupili Knjigo iz Keelsa, ki je nedolgo tega izšla in velja za najdražjo knjigo na svetu. Gre za reprodukcijo irskega poslikanega rokopisa iz 9. stoletja. Izdal jo je Urs Dugelin iz Luzerna, vsak od 1480 izvodov pa stane 14.800 dolarjev.

Skrivnost cvetenja bambusa

Indijskim strokovnjakom je uspelo spodbuditi cvetenje bambusa — Pomembno za ljudi in za pande

Iz Indijskega nacionalnega kemičnega laboratorija so prišle razveseljive vesti, razveseljive za ljubke in po vsem svetu poznane medvede pande in za milijone ljudi, katerih življenje je tako ali drugače povezano z bambusom. Indijski strokovnjaki so namreč odkrili način, kako pospešiti cvetenje bambusa.

Vsekakor gre za zelo pomembno odkritje. Kar se medvedov pand tiče, je treba vedeti, da je bambus njihova edina hrana. Če ni mladih bambusovih steblik, potem se pandam piše zelo slabo. Za milijone ljudi pa je bambus pomembna surovina za gradnjo hiš, za izdelavo pohištva, posode, orodja in

najraznovrstnejših drugih predmetov, služijo jim za živinsko krmo in še bi se našlo kaj koristi od bambusa. Močnejši zaostanek v prirasti bambusa bi prizadel gospodarstvo velikega dela prebivalstva v tropskih deželah. Nadzor nad rastlino pa obratno obljublja pandam zanesljiv vir hrane, ljudem pa gospodarski razcvet.

Bambusovke so, kljub temu da so zelo razširjene v tropskih krajih in jugovzhodni Aziji (nizkorasle vrste bambusovk najdemo celo v naših krajih z milejšim podnebjem, v Portorožu in Opatiji), precej skrivnostne rastline. Spadajo v veliko družino trav, najbolj poznani pa so trije rodovi, ki jih ljudje zaradi koristnosti tudi gojijo. Rastline iz enega od teh rodov dosežejo višino tudi do 40 metrov. Najbolj uporaben pa je rod bambusa. Njegova posebnost in skrivnost je v tem, da cveti in rodi semena za nadaljnji razplod enkrat samkrat v svojem življenju. To pomeni za posamezno rastlino le enkrat v 12 ali pa celo v 120 letih. Kaj odreja čas cvetenja bambusa, je skrivnost, v katero gojitelji niso prodrli in so glede tega povsem odvisni od muhastih zakonov narave.

Indijskim strokovnjakom je uspelo v laboratorijskih razmerah spodbuditi cvetenju dve vrsti bambusa. Izbrani vrsti bambusa so zalivali s posebno mešanico kokosovega mleka in rastlinskih hranil. V normalnih razmerah bi rastlini cveteli šele po 30 letih razrasti, v nadzorovanem okolju pa sta zacveteli po dveh tednih. Če jim bo uspelo spraviti k načrtnemu cvetenju bambuse tudi v naravnih pogojih, potem se obeta pravi preobrat v gojenju te zelo pomembne rastline.

Za varnost

Pariški Milipol privlači kupce z vsega sveta

Med sejmi in razstavami, ki se vrstijo v prestolnicah sveta, so tudi take, ki ne pritegujejo zanimanja širše javnosti, se pa na njih vseeno zberejo kupci z vsega sveta. Ena takih je pariški Milipol, na katerem proizvajalci vsako leto prikažejo, kaj so novega naredili na področju policijskih, civilnih in vojaških varnostnih naprav. Na zadnjem Milipolu se je predstavilo kar 300 proizvajalcev iz 22 držav, njihovi izdelki pa obljublajo učinkovit boj s teroristi, tihotapci, mamljarji, vohuni, pa tudi z demonstranti in nezadovoljnimi množicami. Najbrž katerega od teh proizvodov ta čas čutijo na svoji koži tudi Kosovci.

Na ogled in nakupe so prišli kupci iz 90 držav. Eni so iskali zgolj dobre stare in preizkušene neprebojne varovalne jopiče in pištole z dušilci pa solzinne izstrelke, drugi, bolj bogati in bolj zahtevni, so se ozirli po prenosnih kroglih, v katerih je mogoče brez nevarnosti za okolico aktivirati in uničiti bombe in druga razstreliva, tretji so vrgli oko na kompleksne stvari, kot je, denimo, izraelski Črni zmaj. To je oklepno vozilo, namenjeno krotanju množičnih nemirov. Dobro zaščiteno vozilo, v katerega ne more prodreti od zunaj nič nevarnega, ima na vrhu top, ki lahko bruha ogenj, solzilec ali označevalno barvo. Izraelci so ga naredili na osnovi svojih nedvomno zelo bogatih izkušenj, ki si jih nabirajo v spopadih z Arabci. Zato se najbrž povsem upravičeno hvalijo, da boljše vozila te vrste na svetu ne izdeluje nihče drug. Na ogled in za naročilo je bilo ob omenjenem seveda še veliko drugega, klasične in novejša elektronske robe.

Presenečenje razstave je bila rastlina za živo mejo, ki so jo vzgojili francoski strokovnjaki s pomočjo genskega inženiringa. Rastlino se posadi in kmalu zraste v nepreohodno živo mejo s trni, dolgimi 80 centimetrom. Živa meja je tako gosta in čvrsta, da zaustavi tudi terensko vozilo, ki se vanjo zaleti s hitrostjo 60 kilometrov na uro.

Pestra ponudba in sklenjeni posli na Milipolu — vsako leto se za tovrstno opremo zmeče ogromno denarja — kažejo, da na svetu ves čas poleg pravih vojaških spopadov divjajo tudi vojne z demonstranti, tihotapci, teroristi in kriminalci. Veliko zanimanje za razstavo namiguje, da miru na tem področju ni pričakovati.

Vraževerni Kitajci

Horoskop v modi — Dobro in slabe telefonske številke

Kljub nekaj deset let trajajoči borbi proti vraževerju, ki ga je komunistična oblast po lastnih trditvah iztrebila, vraževerstvo na Kitajskem nikakor ni izumrlo. Videti je celo, da ponovno oživlja in se širi.

Na Kitajskem je sestavljanje horoskopov in zaupanje v njihove napovedi del tradicije. Vendar pa je bilo pred nekaj leti še nepojmljivo, da bi časopisi objavljali horoskope, kar se zdaj redno dogaja. Tudi v knjigarnah je mogoče najti vse več knjig in priročnikov za sestavljanje in razlage horoskopov.

Močno pa se je razmahnilo vraževerje, povezano s števili. Vedeževalce te vrste kar mrgoli. Posledice pa je čutili tudi na poštnih uradih. Za nekatere kombinacije telefonskih števil vlada veliko zanimanje in ljudje so pripravljani na marsikaj, da bi dobili »dobro« sestavljeno telefonsko številko. In enako močno se trudijo, da bi jim zamenjali »slabo«, ako jih taka doleti.

Na Kitajskem je namreč izgovarjava števil podobna drugim pomenskim besedam, zato še več zagnanosti za prav določene kombinacije. Neka restavratorja je pošti posebej plačala, da je dobila telefonsko številko, ki se izgovori kot »pridi, pridi, jej, jej«. Iz enakih razlogov je močno osvovržena štirica. Kombinacija števil 14—14 je namreč slišati kot »umrl bom, umrl bom«.

Delavski svet TOZD Zdravstveni dom Trebnje

razpisuje prosta dela in naloge

1. direktorja TOZD ZD Trebnje za 4-letno mandatno obdobje

Poleg pogojev, predpisanih v 484. čl. ZZZ, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima končano visoko izobrazbo medicinske, pravne ali ekonomske smeri
- da ima petletne delovne izkušnje pri ustreznih delih in nalogah

2. pomočnika direktorja TOZD ZD Trebnje za 4-letno mandatno obdobje

Poleg pogojev, predpisanih v 484. čl. ZZZ, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

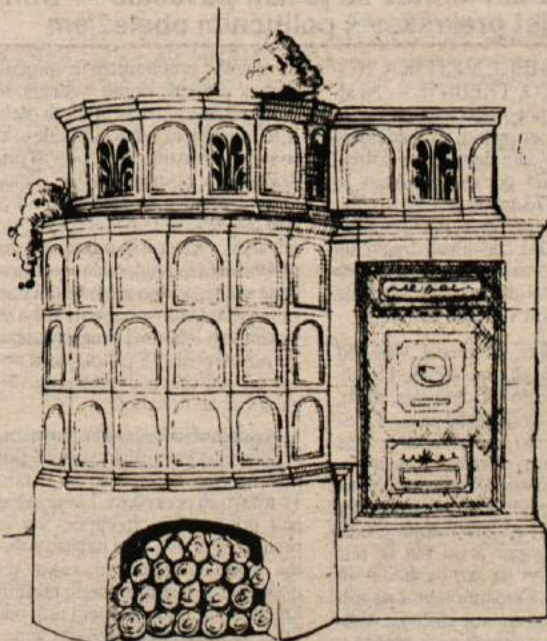
- da ima končano VI. ali VII. stopnjo izobrazbe medicinske, pravne ali ekonomske smeri
- da ima petletne delovne izkušnje pri ustreznih delih in nalogah

Vloge z dokazili o strokovnosti pod 1. in pod 2. pošljite v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« v 8 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Trebnje, 68210 Trebnje.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najpozneje pod 1. v 15 dneh in pod 2. v 30 dneh.

Z NAMI JE CENEJE

keramika
VARČUJE Z ENERGIJO

velikonočni popust
+ za gotovinsko plačilo
10 % cassas conto

od 5. IV. do 5. V. 1990

brezplačna izdelava načrta za oblikovanje in dimenzioniranje peči, pizza peči, kaminov, kmečkih peči in toplozračne peči

VSE NA ENEM MESTU

dobava vsega materiala in montaža peči

INFORMACIJE

GIPPIONIR — KERAMIKA IN FINALIZACIJA
Slavkova 5, Novo mesto
tel. 068/21-201, 24-298, 26-016
telefax 068/23-213
Vošnjakova 7, Ljubljana, tel. 061/317-984

PIONIR
NOVO MESTO

Vlomilec v gozdu zdravil rane

Leto in mesec dni zapora za Andreja Stezinarja, ki je dvakrat vlomil v gostišče »Prepih« — Ob begu skozi zaprto okno se je močno porézal

NOVO MESTO — 29-letni Andrej Stezinar iz Metlike je slovenski javnosti dobro znano ime. Popularnost si je mladenič prislužil s krajšo osebnega avtomobila na sejmju in Ljubljani in s kasnejšim spektakularnim zasledovanjem lastnika ter organov pregona, ki so tatu naposled prijeli pri Kninu. Sicer pa bo za tatvino avtomobila Stezinar še odgovarjal, tokrat je sedel na zatožno klop novomeškega temeljnega sodišča zaradi vlomov v gostišče Prepih na Gornji Težki Vodi.

Andrej Stezinar je bil v lanskem letu nezaposlen, nekaj časa je sebe in družino preživljal kot avtoprevoznik, toda jeseni so mu tovrstni ukrali. Kot je sam povedal, je bil nekaj kasneje v Dubrovniku še ob osebni avto Golf in motorno kolo znamke Suzuki. Eno z drugim ga je privedlo do tega, da je še sam sklenil poslej živeti na drug način. Stopil je na stranpota. Koliko kaznivih dejanj je do prijete letošnjega 15. februarja storil, še ni natančno znano, toda tista, ki so, niso prav nedolžna.

14. decembra lani je mladenič okoli 5.30 zjutraj vlomil v lokal »Prepih«, last Milana Kožarja. S kamnom je razbil steklo na oknu hodnika, se nato z rokama prijel za žleb in z nogama naprej skočil skozi nastalo odprtino. V sobi, kjer je točilni pult, je zmaknil barvni televizor, videorekorder in nekaj videokaset ter vse skupaj odnesel v avtomobil. Ukradene stvari je kmalu zatem vnovčil, denar pa porabil. Televizor je prodal v Zagrebu za 500 zahodnonemških mark, medtem ko je videorekorder prodal svojemu znanцу zdravniku v Ogulinu za 600 DEM. Toda to mu ni bilo dovolj, v omenjeni lokal je vlomil še enkrat. Bilo je to letošnjega 19. januarja okoli 4.30. V gostišče je prišel na domala enak način kot prvič, odnesti pa je hotel aparat za kuhanje kave in čaja ter barvni televizor. Ko je bil tik pred tem, da stvari odnese, je ugotovil, da je bila ob vlamu sprožena alarmna naprava. Nič čudnega, če se je vlokalu kmalu pojavil tudi lastnik. Stezinar ni kaj dosti razmišljal. Z glavo naprej je skočil skozi zaprto okno, pri tem pa se je močno porézal po trebuhu. Brez plena in hudo poškodovan se je odpeljal k že omenjenemu znanцу zdravniku v Ogulinu. Ker so bile rane globoke in življenjsko nevarne, ga je ta napotil h kirurgu, od koder pa je Stezinar ušel, ko je slišal, da mora zdravnik ob takšnih poškodbah obvestiti tudi miličnike. »Zdravnik mi je rekel, da bom brez pomoči umrl, toda strah me je bilo miličnikov, zato sem zbežal. Dva ali tri dni sem se skrival v gozdu blizu Ogulina. Kmalu sem se povsem pozdravil,« je sodnikom pripovedoval Stezinar.

Dodajmo ob tem še, da je bil Stezinar obtožen tudi vlama in osebni avtomobil Vučine Brakočevića v skupnih garažah na Cesti herojev v Novem mestu. Razbil je steklo na vratih prtljajnika, odtrgal del armaturne plošče in hotel motor spraviti v pogon, vendar ga je zmotil neznan voznik, ki se je takrat pripeljal v garažo, tako da je

mladenič odšel praznih rok. Dolgo so miličniki in kriminalisti tavali v temi, številna preverjanja niso dala nikakršnih oprijemljivih sledov. Naposled

KLANJE NA SODIŠČU

NOVO MESTO — Zgodilo se je v ponedeljek, 2. aprila. Skupina Romov je imela v dopoldanskih urah razpravo na novomeškem sodišču, nekaj jih je bilo zbranih na hodniku pred sobo številka 101. Med njimi ni bilo dolgo miru, vnel se je prepri in pretep, med katerim je 29-letni D. M. iz Stranske vasi potegnil izza pasu kuhinjski nož in z njim zabodel v trebuh 50-letno B. B. iz Jedinščice. D. M. je po dogodku skupaj z ženo in očetom skušal zbežati, vendar so ga že blizu stavbe novomeške UNZ prijeli miličniki in predali preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor. Ranjeno B. B. so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

NEVARNI VOJNI OSTANKI — To je del letošnjih še neuničenih nevarnih najdb iz bližnje in daljne novomeške okolice. Poleg nabojev in ročnih bomb so tu še mine in granate. Le majhna nepredvidnost je potrebna in takšna najdba se lahko spremeni v tragedijo, opozarjajo na novomeškem sekretariatu za ljudsko obrambo. Za uničenje predmetov na posnetku je njihov pirotehnik poskrbel minuli ponedeljek. (Foto: B. B.)

Vsako leto več nevarnih najdb

Vse več prijav o najdenih ostankih druge svetovne vojne — Leta 1986 osem prijav, lani že 31 — Kako bo letos? Veliko malomarnosti občanov

Domala ni več tedna, ko ne bi poročali o številnih najdbah orožja, eksploziva ali drugih nevarnih ostankov vojne širom po Dolenjski. Največ takšnih najdb je na območjih bivših vojaških skladišč, partizanskih delavnic, bunkerjev, odlagališč vojaškega materiala, eksplozivna telesa je moč najti tudi na vojaških poligonih ali na območjih, koder so bile vojaške vaje. Podatki kažejo, da je bilo največ takšnih odkritij na območjih Dolenjskih Toplic, Starih Žag in, začuda, tudi Trške gore.

Številno letos najdenih nevarnih ostankov druge svetovne vojne kaže, da bo teh celo precej več od lani, ko je sekretariat za ljudsko obrambo Novo mesto prejel 31 takih obvestil. Ob tem je zanimivo, da so jih 21 posredovali uslužbenci UNZ, devet občanov preko centra za obveščanje, po eno takšno obvestilo pa sta prispevala poklicna gasilska enota in župnijski urad Otočec. Po številu najdenih tovrstnih predmetov je bila v minulem letu slej ko prej na prvem mestu cerkev na Trški gori, kjer je bilo odkritih 5 ročnih bomb, dve mini in 56

jih je sled pripeljala h kupcem ukradenih predmetov. Klobčič je bil zatem hitro razvozljan. Stezinar je pred sodniki odkrito priznal očitana dejanja. To in obžalovanje mu je senat štel kot olajševalno okoliščino, obremenilna pa je bila predkaznovanost za tovrstna dejanja in pa seveda velika materialna škoda. Sodišče mu je izreklo enotno kazeno leto in enega meseca zapora, mu pripor, v katerem je od letošnjega 15. februarja, štel v izrečeno kazeno, hkrati pa mu podaljšan pripor do pravnomočnosti sodbe. Za konec pogledimo še, kaj je Stezinar o prijetu izjavil sodnikom:

»Po vlamih na Dolenjskem sem živel v Žadru pri nekem človeku, ki je bil predstavniki Iskre Deltje in ki se je ukvarjal z računalniki. Delal sem za neke pripadnike »ustavev«, ki sem jih v tistem času spoznal. Vozil sem jih na razne sestanke po Jugoslaviji in to z golfom, ki sem ga ukradel v Mostarju, in z audijem, ki sem ga zmaknil na avtomobilskem sejmju v Ljubljani. Tistega februarjskega dne smo se peljali proti Omišu, ko sem ob cesti opazil osebni avtomobil. Voznik v njem je ob srečanju z menoj prijel za mikrofon. To se mi je zdelo sumljivo in malo zatem se je pričel lov za menoj. Prvi zasedi smo uspešno ušli, iz Omiša sem se nato odpeljal proti Kninu, kjer so me naposled prijeli.«

B. B.

DOLENJSKE TOPLICE, NOVO MESTO — V dveh dneh se je po Novem mestu in okolici zvrstilo kar nekaj vlomov v osebne avtomobile, najhujše jo je odnesla 20-letna Tina Pavlenč-Grein, ki je celo ostala brez vozila.

31. marca je nekdo stopil na dvorišče stanovanjske hiše v Lamutovi ulici v Novem mestu — ura je bila med 20. in 21.00 — ter vlomil v osebni avto Golf JXDZ registrsko številko NM 152-323. Brez ključev je vozilo spravil v pogon in se odpeljal neznan kam, z neznancom

AVTOVLEKA TUDI V SEVNICI

SEVNICA — V sevniškem avto-moto društvu so v zadnjem času veliko naredili za sodobnejše poslovanje in tudi za svoje člane. Uredili so stavbo, kjer je sedež AMD, stanovanje za inštruktorja, garaže, posodobili pa so tudi vozni park avtošole. Zdjaj premorejo dva golfa in štiri zastave 101, stare manj kot eno leto. Med zadnje pomembnejše pridobitve, ki jo že s pridom izkoriščajo tudi nečlani, pa je zastava kamion za vleko poškodovanega vozila. Vsi člani AMD Sevnica imajo pri uporabi avtoveleke 10 odstotkov popusta.

Gospodarske organizacije živijo tako rekoč na robu življenjskega minimuma, zato se večina med njimi znajde tako, da pač obidejo ekološke in druge predpise, ker je tako ceneje. Ob tem bi seveda pričakovali, da se bo zaostril inšpekcijski nadzor, vendar pa inšpekcije tega ne morejo napraviti.

Beda je naša skupna usoda

Ker ni denarja, je delo inšpektorjev onemogočeno

ti, ker nimajo denarja. Tako vsi skupaj tonemo v vedno večjo bedo.

Za primer, kako smo pri nas zamenjali inšpekcijske službe, je treba pogledati razmere v medobčinskem posavskem inšpektoratu. Že lani so se inšpekcije ubadale s pomanjkanjem denarja, letos je denarna suša še huj-

ša. Denarja ne zmanjkuje samo za inšpektorske plače, ki so nižje kot na davkarjih, ampak tudi za nadzor. Na podlagi zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad živili bi moral inšpektorat vzeti 7 vzorcev živil na 1000 prebivalcev. Tako pa so lani vzeli samo 29 vzorcev živil v celotnem Posavju, kar je seveda veliko premalo glede na zakonodajo in na potrebe. Opravljene so bile samo osnovne mikrobiološke in kemične analize, ker za kaj več ni bilo denarja. In ob že tako preprosti kontroli živil so sanitarni inšpektorji odkrili kar 5 oporečnih vzorcev.

Ob tem ugotavljamo, da bi bil že skrajni čas, da inšpektorji preidejo pod neposredno republiško upravo. Kajti sedaj se dogaja, da krška občina v celoti izpolnjuje svoje obveznosti do inšpekcijskih služb, medtem ko sta brežiška in sevniška izpolnili le polovico svojih obveznosti, čeprav je bil obseg inšpekcijskega dela domala enak kot v krški občini. Glede na vse to so protesti posavskih inšpektorjev več kot upravičeni.

J. SIMČIČ

Avtomobili tarče tatov

Število vlomov in tatvin v osebne avtomobile znova vse večje — Malomarnost lastnikov

pa so odšli tudi dokumenti s čeki in čekovno kartico. Veliko več sreče sta imela Topličana Franc Aš in Zvone Muhič. Oba sta svoja avtomobila pustila nezaklenjena na dvoriščih stanovanjskih hiš in nekdo je njuna nepredvidnost manj koristno izrabil. Iz Aševga avtomobila je zmaknil avtoradiokasetofon znamke Sharp, iz Muhičevega vozila pa fotoaparati. Prvi je oškodovan za 2.500 din, Muhič pa za tisočaka.

V približno istem času je nekdo Saril tudi po parkirišču Vektorja v Mačkovicu pri Novem mestu, kjer je imel Anton Novak parkiran svoj tovornjak. Nepripravljeno mu je zmaknil dvajsetlitrsko pločevinasto posodo za gorivo, s strehč tovrstnjaka pa še anteno za CB postajo. Novak je ob šest tisočakov.

IZGINIL VIDEOREKORDER

SEVNO NA TRŠKI GORI — V noči na 10. marec je neznan storilec vlomil v prostore grške kmetijske šole v Sevnem na Trški Gori. Vlomilec je iz učilnice odnesel videorekorder, za katerega pa Solniki niso vedeli podatkov niti tega, kakšne znamke je in kakšno število ima. Škoda je za 15.000 din.

PO DOLENJSKI DEZELI

- 45-letna Ana Šiler iz Prečne ima poleg gospodarskega poslojpa postavljena tudi kokošnjak in zajčnik. Obe bivališči sta bili kar na gosto naseljenju. Zgrožen nad takšne vrste nehumanostjo si je nekdo zaželel storiti dobro delo in prebivalce razvedčiti. V ta namen je neko noč konec minulega tedna iz kokošnjaka vzel devet kokoši in petelina, dobrodelna roka pa je segla tudi v zajčnik in odnesla tri dolgohuce.
- Gorazd Mlinar iz Dolenjskih Toplic je minuli četrtek zvečer parkiriral svojo enajstico pred stanovanjsko hišo. Šele okoli 22. ure se je možakar spomnil, da vozila ni zaklenil. V dobri veri, da so stvari še na svojem mestu, je stopil do avtomobila in opravil zamujeno. Če bi nekoliko podrobneje pogledal, bi lahko že takrat ugotovil, da so iz vozila izginili možki spomladanski plašč, pomladanska jakna, dežnik ter dokumenti s čekovno kartico. Ker čekov ni bilo zvraven, Mlinar naproša neznanca, naj mu sporoči svoj naslov, da mu jih bo naknadno poslal.
- Romske sodne obravnave so vsakdanji pojav na novomeškem sodišču, le da ponedeljkova ni imela povsem vsakdanjega zaključka. Na hodniku je prišlo med Romi do obračuna, za hip se je zabliskalo svetlo, steklo je tudi nekaj krvi. Sodba v imenu ljudstva po cigansko.

Dekletce umrlo med prevozom v bolnišnico

Za sedemletno Cveto Udovič ni bilo pomoči

TRŽIŠČE — Posavski miličniki bodo verjetno še dolgo pomnili zadnje marčevske dni, še posebej tisti petek, 23. marca, ki je prinesel kar nekaj hudih prometnih nesreč. Samo med enim trčenjem je bilo kar šest hudo poškodovanih, najbolj tragičen dogodek pa se je pripetil v Tržišču.

Okoli 11.55 se je 61-letni Štefan Pavčnik iz Titovega Velenja peljal z osebnim avtomobilom po cesti iz Sevnice proti Mokronogu. V Tržišču je blizu avtobusne postaje nenadoma stekla pred vozilo sedemletna Cveta Udovič iz Spodnjih Vodla. Pavčnik ni uspelo preprečiti trčenja, deklica pa je dobila tako hude poškodbe, da jim je že med prevozom v bolnišnico podlegla.

HUDO RANJEN TRAKTORIST

KRŠKO — V soboto, 31. marca, je ob 16.35 59-letni Jože Barbič iz Gorice pri Krškem peljal traktor, h kateremu je imel pripet tudi voz, po cesti med Osredkom in Krškim. Ko je tako pripeljal po klancu navzdol na Grajsko cesto, je teža voza potisnila traktor na bankino, od tod pa čez nasip, kjer se je vozilo večkrat prevrnilo. Barbič se je v nesreči hudo poškodoval in so ga prepeljali v brežiško bolnišnico.

NEPREVIDNO NA PREDNOSTNO CESTO

KRŠKA VAS — V nedeljo, 1. aprila, je prišlo na cesti v Krški vasi do hujše nezgode. Josip Kuševič se je peljal z osebnim avtomobilom iz Velikih Malenc in zavijal na prednostno cesto proti Cerkljam. Po slednji pa se je prav takrat z osebnim avtomobilom pripeljal Miroslav Zaplotnik. Prišlo je do trčenja, v katerem se je hujše ranila sopotnica Nada Zaplotnik; prepeljali so jo v brežiško bolnišnico.

POŽAR V GOZDU

PRISTAVICA — 17. marca je prišlo do požara v bližini Pristavice in Breške vasi. Ogenj je zajel okoli 50 arov gozdne in travniške površine, zgorela pa je predvsem podras. Z zublji so se spoprijeli novomeški poklicni gasilci in prostovoljna društva iz Sentjerneja, Bele Cerke in Maharovca, pomagali pa so jim tudi vaščani.

VOZIL PO LEVI

POTOK — 27. marca ob 19.40 se je 55-letni Janez Golob iz Praproče peljal z osebnim avtomobilom po cesti iz Novega mesta proti Straži. V naselju Potok je nepredvidno zapeljal na levo stran ceste in zaprl pot osebnemu vozilu, ki ga je nasproti pripeljal 31-letni Novomeščan Silvo Kopač. Prišlo je do močnega trčenja, v katerem se je Golob hujše ranil, laže pa Kopač, njegova 27-letna žena Marjana in njun 5-letni sin Rok. Vse so odpeljali po pomoč v novomeško bolnišnico, materialne škode pa je bilo za okoli 50.000,00 dinarjev.

Dolgovi in prazni žepi

V novomeškem odbojarskem ligašu razmišljajo celo o izstopu iz lige — Obljub veliko, denarja nič

NOVO MESTO — Bomo v jeseni v Novem mestu še gledali prvoliško odbojko? Dvomimo, da so si tudi v upravi OK Pionir odgovorili na to vprašanje, toda kakor stvari stojijo sedaj, je za kaj takega malo možnosti. Klubska blagajna je prazna, igralci že domala dva meseca niso videli denarja, dolgovi kluba segajo celo tja v lanski november in december.

Ta čas bi v Pionirju potrebovali okrog 240 tisočakov za poravnavo vseh obveznosti, toda tudi če bi ta denar bil, prihodnost ne bi bila nič manj negotova. Nekatere ocene pravijo, da bi za nemoteno nastopanje v I. zvezni ligi pionirjevci prihodno sezono potrebovali kar okoli 300.000 zahodno-nemških mark; če bi uredili obveznosti do igralcev, predvsem njihovo zaposlitev, če bi našli večje razumevanje in ob se kakšnem času, bi ta znesek v najboljšem primeru lahko zmanjšali za pol. Toda kje dobiti ta denar? Vsaka dosežena načrtovanja so temeljila na dogovarjanju z novomeškimi združenim delom, toda očito za odbojko v njem ni razumevanja. Načelne in moralne podpore so pionirjevci sili, doslej je to bilo toliko, da bi z njim lahko nakrmili še kakšen sport. Imeli so obljubo IMV o generalnem pokroviteljstvu nad klubom skupaj z IMV in Krko. Vse kaže, da je IMV od obljube ostalo bore malo, takšen razplet podira tudi dogovore v Pionirju in Krki.

Igralci so prejšnji teden po krajšem premoru pričeli trenirati, ne da bi vedeli, pri čem so. Kdo bo trener, kakšna bo ekipa, kakšen bo plan priprav, kakšni so cilji itd.? Ob vseh teh dvomih tudi volje za resno delo ni, temu primeren je odziv igralcev na treningih. Izohod? Na uresničitev dolgooročnega plana, ki prihodno sezono predvideva uvrstitve v I. A zvezno ligo,

zaenkrat ni moč misliti, kajti takšne želje zahtevajo dodatne okrepitve, te pa seveda niso zastoj. Če kdo v najkrajšem času novomeški odbojki ne bo priskočil na pomoč, ostaja pravzaprav en sam izhod: odreči se pomoči tujega trenerja, pustiti igralce, lačne denarja, da gredo svojo pot, in delati ter igrati pač s tistimi, ki so voljni to početi tudi v skromnejših razmerah in pogojih. Seveda bi se morali takšnemu izhodu v silo potem prilagoditi tudi cilji.

Drugo je vprašanje, ali so si novomeška in z njo dolenjska odbojka ter z njo številni privrženci tega športa zaščitili tako klavrn konec, da ekipa, ki si je šele včeraj z muko priborila mesto povsem blizu vrhu jugoslovanske odbojke, že danes razmišlja celo o izstopu iz prvoliške družine.

B. BUDJA

ŠE V PRVLIGI? — Mladi Smrke in sotovaršili še danes ne vedo, kakšna bo usoda kluba jutri. Bo neposlusni izničil dolgoletno delo?

Sobotni derbi odloča o prvenstvu?

Uspeh Kočevk v tekmi z Burjo jim na široko odpira vrata do naslova prvakinj v SRL — Uspešne tudi Novomeščanke in Ribničani — Remi Krčanov

Zadnja rokometna sobota je postregla z razveseljivimi izidi. V prvi vrsti velja to za žensko ligo, kjer so igralke kočevskega Itasa po popolnem enajstem kolu prevzele vodstvo na lestvici. Prvo mesto jim je prinesel uspeh v Slovenj Gradcu, medtem ko je doslej vodilna Burja položila orožje v Mariboru. Do dveh novih točk pa so prišle tudi Novomeščanke na gostovanju v Izoli.

Kočevke so na tekmo proti Fužinarju odpotovale trdno odločene, da zmagajo. Roko na srce, kaj drugega bi bilo tudi prvovrstno presenečenje, kajti igralke Fužinarja v dosedanjih enajstih kolih še niso okusile slasti zmage. Gostje so vodile že s 5:0 in vse je bilo praktično odločeno že v prvih minutah. Resda je gostiteljicam enkrat uspelo razliko zmanjšati na vsega dva zadetka (8:10), to pa je bilo tudi vse. Kočevke z razpoloženo Jeričevo so si do konca priigrale zanesljivo zmago. Brez večjih težav pa so do zmage prišle tudi Novomeščanke v Izoli. Prati mladi in ne-

uigrani ekipi Ferrotehne so prikazale hitro in učinkovito igranje, ki jim je na koncu prinesla zasluženi uspeh. Zanj so najzaslužnejše Hočevarjeva, Vaseličeva in Rebaljeva. Pogled na lestvico je tako po sobotnem kolu za dolenjski ženski rokomet več kot spodbuden: Kočevke so namreč na vrhu, Novomeščanke pa četrte. Mnogi pa pravijo, da utegne biti prvenstvo odločeno že to soboto, ko se bosta v medsebojnem srečanju pomerili vodilni ekipi Itasa in Burje. Zmaga Kočevkam na široko odpira vrata do naslova prvakinj, vendarle pa se je ob tem potrebno spomniti jesenskega obračuna teh dveh ekip v Kočevju, ki so ga sebi v prid odločile igralke Burje. Bo Kočevkam uspelo povračilo?

Vendarle se je, kot vsaj kaže, odprlo tudi rokometšem Inlesa Rika v moški prvi republiški ligi. Po nekaj nejuhibih presenečenjih so razveselili domače gledalce in kar s štirinajstim zadetki prednosti ugnali ekipo Jadrana. Že po dvajsetih minutah igre, ko so Ribničani vodili z 10:2, je bilo jasno, da bosta točki ostali doma. Blizu popolnega uspeha pa so bili tudi krški rokometarji v tekmi s Seširjem, vendar so se morali na koncu zadovoljiti zgolj s točko. Če bi takšen izid Krčani dosegli v Škofji

ZMAGI GLIVARJA IN ŠEBENIKA

REKA — Najboljši novomeški kolezarji so svojo dobro formo potrdili tudi na sobotnih in nedeljskih dirkah na Reki. Sobotni kriterijski nastop je namreč med člani dobil Robi Šebenik pred Rovščkom (Merx) in Rnjakovičem (Rog), uspeh krkašev pa sta v mladinskih konkurencah s prvim mestom zaokrožila Kranjec in Filip. Čestno memorialno dirko v nedeljo pa je dobil Novomeščan Srečko Glivar, medtem ko je pri starejših mladincih zmagal krkaš Igor Kranjec. Torej popoln uspeh novomeških kolezarjev, in to ob podatku, da so bili na Reki na startu domala vsi najboljši jugoslovanski tekmovalci.

MERCATOR IN METLIKA

NOVO MESTO — Te dni je bilo odigrano prvo kolo ekipnega kegljaškega prvenstva za moške. Trebanjski Mercator je premagal Novomeščane s 4685:4639. Metličani pa Črnomalce s 4486:4789. V drugem kolu se bodo pomerili Metlika in Mercator ter Novo mesto in Rudar, v tretjem pa Metlika — Novo mesto in Rudar — Mercator.

Dirka »Po Jugoslaviji« skozi Dolenjsko

Cilj četrte etape bo v Novem mestu

NOVO MESTO — Dolenjska bo tudi letos gostiteljica velike mednarodne kolesarske dirke. Po njej bo namreč potekal del 45. tradicionalne dirke »Po Jugoslaviji«, ki bo na sporedu med 14. in 22. junijem.

Letošnja dirka, katere start bo v Beogradu, cilj pa v Portorožu, bo imela devet etap. Prva bo vožnja na kronometer, druga bo kolesarje vodila od Beograda do Vukovarja, tretja od Vukovarja do Koprivnice, četrta od Koprivnice do Novega mesta, peta iz Novega mesta do Rogle, šesta z Rogle do Ljubljane, sedma od Ljubljane do Bovca, osma iz Bovca do italijanskega Pordenona in deveta iz Pordenona do Portoroža. V Novem mestu bo torej 19. junija cilj četrte etape, ki bo startala v Koprivnici. Dan kasneje bo karavana kolesarjev odšla na pot iz Novega mesta do Rogle. Pot iz Koprivnice bo kolesarje peljala preko Kumrova, Brežic, Kostanjevice in Sentjermeja, iz Novega mesta do Rogle pa skozi Krško, Brestanico, Poljčane in Zreče.

Za letošnjo dirko je že prijavljenih dvanajst državnih reprezentanc. Poleg njih bosta nastopili še ekipi A in B Jugoslavije ter kot novost ekipa sponzorjev. V njej bodo vozili tisti novomeški kolesarji, ki ne bodo branili barve reprezentančnih vrst. Želja Novomeščanov je, da bi sponzorstvo nad to ekipo prevzel kateri od Krških tozov. Novomeški organizacijski odbor, na čelu katerega je Adolf Zupan, bodo te dni obiskali beograjski organizatorji letošnje dirke.

TENIS V MOKRONOGU

MOKRONOG — Teniška sekcija TVD Partizan Mokronog vpisuje nove člane za igranje tenisa na tukajšnjih dveh igriščih. Letošnja igralna znaša za člane mokronoškega Partizana 600 din in za pionirje, vključene v Partizan, 300 din, nečlani bodo plačali 700 din in pionirji, ki niso v TVD Partizan, 350 din. Posamezna igralna ura stane 60 din. Teniško igralno igrišče med plačati do 20. aprila ob ponedeljskih, srečanih in petkih od 19. do 20. ure v tukajšnji gostilni Deu. Rezervacije za igrišča sprejema Boštjan Koračin iz Paradiža 10 pri Mokronogu in ga lahko pokličete na telefon 49-255 ali v službo na št. 49-091.

KONEC DELAVSKIH ŠPORTNIH IGER

ČRNOMELJ — Za delavske športne igre v sezoni 1989—1990 se je v črnomeljski občini prijavilo 86 moških in 17 ženskih ekip, največ za kegljanje in mali nogomet. Tekmovalo pa jih je znatno manj. Na svečani razglasitvi rezultatov, ki je bila pred kratkim, so sklenili, naj bi v prihodnje sodelovalo več ženskih ekip ter da se mora tudi občinski sindikalni svet bolj vključiti v organizacijo te koristne rekreativne dejavnosti delavcev. Največ uspehov so imeli na tekmovalnih delavci semiške Iskre, Rudnika, Uniorja iz Starega trga in Belta.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

● Na rednem mesečnem hitropoteznem šahovskem turnirju ŠK GIP Pionir Novo mesto je nastopilo devet igralcev, zmagal pa je Kastelic s 6,5 točke; sledijo: Pucelj 6,5, Jerančič 5, Milič 5 itd.
● Na nedavnem mednarodnem turnirju v Belled 1990 sta nastopila tudi dva šahista novomeškega ŠK GIP Pionir. Emil Luzar in Jure Mulič sta se dobro odrezala, po odigranih desetih kolid švicarskega sistema je Luzar zbral 5 točk, Mulič pa 4,5. Oba sta se uvrstila v sredino lestvice nastopajočih.

Šport

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 15. KOLO: LIK KOČEVJE — PARTIZAN TAVOR 1:3 (-1, -15, 2, -14)

LIK Kočevje: Klun, Uran, Drobnič, Levstek, Ibrahimović, Škufica, Briški, Zupančič, Hočevar, Turk. LESTVICA: 1. Željeznikar 26, 2. Pula 24 ... 5. LIK Kočevje 16 itd.

V prihodnjem kolu igrajo Kočevke v Pulju.

I. SOL, ženske, 19. KOLO: PALOMA BRANIK II — PIONIR 3:1
Pionir: Plut, Biglez, Barun, Ostrovernik, Konicija, Kučera, Šteblaj, Hočevar, Vernig.

LESTVICA: 1. Celje 30, 2. Koper Cimos 30 ... 8. Pionir 18 itd. V soboto igrajo Novomeščanke doma z Mislino.

rokomet

SRL, moški, 14. KOLO: KRŠKO — SEŠIR 22:22 (12:10)

Krško: Kuhar, Kozinc, Iskra 5, Keše 1, Zagar, Kekić 1, Glaser 8, Voglar 4, Bernardič 3, Božič.

INLES RIKO — JADRAN 27:13 (10:7)

Inles Riko: Lapajže, Djokić, Mohar, Lesar 5, Marolt, Šilc 3, S. Mihelič 5, Tomšič 3, Mate 4, Fajdiga 5, Goleš, A. Mihelič 2.

LESTVICA: 1. Slovenj Gradec 21, 2. IUU Usnarj 19 ... 5. Inles Riko 15, 9. Krško 11 itd.

Pari prihodnjega kola: Slovenj

nogomet

SNL, 15. KOLO: ELAN — VOZILA 1:1 (1:1)
Strelec za Novomeščane: Kalabič v 23. minuti

ELAN: Rus, A. Primc, Kramar, Pavlin, Milanović, Kobe, V. Primc (Gabrič), Kalabič (Kostrevc), Dujaković, B. Mesojedec, Hrovat. LESTVICA: 1. Izola 24, 2. Teol Slovan 22 ... 7. Elan 14, 8. Steklar 13, 9. Vozila 13, 10. Elkrj 12, 11. Stol Virtus 12, 12. Mura 12, 13. Partizan Hmezad 10, 14. Pohorje 9.

Pari prihodnjega kola: Rudar Trbovlje — Elan, Mura — Izola, Pohorje — Partizan Hmezad, Medvode — Elkrj, Rudar (TV) — Steklar itd.

Krkašem točke svetovnega pokala

Uspešen nastop novomeških kolesarjev na dirki A kategorije svetovnega pokala v Turčiji — Kar 2.400 kilometrov dolga pot — Smola Glivarja in Robiča

NOVO MESTO — Pred dnevi so se kolesarji novomeške Krke, ki so nastopali v dresih državne reprezentance, vrnili z velike mednarodne etape dirke »Po Turčiji«. Na dirki, ki šteje v A kategorijo svetovnega pokala, je nastopilo kar 16 ekip, čakalo pa jih je 750 kilometrov poti, ki so jo prevozili v sedmih etapah.

Verjetno težja kot dirka je bila za Novomeščane pot. Od Novega mesta do Antalya, kjer je bil start prve etape, jih je čakalo kar 2.400 kilometrov, prevozili so jih

v treh dneh, zato nič čudnega, če so tekmovalci dirko pričeli utrujeni. Toda navzlic temu so v konkurenci takšnih veselic, kot so ZDA, Zahodna Nemčija, Sovjetska zveza, Poljska, Madžarska, da ne naštevamo vseh, dosegli imeniten uspeh. V skupnem seštevku so bili tretji — zmagala je seveda reprezentanca Sovjetske zveze — in Jugoslaviji prikolesarili dve točki v tekmovalstvu za svetovni pokal. V skupni posamični uvrstitvi se je najbolje uvrstil Papež, na 16. mesto, Šebenik pa je bil 17. Med najboljšimi etapnimi dosegli velja seveda omeniti 3. mesto Papeža v četrti etapi ter 4. Šebenika v peti in 2. v sedmi etapi. Ob tem naj omenimo, da je imela novomeška vrsta tudi obilo smole. Med potjo se je Glivar prehladil, dirko je sicer pričel, vendar moral zaradi visoke vročine že po drugi etapi odstopiti. Smolo je imel tudi Robič, ki je v šesti etapi 500 metrov pred ciljem padel in se huje poškodoval, tako da je bilo dirke tudi zanj konec. Prav v tej etapi je prišlo do tragedije, ko je spremljalni avtobus zapeljal med gledalce. Trije so obležali mrtvi.

PREPRIČLJIV PORAZ

ŠOŠTANJ — Tudi v zadnjem kolu kvalifikacij za vstop v prvo republiško ligo so igralci Unitehne doživeli poraz. V Šoštanju jih je premagala Elektra s 94 : 76 (44:33), tako da so Trebanjci zasedli šesto mesto z vsega eno zmago. Koše za Unitehno so dosegli: Kotar 6, Zarabec 3, Grižar 7, Bevč 16, Bunc 16, Grandovec 28. M. G.

V METLIKI MOŠKI ROKOMETNI KLUB

METLIKA — Sredi marca so v Metliki ustanovili moški rokometni klub, preteklo nedeljo pa so že pripravili mladinski rokometni turnir. Gostitelji so osvojili prvo mesto, sledili pa sta ekipi iz Črnomlja in Ozlja. Naslednji teden pričnejo metliški rokometarji že z ligaškimi tekmovalji v republiški mladinski ligi.

Porazi se še kar vrstijo

Kočevske odbojkarice vnovič ostale praznih rok — Nov poraz v Pulju — Pičla bera pionirjev

Seriya porazov odbojkarice kočevskega Lika se nadaljuje. V soboto so v 15. kolu II. zvezne lige imele v gosteh ekipo Partizana Tabor in po poldrugih uri ostale praznih rok. To je že četrty zaporedni poraz Kočevk in očito bodo morali v klubu biti plan zvona.

Ne nemara zategadelj, ker bi ekipa zaslula v nevarne vode — jesenska zaloga točk zadošča za mirno nadaljevanje — pač pa preprosto zato, ker je bilo moč pričakovati celo, da se bo ekipa potegovala za vrh lestvice. Tako pa drsi iz kola v kolo vse niže; po soboti so Kočevke na petem mestu, zelo verjetno pa je, da bodo po naslednjem kolu še kakšno mesto slabše uvrščene. Čaka jih namreč pot v Pulju, ki se je nenadoma znašel v položaju, da lahko ogroža vodilno vrsto Željeznikarja. Sodeč po spomladanskih igranj, čaka Kočevke na tem gostovanju zanesljiv poraz.

Vsaj enako črna je tudi serija odbojkaric novomeškega Pionirja v prvi republiški ligi. Novomeščanke so že med tednom odigrale srečanje 19. kola v Mariboru proti Palomu Braniku in vnovič ostale

praznih rok. Poraz navsezadnje ni presenetljiv, Novomeščanke so tudi dosegle letošnji cilj. Kot novinkam v ligi jim je uspelo obdržati mesto med najboljšimi republiški ligaškimi, misliti na kaj več pa je v sedanjem položaju novomeške odbojke, ko ni denarja niti za moško vrsto prava utvara.

PLESNI TURNIR

KRŠKO — V OŠ Jurija Dalmatina v Krškem je bilo v soboto, 17. marca, šolsko tekmovanje v standardnih in latinškoameriških plesih. Udeležilo se ga je 56 parov, zmagovalci pa naslednji: 1. in 2. razred: Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar, 3. in 4. razred: Gregor Peterkovič in Vesna Vučanjič, 5. in 6. razred: Aleš Lončar in Dijana Budiner; med najstarejšimi pa sta slavila Matjaž Bračun in Darja Peruci. V soboto, 14. aprila, bo v Leskovcu občinsko tekmovanje. M. VALENTIČ, D. PERUCI

KRATKE IZ RIBNICE IZ KOČEVJA

● V okviru priprav za skorajšnji pričetek prvenstva v ljubljanski medobčinski ligi so Kočevci pomerili moči z enajstercem Gerove. Gostje so zmagali z 2:1, čeprav so imeli Kočevci vrsto priložnosti za zadetek.

● Ekipa Kočevja, Grosupljeja in Ribnice so se pomerile v predtekmovalju velikega pionirskega košarkarskega pokala Slovenije. Rezultati: Kočevje — Grosuplje 22:16, Kočevje — Ribnica 25:18, Grosuplje — Ribnica 20:16. Med dekletji je Kočevje premagalo Grosuplje s 30:16.

● Zaradi Okvare na kegljišču doma JLA v Ribnici je bil letošnji tradicionalni turnir v počastitev občinskega praznika odigran v Kočevju. Vrstni red: Brest 2525, Kočevje 2484, Dom JLA 2352.

● Igralec ribniškega Inlesa Rika Peter Karпов se je na prvenstvenem srečanju prve republiške rokometne lige med Inlesom in Usnarjem hudo poškodoval in vse kaže, da je njegove športne poti konec. Gre za hudo poškodbo kolena; potrebna bo operacija in dolgotrajno zdravljenje.

● Tekmovanje v prvi kegljaški ligi ljubljanskega območja se bliža h koncu. Tekmovalci ribniškega Rika premagujejo vse ovire pred seboj, tokrat so v Kočevju premagali gostitelje s 4765:4727. Riko je tako z naskokom dveh točk na prvem mestu, s čimer si je praktično že zagotovil nastopanje v II. republiški ligi. M. G.-č.

ZA MURNA IN ANDOLJSKA PRVE TOČKE

STIČNA — V nedeljo je bilo v Dolini pod Kalom pri Sentvidu pri Stični letošnje prvo državno prvenstvo v motokrosu do 80 ccm in republiško prvenstvo do 250 ccm. V razredu 250 ccm je zmagal Bernard Urbanija, ekipna zmaga je pripadala AMD Brežice. V razredu do 80 ccm je osvojil Roman Cerar 1. mesto, z odličnimi vožnjama, vendar z nekaj tehničnimi težavami pa sta v boj resno posegla oba Novomeščana. Murn je s 14. točkami osvojil 13. in Andoljšek s 13. točkami 14. mesto.

TUDI TOKRAT BREZ ZMAGOVALCA — Nedeljsko srečanje drugega spomladanskega kola v SNL med novomeškim Elanom in Vozili se je končalo brez zmagovalca. Elanovci niso bili brez priložnosti za zmago, vendar je rezultat 1:1 najpravičnejši. Še najlepšo priložnost je pet minut pred koncem zapravl Pavlin. Na posnetku: prizor pred vrati gostov in neuspešen Dujakovičev skok. (Foto: B. B.)

Le polovičen izkupiček

Tudi drugi na domačem igrišču remi Novomeščanov — Elan — Vozila 1:1 — V nedeljo v Trbovlje

NOVO MESTO — Nogometarji novomeškega Elana so v prvih dveh kolid spomladanskega dela prvenstva v SNL, ko so kar dvakrat igrali pred svojimi gledalci, le polovično izpolnili zastavljeni načrt. Tudi v nedeljo jim namreč ni uspelo iztržiti zmage proti ekipi Vozil, čeprav so pokazali precej boljšo igranje kot pred tednom dni proti Steklarju.

Kakih 300 gledalcev je bilo v nedeljo zadovoljnih z igranje, predvsem pa z borbenostjo novomeške enajsterice. Igralci Vozil so se predstavili kot čvrsta in telesno odlično pripravljena, predvsem pa izkušena ekipa, ki je dosegla namertovani cilj. Sicer pa z delitvijo točk tudi Novomeščani ne smejo biti nezadovoljni, saj so imeli oboji nekaj priložnosti, da rezultat obrnejo sebi v prid. Toda pojmidmo po vrsti. Nepričakovano se je prva zatresla mreža Novomeščanov, ko je v 12. minuti Kacin izkoristil zmedo domače obrambe. Toda veselje gostov je trajalo le deset minut, šte-

vilne napade enajsterice v zelenih dresih je z zadetkom nagradil mladi Kalabič. Drugi polčas je prinesel enakovredno igranje; sicer so imeli gostje navidezno premoč, vendar bi elanovci z malo več sreče kaj lahko priložili še do druge točke. Zadnje imenitno priložnost za zmago je zamudil Pavlin, katerega siloviti strel pet minut pred koncem srečanja je za las zgrešil okvir vrta. In če poiščemo še najboljše igralce domače ekipe: na prvem mestu gre omeniti mladega Andreja Primca, ki igra od tekme do tekme bolje.

Čeprav so Novomeščani po 15 kolid na zelo dobrem sedmem mestu, boj za obstanek še zdaleč ni dobljen. Razlike so zelo majhne, na srečo pa gredo elanovcem na roko tudi drugi izidi. Prav zato, ker jim zaenkrat voda še ne teče v grlo, lahko v nedeljo v Trbovljah igrajo neobremenjeni. B. B.

SEZONA MOTOKROSA SE JE ZAČELA

BREŽICE — Z dirko, ki je bila 25. marca v Lenartu, so odprli sezono tekem v motokrosu. Prva tekma za državno prvenstvo bo 15. aprila v Savskem Marofu, takoj naslednjo pa bodo organizirali člani brežiškega AMD na stezi v Ptilipah. Najboljše motokrosiste Jugoslavije v razredu do 250 ccm bodo Brežičani lahko pozdravili 29. aprila, vendar s tem tekem na Ptilipah še ne bo konec. Na domači stezi bodo ljubitelji motokrosa konec maja lahko spremljali dirko za državno prvenstvo v razredu do 80 ccm, obenem pa še pionirsko medrepubliško prvenstvo. Mladi motokrosisti od 6 do 12 let bodo tekmovali v treh kategorijah glede na starost in moč motorja. Med njimi bodo tudi štirje domačini. V septembru bo v Brežicah še tekma za republiško prvenstvo v razredu 125 in 250 ccm.

TENIŠKA IGRIŠČA NARED

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Teniška igrišča v Šmarjeških Toplicah so te dni odprla vrata ljubiteljem tega športa. Obe igrišči sta temeljito obnovljeni, dana je nova podlaga, nove linije, prav tako bo poslej oskrbnik na igriščih prisoten ves dan. Letna članarina z igralnino znaša 700,00 dinarjev, za ta znesek dobijo plačniki še po tri karte za kovanje v letnem bazenu. Rezervacije za igranje sprejemajo vsak dan do 12. ure na telefon 73-230.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 6. IV.

8.35 — 11.45 in 15.00 — 1.40
TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 9.00 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 9.25 NEDELJA NA VASI, dok.
 oddaja
 10.05 43 LET POZNEJE, dok. oddaja
 10.40 BIUEBELL, 2. del nadalj.
 15.25 SVET NA ZASLONU, ponovitev
 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 I. KONGRES SVOBODNIH
 SINDIKATOV SLOVENIJE
 17.15 P. I. ČAJKOVSKI: TRNULJIČ-
 CA, angl. balet na ledu, ponovitev
 18.15 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.18 DOBRO JE VEDETI!
 19.30 DNEVNIK 2
 19.59 ZRCALO TEDNA
 20.20 VOLITVE '90
 SOOČENJE PREDSEDNIŠKIH
 KANDIDATOV
 21.15 TAJNE SLUŽBE, 5. del franc. dok.
 serije
 22.20 DNEVNIK 3
 22.40 SMILEJEVI LJUDJE, angl. na-
 dalj., 1/6
 Nadaljevanka je priredba istoimenskega
 romana znanega pisca kriminalik J. Le
 Carrea, v katerem je glavna oseba spet
 George Smiley. Tudi v novi zgodbi Smi-
 ley prepričljivo zaživi v podobi sira Aleca
 Guinnessa.
 23.25 CIKLUS FILMOV SAMA PEC-
 KINPEHA
 SLAMNATI PSI, ameriški film
 1.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.50 Studio
 Maribor — 19.00 Video meh (ponovitev) —
 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert sim-
 fonikov RTV Ljubljana — 21.25 Skupš-
 činska kronika — 21.55 Video noč

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Povejte mi, kaj
 naj delam — 9.00 Solski program —
 12.40 Prezrli ste, poglejte — 13.25 Kviz-
 koteka (ponovitev) — 14.55 Ponovitev
 nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 —
 17.20 Znanost — 17.50 Povejte mi, kaj
 naj delam — 18.20 Številke in črke —
 18.45 Muppet show — 19.10 Risanka —
 19.30 Dnevnik — 20.00 Zakon v Los
 Angelesu — 20.55 Zabavna glasbena od-
 daja — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kul-
 turni magazin — 23.00 Sport danes —
 23.05 Noč z vami — 1.10 Poročila

SOBOTA, 7. IV.

8.05 — 12.20 in 14.10 — 0.55
TELETEKST
 8.20 VIDEO STRANI
 8.30 IZBOR IZ TEDENSKE PRO-
 GRAMSKE TVORNOSTI
 14.35 ROCK KOMPAS, ponovitev
 15.20 OBARVANI HRIBI, ameriški film
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DP V KOŠARKI (Ž), finale
 18.40 POSLEDNJA OAZA, zadnji del
 dok. oddaje
 19.30 DNEVNIK 3
 19.59 UTRIP
 20.20 ŽREBANJE 3x3
 20.30 KRIŽKRAJ
 22.05 DNEVNIK 3
 22.25 LEPU UPI, 12. del franc. nadalj.
 23.20 LEPA SI, JEANNE, kanadski film
 0.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 19.00 Danes
 skupaj — 19.30 Dnevnik — 20.15 Za-
 bavna glasbena oddaja — 20.55 Končnica
 DP v košarki — 22.30 Filmske uspešnice:

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

v novomeškem Kabelskem
 razdelilnem omrežju 3
 na kanalu 3

DNEVNI SPORED ZA TA TEDEN:

18.31 obvestila
 18.55 oglasi & mali oglasi
 19.00 NOVICE
 19.05 oglasi & mali oglasi
 19.10 rezerviran čas
 19.25 NOVICE (ponovitev)

NASLOV: Glavni trg 24/
 TELEFON: 068/23-611
 TELEFAX: 068/21-696

V nedeljo, 8. aprila boste lahko
 skoraj ves dan tudi na VAŠEM
 KANALU spremljali potek volitev v
 Novem mestu in okolici. Med po-
 ročili z volišč bomo predvajali po-
 snetke z znanimi obrazi in pokraj-
 no. Podrobnejši spored bomo ob-
 javili konec tedna v obvestilih
 VAŠEGA KANALA.

Ples na vodi (ameriški film) — 0.05 Sate-
 litski programi

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz izobra-
 ževalnega programa — 10.30 Čebelica
 Maja — 11.00 Saga o Forsythih — 13.00
 Prezrli ste, poglejte — 14.45 Snežna kra-
 ljičica (ameriški film) — 15.45 Kritična
 točka — 16.30 Dnevnik 1 — 16.45 Sed-
 mi čut — 17.00 TV dražba — 17.30 Ma-
 ček pod celado (2. del) — 18.30 TV draž-
 ba — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Alf
 (amer. humor. serija) — 20.50 Kjer so
 fantje (amer. film) — 22.25 Dnevnik 3 —
 22.40 Sportna sobota — 23.05 Noč z va-
 mi — 1.10 Poročila

NEDELJA, 8. IV.

8.10 — 2.10 TELETEKST
 8.25 VIDEO STRANI
 8.35 DANES VOLIMO
 8.50 OTROŠKA MATINEJA
 10.10 LEPI UPI, 10. del franc. nadalj.
 11.10 ALO, ALO, ponovitev humor.
 oddaje
 11.30 DOMAČI ANSAMBLI
 VESNA, NAGELJ IN ANSAMBEL
 IVANA PUGLJA
 12.00 KMETIJSKA ODDAJA
 13.00 DANES VOLIMO
 13.20 SAN REMO '90
 14.05 DEDIŠČINA GULDENBER-
 GOVIH, zadnji del nemške nadalj.
 14.50 KOLO SREČE
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 HENRI, kanadski film
 18.20 DANES VOLIMO
 18.35 OTROŠKA ODDAJA
 19.00 TV MERNIK
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 BALKAN EXPRES
 21.00 ZDRAVO
 22.20 DNEVNIK 3
 22.50 SOVA
 HUNTER, 2. del amer. nadalj.
 23.35 LOV NA ZELENI DIAMANT,
 ameriški film
 1.20 JUGOSLOVANSKI ŠANSON
 ROGAŠKA '89
 2.00 KAKO SMO VOLILI
 2.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Oddaja za JLA in igrani film —
 13.00 Nedeljsko športno popoldne —
 18.55 Mednarodno prvenstvo Ljubljane v
 športni gimnastiki — 19.30 Dnevnik
 20.00 Biblija: Evangeljska resnica —
 20.50 Kudiz: Resnice in laži — 21.55
 Športni pregled — 22.40 Satelitski pro-
 gram

TV ZAGREB

9.30 Poročila — 9.34 Asterix (risana seri-
 ja) — 10.00 Nedeljsko popoldne za otroke
 — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00
 Resna glasba — 13.00 Mama Lucia (seri-
 ski film) — 14.00 Poročila — 14.05 Ne-
 deljsko popoldne — 16.00 Po letu 2000
 — 17.00 Igrani film — 18.45 Asterix (ri-
 sana serija) — 19.10 TV sreča — 19.30
 Dnevnik 2 — 20.00 Pot na jug (2. del) —
 21.00 Zabavna glasba — 21.30 Dnevnik
 3 — 21.50 Športni pregled — 22.35 Poro-
 čila v angleščini — 22.40 Noč z vami —
 0.45 Poročila

PONEDELJEK, 9. IV.

8.35 — 10.45 in 15.15 — 0.20
TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 15.40 HUNTER, 2. del amer. nadalj.
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 MOZAIK, ponovitev
 18.10 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 STAVKOKAZ, angl. drama
 21.25 KAKO SMO VOLILI
 22.00 DNEVNIK 3
 22.20 OPERNE ZGODBE, angl. serija,
 2/10
 23.20 SOVA
 HUNTER, amer. nadalj., 3/10
 0.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 19.00 Pusto-
 lovska slikarstvo — 19.30 Dnevnik —
 20.00 Osmi dan — 20.45 Po sledah na-
 predka — 21.10 Sedma steza (športna
 oddaja) — 21.25 Izza kulisa jugovizije —
 22.15 Tenis (posnetek iz Portoroža) —
 22.45 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Otroška oddaja
 — 9.00 Solski program — 12.40 Prezrli
 ste, poglejte — 14.55 Ponovitev nočnega
 programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20
 Izobraževalni program — 17.50 Oddaja
 za otroke — 18.20 Številke in črke —
 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.30
 Dnevnik 2 — 20.00 Dramski program —
 21.10 Zunanja politika — 21.40 Dnevnik
 3 — 22.00 Sport danes — 22.05 Noč z
 vami — 0.05 Poročila

TOREK, 10. IV.

8.35 — 12.05 in 14.40 — 23.20
TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 15.05 NEMŠČINA, ponovitev 6. lekcije
 15.35 HUNTER, 3. del amer. nadalj.
 16.30 DNEVNIK 1

16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.50 MOZAIK — ŠOLSKA TV
 17.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 ZAPELJIVEC, 5. del angl. nadalj.
 21.00 NASHVILLE V OKNU
 22.05 DNEVNIK 3
 22.25 SOVA
 HUNTER, amer. nadalj., 4/10
 23.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski program — 18.10 Svet
 športa — 19.00 Slovenska ljudska glasi-
 bla in godci — 19.30 Dnevnik — 20.00
 Žarišče — 20.30 Žrebanje lota — 20.35
 Postavitev opere — 22.05 Satelitski
 programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Mali svet — 9.00
 Solski program — 12.40 Prezrli ste, po-
 glejte — 15.00 Ponovitev nočnega pro-
 grama — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Iz-
 obraževalni program — 17.50 Oddaja za
 otroke — 18.20 Številke in črke — 18.45
 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00
 Žrebanje lota — 20.05 Vojne usode (seri-
 ski film) — 21.10 Kontaktni magazin —
 22.40 Dnevnik 3 — 23.00 Sport danes —
 23.05 Noč z vami — 1.10 Poročila

SREDA, 11. IV.

8.35 — 11.30 in 14.45 — 23.55
TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 15.10 ŽARIŠČE, ponovitev
 15.40 HUNTER, 4. del amer. nadalj.
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 MOZAIK, ponovitev
 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 FILM TEDNA
 OBSEDENO STANJE, franc. film
 22.05 DNEVNIK 3
 22.25 KAOMA, glasbena oddaja
 23.00 SOVA
 HUNTER, 5. del amer. nadalj.
 23.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.30 Slo-
 venci v zamejstvu — 19.00 Vaš zelenjavni
 vrt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče
 — 20.30 Norma (opera) — 23.05 Svet
 poroč

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Otroška oddaja
 — 9.00 Solski program — 10.30 Poročila
 — 10.35 Solski program — 12.40 Prezrli
 ste, poglejte — 14.55 Ponovitev nočnega
 programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20
 Izobraževalni program — 17.50 Oddaja
 za otroke — 18.20 Številke in črke —
 18.45 Potopis — 19.30 Dnevnik 2
 — 20.00 Filmski večer — 22.45 Dnevnik
 3 — 23.10 Noč z vami — 1.15 Poročila

ČETRTEK, 12. IV.

8.35 — 11.00 in 14.45 — 0.25
TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 15.10 ŽARIŠČE, ponovitev
 15.40 HUNTER, 5. del amer. nadalj.
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 MOZAIK, ponovitev
 18.15 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 BLUEBELL, 6. del angl. nadalj.
 21.00 KAKO SMO VOLILI
 21.30 TEDNIK
 22.35 DNEVNIK 3
 22.55 RETROSPEKTIVA SODOBNE-
 GA SLOVENSKEGA FILMA
 RDEČI BOOGLE
 0.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.50 Studio
 Ljubljana — 19.00 Alo, alo — 19.30
 Dnevnik — 20.00 Bill Oddie v raju (angl.
 dok. serija) — 20.25 Mali koncert —
 20.35 Večerni gost — 21.20 Kratka razis-
 kava o kruhu (dok. oddaja) — 21.50 Sate-
 litski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Otroška oddaja
 — 9.00 Solski program — 12.40 Prezrli
 ste, poglejte — 14.55 Ponovitev nočnega
 programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20
 Izobraževalni program — 17.50 Otroški
 program — 18.20 Številke in črke —
 18.45 Dokumentarni program — 19.15
 Majhne skrivnosti velikih kuharskih moj-
 strov — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politi-
 ni magazin — 21.05 Kvizkoteka — 22.20
 Dnevnik 3 — 22.45 Noč z vami — 0.50
 Poročila

Inž. Mihael Judež-Miško

Pretrsla nas je vest, da je 21. marca v
 Ljubljani po kratki boleznii umrl za-
 služni vinarški strokovnjak, dolenski
 rojak Mihael Judež, ki se je rodil na Ve-
 liki Cikavi pri Novem mestu 17. sep-
 tembra 1911. Iz svoje bogate prakse je
 napisal okoli 30 pomembnih razprav iz
 vinarске stroke in naslednje knjige: Kle-
 tarstvo (1955), Vinarstvo (1965), Kla-
 sično in sodobno vinarstvo (1981) ter
 Gostinjsko kletarstvo (1954). S tem se
 je zapisal med pisce in prave vinarске
 stroke.

Pokojnik je maturiral leta 1932 na
 klasični gimnaziji v Šentvidu nad Ljub-
 ljano, diplomiral inženirja agronomije
 pa je dosegel leta 1938 v Zagrebu. Še iste-
 tega leta je dobil mesto asistenta na Ba-
 novinskem vinarškem in sadjarskem
 zavodu v Mariboru, kjer se je poglobljal
 v kemijske in mikrobiološke analize vi-
 na ter se ukvarjal s selekcijo kvasnic. V
 juniju 1941 so ga Nemci izselili v Srbi-
 jo, kjer je čez poletje delal na neki kme-
 tiji, jeseni pa je dobil mesto predavatelja
 vinarstva na srednji vinarški in sadjarski
 šoli v Bukovcu ob Donavi, kasneje pa so ga
 prestavili v Novi Pazar. Zgodaj leta
 1944 je odšel med partizane na Kopa-
 onik, po osvoboditvi Beograda pa ga je
 minister za kmetijstvo postavil za
 upravnika Vrščaških vinogradov, ki so
 jih zapustili Nemci in Romuni; uprav-
 ljal je nekaj tisoč hektarov zelo razde-
 ljenih vinogradov in prav toliko praznih
 kleti, ki so jih osvoboditelji do dna iz-
 trpnili. Zaradi nastalih težav je na po-
 ziv naše vlade zapustil Vršac in prevzel
 jeseni 1946 enološki oddelek Inštituta
 za vinarstvo v Mariboru, kjer je nada-
 ljeval leta 1941 prekinjeno delo, v
 vmesnem času (1948—1949) pa je
 upravljal državna posestva v Ptujju. Ker
 je bilo kletarstvo v južnih predelih drža-
 ve na zelo nizki stopnji, so si tamkajšnje
 vlade prizadevale pridobiti vhnuske
 strokovnjake, zato je moral Judež v
 Makedonijo, kjer je organiziral v Po-
 vardarju obnovu vinogradov in izgrad-

njo kleti v Tikvešu z več kot 400 tisoč
 hektolitri zmogljivosti (1955—1962).
 Od tam so ga poslali spet v Vršac, kjer je
 organiziral kletarstvo in trženje z vinom
 (1962—1971). Makedonija pa ga je
 zahtevala nazaj; poverili so mu podjetje
 Vino Makedonija v Skopju, kjer je kot
 svetovalec ali glavni direktor preuredil
 celotno makedonsko vinsko trgovino,
 ki se je uspešno uveljavila s svojimi vini
 doma in na tujem (1968—1971). Do
 upokojitve leta 1937 je bil svetovalec
 podjetja Vinoprodukt Zagreb, pokoj-
 nino pa je skoro 18 let užival v Ljublja-
 ni. Nato je napisal svoje najpomemb-
 nejše delo: Klasično in sodobno vinar-
 stvo (1981), obenem pa je izdelal
 tehnološke projekte za kleti v Tikvešu,
 Džakovci, Skopju, Iloku, Erdeviku in
 Kruševcu. S svojim delom in uspehi se
 je naš zaslužni Dolenjec zapisal med vr-
 hunske slovenske in jugoslovanske vi-
 narske strokovnjake. Prijatelji in sode-
 lavci se ga bomo vedno spominjali.
 Dr. FRANCE ADAMIČ

DRAGO TURNŠEK

RIBNICA — Te dni so v Ribnici
 spremili na zadnjo pot Draga Turška,
 priljubljenega krajana, upokojenega di-
 rektorja trgovskega podjetja »Jelka«
 Ribnica.

Rojen je bil leta 1913 v Bralovčah v
 Savinjski dolini. Med vojno je bil prisil-
 no mobiliziran v nemško vojsko. Po
 vojni je prišel v Ribnico, kjer je bil naj-
 prej prodajalec v trgovini, nato poslo-
 vodja pa inšpektor pri Okrajni zadrujni
 zvezi Kočevje in spet poslovodja v Rib-
 nici ter direktor Jelke Ribnica, enega
 izmed treh ribniških trgovskih podjetij
 (ostala dva sta bila še Merkur in Ur-
 ban). Leta 1956 so vsa tri podjetja
 združila v trgovsko podjetje Jelka, njen
 direktor pa je postal Drago Turnšek, ki
 je to dolžnost opravljal do upokojitve
 leta 1974. V tem obdobju je bilo v Rib-
 nici obnovljenih veliko trgovin in odpr-
 ta tudi prva samopostrežna trgovina ne
 samov Ribnici, ampak na Dolenjskem
 sploh (leta 1962).

Drago je prizadevno delal v začetku
 predvsem v AMD Ribnica, kasneje pa v
 Društvu in Zvezi prijateljev mladine
 Ribnica ter Rdečem križu. Za svoje de-
 lo je prejel veliko priznanj, med drugim
 že leta 1958 častni zlati znak AMZ Slo-
 venije, zlato značko ZPM in kipec Ku-
 rirček Jovica, več priznanj Rdečega kri-
 ža Slovenije in Jugoslavije pa priznanje
 OF in občinske skupščine Ribnica (za
 posebne zasluge).

Tudi kot upokojenec ni miroval in je
 še naprej posebno prizadevno delal v
 ZPM. Bil je tudi vzoren vrtnikar, pono-
 sen na svoj »ranč«, ukvarjal pa se je z
 zajčerejo. J. P.

Tine Mesojedec

Pred kratkim so na kočevskem po-
 kopališču položili k večnemu počitku
 Tineta Mesojedca. Na zadnjo pot ga je
 spremlilo poleg sorodnikov, prijateljev
 in znancev tudi več nekdanjih soborcev,
 med njimi trije narodni heroji.

Tine je bil rojen pred 67 leti v Klinji
 vasi. Med vojno je bil borec v Kočev-
 skem odredu in Tomšičevi brigadi. Bil
 je med tistimi štirimi (še heroj Lojko,
 Briški, Letig), ki so pred 1. majem 1942
 s svojo zvjajnostjo zavzeli Brod na
 Kolpi. Za svoje junaštvo je bil večkrat
 odlikovan. Bil je tudi rezervni oficir, in
 sicer kapetan 1. razreda.

Po vojni je delal v organih javne var-
 nosti. Nato je bil do upokojitve tajnik
 občinskega odbora Združenja rezerv-
 nih vojaških starešin. Delal je v več or-
 ganizacijah, predvsem pri ZRVS in
 ZZB NOV.

Tone Derganc

14. marca letos so v Semiču pokopali
 Toneta Derganca, 81-letnega krojaškega
 mojstra v pokojju. Ze pred vojno je
 imel v Semiču krojaško delavnico, v ka-
 teri je redno zaposloval po več pomoč-
 nikov in izučil tudi veliko krojačev. Ju-
 lija 1942 so ga Italijani odpeljali na
 Rab, ko pa so začeli po padcu Stalin-
 grada premeščati internirance v druga,
 znosnejša taborišča, je pristal v Viscu
 pri Palmanovi. Taboriščno vodstvo ga
 je poznalo kot poštenjaka, zato ga je po-
 stavilo za šefa kuhinje taborišča Visco.
 Tone je vodil kuhinjo vzorno in pošte-
 no. Po razpadu Italije mo skupaj odšli
 iz taborišča, se na poti nekje razšli in se
 zopet srečali v Semiču, kjer je vodil par-
 tizansko krojaško delavnico. Po osvobodi-
 tviji je delal do upokojitve v svoji za-
 sebni krojaški delavnici. Pokojnino je
 užival le nekaj let. Odpovedalo mu je
 srce in 12. marca je umrl. Pokopali so ga
 ob številnem spremstvu na pokopa-
 lišču pri sv. Duhu pri Semiču. Naj mu
 bo lahka zemlja! F. D.

KJE VZETI DENAR ZA ČISTILNO NAPRAVO?

ČRNOMELJ — V Črnomlju so pri-
 pravili odlok o lokacijskem načrtu za
 centralno čistilno napravo, ki naj bi bila
 na levem bregu Lahinje pod Vojno vasi.
 Na prvi javni razpravi je bilo dokaj
 vroče krvi predvsem med bližnjimi št-
 anovalci, ki jih je skrbel zlasti morebitni
 smrad iz čistilne naprave. Na drugi raz-
 pravi pa so se ljudje že vdali v to, da je
 čistilna naprava v Črnomlju pač nujna
 in na omenjenem mestu najbolj pri-
 merna. Sedaj je na vrsti še uresničitev ti-
 stega, kar so rekli strokovnjaki, gre pa
 za veliko denarja, ki ga sedaj v občini
 niso sposobni zbrati.

MAJA ČISTILNA NAPRAVA

RIBNICA — V občini Ribnica se
 odpadne vode v večini primerov nek-
 ontrolirano zlivajo v okolje. Najpogosteje
 gre za greznice, katerih nepropustnost je
 dvomljiva; odtoki iz njih peljejo v poni-
 kovalnice ali pa tudi v kanalizacije, ki
 pa niso priključene na čistilno napravo.
 Taka je ugotovitev sanitarne inšpekcije,
 o poročilu katere so razpravljali tudi na
 zadnji seji občinske skupščine Ribnica
 30. marca. Ta ugotovitev pa ne velja
 samo za stanovanjske objekte, ampak
 tudi za industrijske, na primer obrate
 Inlesa v Dolenji vasi, Loškem potoku in
 Ribnici, ITPP Ribnica in Sukno Jurje-
 vica. Čistilne naprave so zgrajene za del
 stanovanjskega naselja na Trgu Veljka
 Vlahovića v Ribnici, za naselje Sodraži-
 ca ter za čiščenje odpadnih vod iz kuh-
 inje in sanitarij v Riku Ribnica in Riku
 Mali Log. Vendar v Sodražici čistilna
 naprava ne deluje, čiščenje v obeh ob-
 rahih Rika ne daje zadovoljivih rezultatov;
 odvajanje odpadnih vod za Ribnico pa
 bo rešeno z dograditvijo nove čistilne
 naprave za 6.000 E, ki bo usposobljena
 za obratovanje predvidoma v letošnjem
 maju.

Anica Gabrijel

Na trebanjskem pokopali

Cement in video iz nove trgovine

Lili Hrastar v sodelovanju s Kerametalom odprla v Trebnjem trgovino

TREBNJE — Če kdo dvomi, ali zmora oseba ženskega spola prodajati težke vreče cementa in opeko, naj raje obišče trebnjsko Kerametalo trgovino in se prepriča, če njena lastnica Lili Hrastar obvlada svoj posel ali ne. Od 10. marca letos namreč Hrastarjeva prodaja kopalniško opremo, solarne tehnike, material za vodovod in centralno ogrevanje ter gradbeni material, stavbno pohištvo, belo tehniko, avdiovizualne aparate, kuhinje in

Lili Hrastar

bržda še kaj. Kot nezaposlena gostinčarica je uvidela v ponudbi zagrebškega trgovskega podjetja Kerametalo pravo možnost, da se poskusi kot trgovka. »Za to sem se odločila in bom speljala do konca«, pravi, kakor bi že bila prepričana o svojem širokem zalozilu bodočih kupcev. Nekaj poti na trg si je očitno že utrla in k temu ji je gotovo pomagala pahljica ugodnosti za kupce. »Za plačilo v gotovini nad 1000 din dajem popust 10 odstotkov, možen pa je tudi kredit prek stanovanjske zadruge na 5 obrokov s 4-odstotnimi obrestmi in seveda nakup s posojilom obrestni in seveda nakup s posojilom obrestni, kjer je kupec zaposlen. Večje količine blaga dostavljamo na dom mi, trikrat tedensko, rok dobave pa je kratek. Na telefon sprejemamo naročila na številko 44-100,« pravi v preporu pred obiskom naslednjega kupca Hrastarjeva, ki ima dobrega dobavitelja v brežiški izpostavi zagrebškega Kerametala.

Mir in razlike NDG pred volitvami

V predvolilni evforiji je najmanj medijskega prostora namenjenega neodvisni listi Novih družbenih gibanj (NDG). Lista NDG se zavzema za demilitarizacijo Slovenije, pod tem korpusom pobud je znana iniciativa civilnega služenja vojaškega roka in pravica do ugovora vesti, nadalje pa se zahteva ukinitvev JE Krško in jedrskih elektrarn nasploh. Izhodišče NDG je kultura miru in legitimnost razlik, torej dveh temeljnih pogojev svobode posameznika. NDG obsoja vsakršno obliko diskriminacije in tudi tistih zakonov, ki te oblike dopuščajo. Neodvisno listo NDG zastopajo: 1. Marko Hren, inž. matematike, soustanovitelj ljubljanske mirovne skupine, mednarodni aktivist za varstvo čel pravic; 2. Tonči Kuzmanič, dipl. politolog; 3. Ingrid Bakše, novinarka, avtorica publikacije »Ne čakaj na maj«; 4. Vlasta Jalušič, politologinja, odg. ur. Problemov; 5. Gregor Tomc, magister sociologije, avtor publikacije »Druga Slovenija«; 6. Zoja Skušek, samostojna kulturna delavka, urednica in strokovna prevajalka. Na listi so še Nace Krivic, Peter Tomaž Dobrila, Alenka Arko, Darka Zvonar, Izotok Saksida, Jože Vogrinc, Srečo Zajc, Emilija Milka, Zdenka Simonovič, Peter Lovšin idr. B. KONCILJA

Pridelek vrhunski, prodaja slaba

»Brežiška občina je še vedno le surovinska baza, smetano od prodaje in predelave pa poberejo drugi,« meni Jože Vovk — S hladilnico bo lažje

BREŽICE — Kraji okrog Brežic so bili včasih znani po dobrem sadju, vendar je bilo sredi sedemdesetih let kljub temu težko oživiti sadjarsko dejavnost. Jože Vovk, ki sedaj pri Agrarni Kooperaciji skrbi za sadjarstvo, si je pri kratki obliki moral tako rekoč izboriti dovoljenje za 4 ha velik nasad. Prevladovalo je mnenje, da intenzivno sadjarstvo v zasebnih rokah ne more uspevati. Bati so se, da kmetje ne bodo konkurenčni družbeni proizvajalci.

Brežiški sadjarji so danes po načinu proizvodnje in po kvaliteti, ki jo dosegajo, v samem slovenskem vrhu, posamezniki pa se uspešno kosajo tudi z vrhunskimi pridelovalci iz Avstrije in Nizozemske. Seveda so sadjarji tudi na lastni koži spoznali, da je ves trud s pro-

POTREBUJEMO TUDI REPUBLIŠKI ZAKON O ZADRUGAH

LJUBLJANA — Republika Slovenija bo dobila svoj republiški zakon o zadrugah, tako so sklenili predstavniki republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Zadrugno zvezo Slovenije. Posebna strokovna komisija bo do 10. aprila pripravila prvi osnutek, ki bo šel v javno razpravo, potem pa v skupščino (novega sklica). Kot je znano, že imamo zvezni zakon o zadrugah, ki pa ne določa nekaterih podrobnosti, na primer glede vračanja zadržne lastnine, kar naj bi natančneje določal republiški zakon. (K. G.)

KOLIKO ZA PRIDELAVO HRANE?

RIBNICA — Za pospeševanje družbeno organizirane proizvodnje hrane bo letos v ribniški občini zbranih in porabljenih skoraj 879.000 din. Od zbrane denarja bo največ porabljeno za registriranje nakupa umetnih gnojil in zaščitnih sredstev (268.000 din), sofinanciranje pospeševalne službe (140.000 din), zavarovanje goveje živine in kopitarjev (110.000 din) ter nabavo telet za paitanje v kooperaciji (100.000 din). Večji zneski so načrtovani še za sofinanciranje umetnega osemenjanja (54.000 din), rezervno (40.000 din), registriranje gradnje silosov ter povečanje stojišč (skoraj 30.000 din), za zatiranje mastitisa (28 tisoč din) itd.

ZAPRTA GOSPODIČNA — Edini planinski dom na Gorjancih, Dom Vinka Paderšiča pri Gospodični, je že od lanske jeseni zaprt. Od jeseni do pozne pomladi je vsako leto zaprt tudi dom pri Miklavžu, sicer last novomeške IMV. Po tej plati je še dobro, da je vse leto odprti Pionirjev dom v neposredni bližini Gospodične, da imajo izletniki in planinci vsaj eno zatočišče na Gorjancih. Izletnikov pa je bilo zadnje izredno malo in lepo zimo zlasti ob koncu tedna zelo veliko, spomladi pa jih bo gotovo še več. Zato bi bilo prav, da bi novomeško planinsko društvo, ki je lastnik doma pri Gospodični, našlo zagretega in stalnega oskrbnika. (Foto: A. B.)

izvodno zaman, če se pridelek potem slabo prodaja.

»Neorganizirana prodaja je za sadjarstvo pogubna. Za leto ali dve morda prinaša dobiček, na dolgi rok pa vodi panogo v propad. Pri nas imamo s tako prodajo slabe izkušnje, saj je od velikih nasadov breskev, ki so rastle s povpraševanjem, ostalo nazadnje zelo malo. Trenutno smo se znašli v krizi sadjarstva, zato si moramo v kmetijstvu izboriti enake subvencije, kot jih imajo v sosednjih državah, ter pridelovanje pod enakimi pogoji in z enako tehnologijo. Šele potem bomo lahko konkurenčni na tujem trgu,« pravi Jože Vovk.

»Naša občina je še vedno samo surovinska baza. Surovine odpeljejo drugam, jih predelajo in prodajo ter tako poberejo vso smetano. Naši kmetje si z

Foto: Jože Vovk

Zaspala Kočevska Možnosti za razvoj ostajajo neizkoriščene — Pobuda inženirja

KOČEVJE — Na Kočevskem je veliko možnosti za razne vrste kmetovanja in turizma. Vendar so ljudje premalo dovezetni za novosti, premalo investivni, zato ne razgibljejo strokovnjakov in ne pritegnejo za razvoj teh dejavnosti denarja.

Tako ocenjuje to področje dela direktor Kooperacije KG inž. France But, ki je svoje zamisli predstavil tako: »Na Kočevskem imamo zdaj 25 družinskih kmetij, od katerih jih je treba letos 8 še dokončno oblikovati, razen tega pa ustanoviti še 5 novih. Na 24 kmetijah bomo izpeljali programe za dodatno dejavnost, eno pa usmerili v kmečki turizem. Na preko 300 ha bomo izpeljali agromelioracije. Začeto delo na področju oživiljanja sadjarstva, vrtnarstva in jagodičja bomo nadaljevali.

Območja kočevske občine so si zelo različna, zato je na njih treba izpeljati tudi različne programe revitalizacije. Na zapuščenih območjih lahko ustanovimo večje kmetije in tja je treba tudi pripeljati kmete. Na poseljenih območjih, kot so Struge, Draga, Fara itd., pa je treba obstoječe obetajoče kmetije razširiti z dodatnimi zemljišči in jim ponuditi zanimive programe. Tudi za manjše kmetije je primerno sadjarstvo na bionacelu in druge dodatne domače dejavnosti. Na območju od Drage do Fare je veliko naravnih lepota, zato je primerno za kmečki turizem.

Direktor But sodi, da ima Kočevska mnogo prednosti za razvoj, le izkoristiti jih je treba. Med njimi omenja sorazmerno čisto okolje, oddaljenost od večjih industrijskih objektov itd. Zato je tu možno pridelovati tako imenovano bio hrano s kočevsko zaščitno znamko. J. P.

njimi razdelijo kvečjemu izgubo. Zardi tega bi morali poskrbeti za prodajo in predelavo na domačih tleh. Pri tem se moramo Posavci kot znani proizvajalci sadja med seboj povezati. Ni važno, ali gre za zadrugo Agrarie ali za neke nove zasebne zadruge kmetov, pomembno je le to, da sadjarji niso prepuščeni sami sebi. Večje količine namreč lažje prodrejo do kupca in zaslužek je bolj zanesljiv,« je dejal Vovk.

To, da brežiški sadjarji nimajo svoje hladilnice, je zanje velik udarec. Vse sadje morajo prodati že jeseni, ko so cene najbolj neugodne, pa še brez oznake gre v prodajo, ne da bi se vedelo, od kod je sadje. Minulo leto brežiško sadje zaradi ostrih zahtev izvoznikov sploh ni šlo čez mejo. Pa ne zaradi kvalitete, ampak zaradi tega, ker sadja niso mogli ohladiti na +1 stopinjo Celzija, kot je bilo zahtevano. Hladilnica je namreč še v gradnji! B. DUŠIČ

NA STOJDRAGI

Okoli 200 planincev iz Bosne, Hrvaške in Slovenije se je 1. aprila zbralo na tradicionalnem srečanju na Stojdragi. Planinci so izpred Motela na Čatežu krenili mimo po brežiški planinski poti preko Sv. Vida in Cirkna na Stojdrago, planinsko vas v sosednji Hrvaški. Brežiško planinsko društvo je pripravilo čaj, piškote in pijačo brezplačno. Predsednica Marija Vebeltova je pozdravila planince z željo, da bi se še srečevali. Zmenjali smo si darila in se razšli v prijetnem vzdušju.

B. HORVATIČ

IZ KS OSILNICA

TURISTIČNA NALEPKA — Turistično društvo Osilnica bo te dni izdalo nalepko »Dežela Petra Klepača«, ki je bila na lanskem nagradnem natečaju najugodnejše ocenjena. Izdelala jo je Sonja Kranjc, grafična oblikovalka iz Kočevja.

PRIZNANJE DOLENJCU — Na isti prireditvi so podelili tudi plaketo Dolenjskemu listu Novo mesto, in sicer v zahvalo za pomoč pri razvoju Osilniške doline. PRODAJI NEKO — KS Osilnica je prodala stavbo nekdanje šole in trgovine v Bosljivi Loki. Kupil jo je Srečko Gabrič, ki namerava tu urediti gostinstvo-turistični objekt, v okolici pa še nekaj objektov za rekreacijo. Ta ureditev sodi v program revitalizacije Kočevske.

Tito ni smel k Razingergu

Pogled iz malega sveta — Doktor s slabim spominom — Pilot iz Missourija je pripotoval zaman

Nekako maja ali junija 1942 so Italijani pripeljali v koncentracijski taborišče Visco pri Palmanovci več sto sestradanih in onemoglih Hrvatov. Tudi naši interniranci, ki so prihajali z Raba in iz Renicija oz. ljubljanskih zaporov, so bili onemogli, vendar ne toliko kakor ti reveži iz bratske republike. Pozneje smo zvedeli, da so bili zaprti v neki podzemni trdnjavi na otoku Mamuli, kjer so živeli pol leta v zelo vlažnih prostorih in ob zelo slabi hrani. Taboriščno vodstvo OF (dr. Slavko Zore iz Ljubljane je bil sekretar — po osvoboditvi je bil na republiških položajih, kjer je zatajil nekatero nekdanje soostestante) je takoj sprejel sklep, da se moramo vsi povezati s temi tovariši iz Mamule, jih bodriti in jim po možnosti pomagati tudi s hrano. Ta solidarnost nam je bila zelo všeč, zato smo se je lotili resno. Vem, da bi se vodstvo lotilo take akcije, tudi če bi bili tovariši iz Mamule po rodu Srbi, Albanci ali pripadniki katerega drugega naroda. Zato mi nikakor ne gre v glavo, kdo in zakaj je zasedal same razdore med našimi narodi. Prepričan sem, da so preprosti ljudje enaki, kakor so bili, le politiki se izzivljajo v tej gonji proti drugim narodom. Tudi srbski kmet je trpel pod okupacijo in tudi po osvoboditvi pod Stalinovim sistemom, zakaj bi torej sovražil Slovenca, ki je pretrpel iste reči?

Na taboriščno življenje in čas po njem se navezuje še prenekatera resnica. V TV-15 od 14. decembra 1989 sem prebral članek pesnika in mojega rojaka Lojzeta Krakarja. Med vojno je bil v nemškem taborišču Buchenwald, kjer je bil tudi Janez Razingerg, steklar iz Hrastnika. Ta steklar je bil pred vojno zaprt z maršalom Titom v Mariboru. Ko je po osvoboditvi maršal prišel v Hrastnik, je vprašal tudi za Janeza Razingerga. Rad bi se pogovoril z njim. Hrastniški »rodoljubci« so se ustrašili, da bi Razingerg povedal maršalu tudi kakšno resnico, ki bi jih pokazala v pravi luči, zato so se maršalu zlagali, da Janeza Razingerga v Hrastniku ni. (Nekaj let pozneje je bil proti temu Janezu Razingergu in Slavku Figarju iz Kočevja mon-

DOMAČE TRNJE

- **Govorništvu se vse bolj spreminja — v otroboveznitvo.**
- **Slovencem se ne bi bilo treba bati za obstoj, če bi se otroci rojevali tako hitro — kot politične stranke.**
- **Najnovejša bolezen je — stranko-manija.**
- **Ali tisti, ki govorijo o bratstvu in enotnosti, mislijo na — Kajna in Abela?**

M. BRADAČ

Narodnost ali rasa sta tu nepomembni

Napredna narodna stranka centra bo imela zborovanje in pohod

LJUBLJANA — Tu bo 6. aprila letos ob 20. uri pred Centralnim komitejem ZKS-SDP zborovanje, ki ga bo organizirala Napredna narodna stranka centra. Ta stranka bo pripravila tega dne javno zasedanje Komisije za človeške pravice in zvečer pohod po ulicah Ljubljane. Tudi z omenjenimi akcijami se želi stranka, ki je obstajala do letošnjega 15. januarja pod imenom Meščanska zelena stranka, predstaviti javnosti. Kot Napredna narodna stranka centra sporoča v teh dneh o svoji podpori različnim kategorijam prebivalstva v Sloveniji, podpira vse delavce ne glede na raso, veroizpoved in nacionalnost. Podpirala bo tudi vse tiste, ki jih bodo razočarale tokratne volitve, ti pa »predstavljajo seveda različne kategorije prebivalstva republike Slovenije«, kot piše v strankinem javnem sporočilu sredstvom javnega obveščanja. NNSC sicer popolnoma soglašata z mnenjem, da bo volilna udeležba samo 40,5-odstotna. Stranka še opozarja, da ni dobila niti dinarja od 4 milijonov dolarjev, kolikor so republiški izdatki za volitve. NNSC se pripravlja za izdajanje strankinega časopisa Narodnjak in glasila, ki bo obravnavalo med drugim človekove pravice. Ta stranka ne bo prosila za denar nobene delovne organizacije, bo pa politično podpirala tiste, »ki so ne po svoji krivdi ogrožene v razvoju«. Strankin predsednik dr. Marek Lenarčič pa bo »na odprt in resen način pripravljen pomagati v teh težkih časih.« NNSC

DOMAČE TRNJE

- **Demokracija je kot Chaplinov humor: eni se smejejo, drugi jočejo.**
- **Stalno polemizirajte z nasprotniki! Morda jih boste tako dotolkli.**
- **Prosim vas, ne ustanavljajte novih partij, saj imam že sedanje vrh glave.**
- **Meso je brez antibiotikov, kupec pa brez konvertibilnih dinarjev.**

D. STARČEVIČ

Tito ni smel k Razingergu

Pogled iz malega sveta — Doktor s slabim spominom — Pilot iz Missourija je pripotoval zaman

tiran »buchenwaldski proces«, po režiji podoban dachavskim procesom). Tudi nas sta po vojni (okt. 1972) iskala novozelandski diplomat D. J. Riddifort in ameriški letalec McLorny Quarter in Missourija. Tudi ta dva nista našla, ker oblastnikom ni bilo po volji, da bi zavezniki zvedeli, kaj se je počeljal za nami po osvoboditvi. Toliko je zdaj boljše, da lahko o tem pišemo. Toda ali bo kdo odgovarjal za te in take »utaje«?

F. DERGANČ

Težave z luknjicami

Lepo vas prosim, kakšna Evropa 1992 neki!

Bilo je pred približno devetimi leti, ko sem pri Novotelni vplačal avto. No, čisto navadno stoenko. Potem sem nestrno čakal, kdaj bo prišel tisti srečni dan, ko bom lahko sedel za volan svojega novega jeklenega konjička. Neučakan kot sem bil, sem že predim stopil v trgovino z avtodeli in povprašal, če imajo okvirje za registrske tablice. Na zalogi so imeli plastične in kovinske. Pa sem vzel kar bolj trpežne, kovinske.

Takoj tisto popoldne, ko sem pripeljal avto, sem se lotil pritrjevanja tablic. Toda glej čudno reč! Luknjice na okvirju in tiste na tablicah se niso popolnoma ujemale. Z vrtnim strojčkom mi je le uspelo popraviti napako. Potem sem hotel oboje pritrčiti na avto, toda sta moje znanje in želja, da bi bil sam svoj mojster, odpovedala. Bilo je očitno, da se to zaradi velikih razlik ne razdalja, če iz vrtnih luknjic ne da storiti na normalen način.

Zapeljal sem se do avtomehanika v domači vasi. Ta se je samo nasmešnil, ko je stišal za moje težave: »Niste edini, skoraj vsem novim avtomobilom v okolici pričvrstimo tablice.« Potem je dvakrat na novo prevrtil vsako tablico in prav tako tudi prednji konec avta ter zadnje steno prtljajnika. Zbodlo me je pri srcu, ko sem gledal, kako se je sveder zarinil v doslej še neokrunjeno pločevino. Toda kar se mora, se mora. Iz kupljene vrečke sem stresel za polno pest raznih vijakov, matic in podložk in jih ponudil mojstru. Ta pa je kamahnil z roko: »Jih nimam kaj rabiti in tudi ne vem, za kaj so.« Pa je vzel iz svoje skatle ustrezne večje vijake.

VODA — ČUDEŽNA TEKOČINA

Tovarišica nam je povedala, da bomo v učilnici za kemijo delali poskuse. Vsak učenec je moral prnesti vato, milo, list papirja in papirnat robček. Tovarišica nam je povedala, kako pride voda v oblake: zbere se več kapljic, in ko posije Sonce, kapljice izhlapijo v oblake. Voda je za življenje bolj pomembna kot pa hrana. Voda nam pomaga tudi pri delu. Poganja mlino in je potrebna za elektrarne. Vse bolj pogosto je onesnaževanje vode. Onesnažujemo jo z raznimi odpadki, odpadki in nafto. Zaradi tega pogine tudi veliko rib. Pri poskusih smo spoznali tudi trdo in mehko vodo. Bilo je zelo zanimivo in smo se naučili o vodi veliko novega. MELITA ŠLUGA, 2. a OŠ Mirna Peč

NAŠLA SEM RANJENO LASTOVICO

Pod napuščem nad balkonom si je že pred leti zgradil gnezdo lastovičji par, ki tam gnezdi vsako leto. Ko sta se lani srečno vrnila domov, sta popravila gnezdo, ki je že razpadalo. Toda nekaterim pticam ni dano, da bi živeli zdravo in srečno. Tako sem nekega dne na vrtni našla lastovičko, ki je žalostno cvrkvala in klicala starša. Stopila sem k njej, a ni zletela in se me ni ustrašila. Imela je zlomljeno krilce, zato ni mogla poleteti v prelepi srčni svet z brati in s sestricami, ki so jo čakali in klicali. Lastovičko sem odnesla v drvarnico. Dala sem ji zrnja in muh, a ni zaužila ničesar. Odnesla sem jo ven na sonce. Zvečer sem jo našla mrtvo v sodu z vodo. Ob pogledu na njeno neobjegnjo telo se mi je utrlila solza.

SAŠA OSVALD, 5. r. OŠ dr. Antona Debeljaka Loški potok

SADILI SMO OREHE

Učenci 7. razredov smo imeli 12. marca delovni dan. Sadili smo orehe. Dela je bilo kar veliko. Pri sajenju nam je pomagala tudi agronomka Tanja Strišna. Na vročem soncu smo se vsi utrudili. Bili smo uspešni, saj smo posadili 42 orehovitih sadik.

BOJAN FABIJAN, 7. a OŠ Baza 20, Dolenjske Toplice

V CANKARJEVEM DOMU

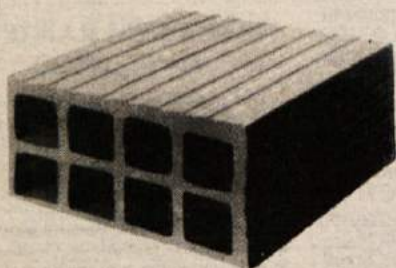
Učenci 6. razredov smo se odpravili v Ljubljano. Ker smo zamudili, nas niso spustili v dvorano, da ne bi motili predstave. Tako smo se vsak po svoje razšli po Maksiču. Ob določeni uri smo se spet odpravili v Cankarjev dom. Počakati smo morali, ker za drugi koncert niso imeli vstopnic. Pa smo tudi mi prišli na vrsto. Posedli smo se na balkonu. Na mladinskem koncertu je dirigiral Marko Münih, komentiral je Mojca Menart. ANDREJA AVGUŠTIN, 6. b OŠ Baza 20, Dolenjske Toplice

• **PODMLADEK PA JE** — Občni zbor gasilskega društva Dvor pri Žužemberku je potrdil, da tudi dvorske gasilce tareta požarna ogroženost in slaba opremljenost gasilcev. Društvo se večinoma financira z organizacijo vsakoletnega »Piknika na valovih Krke«. Časi pa niso naklonjeni organizaciji takih prireditev, zato upamo na večjo občinsko pomoč za gasilsko dejavnost. V zimskem času se je spet pojavil problem vode, predvsem v višjih krajih. Dolgoročno bo potrebno v ta konec »pripeljati« cisterno za vodo, ki bo služila tudi za dovoze. Za delo društva v bodoče se sicer ni bati, saj je dovolj podmladka in mladih gasilcev. To se je pokazalo na jesenskem tekmovanju, ko je nastopilo kar 7 mladih desetih. Delo društva bo v prihodnjem letu vodil Jože Ban. (S. M.)

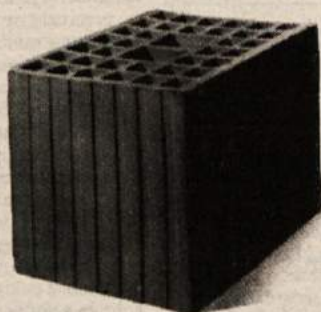
Ugodna ponudba

TU SMO IN VAS PRIČAKUJEMO. SVETUJEMO VAM PRI IZBIRI MATERIALOV IN PO PROJEKTU IZRAČUNAMO POTREBNE KOLIČINE. ORGANIZIRAMO DOSTAVO IN RAZKLADANJE PALETIRANIH IZDELKOV.

- 30% popusta za BH 7 in BH 8
- 20% popusta za modularni blok in ostalo opeko lastne proizvodnje
- 10% popusta za vse vrste trgovskega blaga (nad zneskom 3.000 DIN)
- popust velja tudi za člane stanovanjskih zadrug

POROLIT 12

MODULARNI BLOK 6/1

Občina Metlika

Občinska volilna komisija Metlika objavlja na podlagi 67. člena zakona o volitvah v skupščine (Uradni list SRS št. 42/89 in 5/90)

ZBIRNO LISTO KANDIDATOV ZA VOLITVE DELEGATOV V DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR SKUPŠČINE OBČINE METLIKA

Volilna enota št. 1 obsega območje celotne občine Metlika

1. ZKS — STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

- BRANKO MATKOVIČ, rojen 1957, diplomirani pravnik, Radoviči
- ANTON ŽUNIČ, rojen 1949, električar, Krivoglavice
- GABRE PREDOVIČ, rojen 1957, tekstilni inženir, Metlika
- JOŽE MATEKOVIČ, rojen 1951, ekonomist, Metlika
- BOŽIDAR KOBE, rojen 1946, gimnazijski maturant, Podzemelj
- ANICA PEZDIREC, rojena 1943, učiteljica, Metlika
- IVAN SUŠTARŠIČ, rojen 1935, mizarski delovodja, Gradac
- JANKO BRAČIKA, rojen 1951, avtomehanic, Metlika
- DUŠAN RUS, rojen 1954, konfektor, Metlika
- PETER BADOVINAC, rojen 1950, natakar, Jugorje
- MARLIJA JANJAC, rojena 1960, učiteljica, Rakovec
- JOŽE ŠUKLJE, rojen 1950, kmet, Bereča vas
- JOŽE PETRIČ, rojen 1945, inženir organizacije dela, Radovica

2. SOCIALISTIČNA ZVEZA

- STANISLAV BAJUK, rojen 1941, diplomirani inženir agronomije, Metlika
- NIKOLA LADIKA, rojen 1942, diplomirani ekonomist, Metlika
- JOŽE GERKŠIČ, rojen 1945, prodajalec, Metlika
- NIKO MAGOVEC, rojen 1937, upokojenec, Boča
- BLAŽ MLAČAK, rojen 1946, doktor medicinskih znanosti, Metlika
- IVAN MALEŠIČ, rojen 1942, inženir organizacije dela, Metlika
- JOŽE GERBEC, rojen 1934, natakar, Metlika
- ANTON ZUPANČIČ, rojen 1925, upokojenec, Dragomlja vas
- JOŽE ZUPANIČ, rojen 1955, kmet, Krasinec
- MILENA PAVLOVIČ, rojena 1947, tekstilni tehnik, Metlika
- JANEZ GAČNIK, rojen 1929, upokojenec, Metlika
- NIKO SUMINA, rojen 1928, upokojenec, Metlika
- FRANC KOČEVAR, rojen 1931, višji upravni delavec, Metlika

3. ZSMS, SKZ, ZELENİ

- OTMAR ŠTURM, rojen 1943, inženir elektrotehnike, Metlika
- ANTON BEZENSEK, rojen 1953, učitelj, Metlika
- MILAN VAJDA, rojen 1940, višji upravni delavec, Metlika
- STANE KRIŽ, rojen 1956, učitelj, Metlika
- SLAVKO DRAGOVAN, rojen 1961, inženir agronomije, Svržaki
- MARKO STEPAN, rojen 1958, sociolog, Metlika
- ANTON PEZDIRC, rojen 1922, kmet, Krasinec
- JANEZ VRANIČAR, rojen 1959, KV avtoelektrikar, Metlika
- PETER GUŠTIN, rojen 1941, inženir organizacije dela, Metlika
- NENAD JELENCIČ, rojen 1961, učitelj, Metlika
- ANTON PLUT, rojen 1954, inženir agronomije, Drašiči
- JULIJ BRINC, rojen 1950, samostojni obrtnik, Otok
- JANEZ STARC, rojen 1941, rudarski-geološki tehnik, Metlika

Občinska volilna komisija Metlika objavlja naslednje spremembe oziroma dopolnitve v objavljenih spisih kandidatov v DOLENJSKEM LISTU številka 13(2119) z dne 29. 3. 1990:

1. V seznamu kandidatov za ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI SKUPŠČINE OBČINE METLIKA se pri volilni enoti številka 9 — KS PODZEMELJ pod zap. št. 1 vpiše v seznam kandidat:

JANEZ GREGORIČ, rojen 11. 5. 1953, delavec, Zemelj, predlagatelj: KK SZ Podzemelj; kandidat JOŽE KLEPEC se vpiše pod zap. št. 2.

2. V seznamu kandidatov za ZBOR ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE METLIKA pri volilni enoti št. 1 — BETI METLIKA se pod zap. št. 2 vpiše kandidat:

TIHOMIR SKOLIBER, rojen 8. 5. 1952, diplomirani ekonomist, BETI Metlika, predlagatelj: BETI Metlika — vodstvo podjetja.

Zaporedne številke pri kandidatih se ustrezno preštevilčijo s številkami od 3 do 5.

PRESEDNICA OVK

MARIJA ČRNUGELJ, dipl. iur., l.r.

Številka: 008-1/90
Datum: 30. 3. 1990

AVTOMOBILSKI SEJEM NA LETALIŠČU NOVO MESTO-PREČNA

- prodaja rabljenih avtomobilov in ostalih vozil
- nudimo vam turistične polete z letali
- bife obratuje

(rač.-OB-14)

ADRIA

NOVO MESTO

vasi k sodelovanju

ING. in DIPL. ING. LESARSTVA

za delo v tehnologiji, konstrukciji, operativni pripravi dela, za vodenje skladišnega poslovanja in vodenje v proizvodnji.

KVALIFICIRANE LESARSKÉ DELAVCE

za dela v proizvodnji.

Smo tržno, izvozno usmerjeno podjetje s petindvajsetletno tradicijo v izdelovanju počitniških prikolic. Zavedamo se, da so delo, znanje in sposobnosti ljudi ključnega pomena za uspešno poslovanje. Zato vabimo vse lesarske delavce za delo v obratu NOVO MESTO.

Če ste zainteresirani, pošljite pisne prijave na naslov: ADRIA NOVO MESTO, Kadrovsko splošno področje, Zagrebška 20, Novo mesto.

ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA NEZGODNA ZAVAROVANJA

ZAVAROVALNIC

NÜRNBERGER, Salzburg
DER ANKER, Dunaj

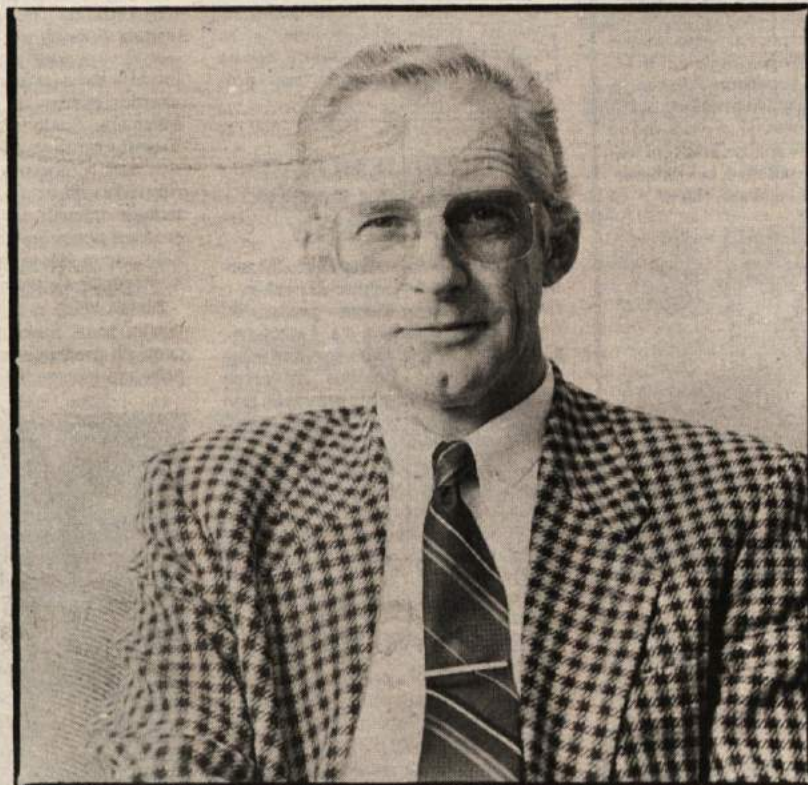
URADNO ZASTOPAMO PRI NAS

BRS

marketing, consulting
NT, ZT, špedicija, d.o.o.,
telefon: 061/345-209,
Pohorskega bataljona 20,
YU 61000 Ljubljana

ZSMS liberalna stranka

ZA VAREN PREHOD V DEMOKRACIJO

PRESEDNIK

prim. dr. MARKO DEMŠAR, zdravnik

ČLANI PREDSEDSTVA

dr. ALOJZ KRIŽMAN, 1940, rektor Univerze v Mariboru

dr. BOGDAN OBLAK, 1947, Hamurabi

dr. SLAVOJ ŽIŽEK, 1949, filozof

ADRIA

NOVO MESTO

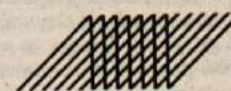
razpisuje prosta dela in naloge

- vodja obrata Mirna,
- vodja obrata Brežice.

Za opravljanje navedenih del zahtevamo:

- končano VII. ali VI. stopnjo izobrazbe tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
- sposobnost vodenja in koordiniranje
- interes za delo z ljudmi

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom. Nastop dela takoj oziroma po dogovoru. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 15 dneh na naslov: ADRIA NOVO MESTO, Kadrovsko splošno področje, Zagrebška 20, 68000 Novo mesto. O izidu izbire bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

NOVOTEKS
KONFEKCIJA II VINICA

JAVNA PRODAJA RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV

zap. št. naziv

- glava šivalnega stroja U.S., PFAFF, RIMOLDI, DÜRKOPP — več kosov
- parne preše za likanje kril in hlač v dolžini
- kompletni šivalni stroji U.S., PFAFF, RIMOLDI, STROBEL, DÜRKOPP
- vakuumska črpalka V 20 z motorjem
- osebni avto LADA 1600, letnik 1980
- kombi 2200 D-IMV, letnik 1980
- kompletna miza za razlikovanje šivov — 3 kosi
- 30-kilogramske plinske bombe — 11 kosov

Navedena osnovna sredstva bomo prodali po načinu »videno-kupljeno«. Prodajali bomo 7. aprila ob 9. uri v prostorih NOVOTEKS, KONFEKCIJA II, VINICA. Licitacije se lahko udeležijo pravne in fizične osebe, ki bodo pred začetkom licitacije položile 10-odst. varščino od izklicne cene. Rok plačila za izlicitirana sredstva je 3 dni. Po preteku tega roka zapade licitirano sredstvo in 10-odstotna varščina. Prometni davek plača kupec.

barva dneva in noči, letnih časov in nedotaknjene narave

Okolje, v katerem živimo,
je vse bolj onesnaženo in nezdravo.
Če želimo onesnaževanje ustaviti,
moramo biti bolj skrbni pri vseh svojih dejavnostih.
Zato smo v Belinki pripravili ekološko barvo za les.

VIRGA je zdravju neškodljiva barvna zaščita lesa.

VIRGA se uporablja za zaščito vseh vrst lesa
v bivalnih prostorih in na prostem.

VIRGA nima neprijetnega vonja,
se hitro suši in je odporna na vremenske vplive.

Z VIRGO enostavno obnavljamo in prebarvamo tudi les,
ki je bil že zaščiten z drugimi transparentnimi premazi.

VIRGA poudari strukturo lesa,
se ne lušči in je prijetna ob dotiku.

Z VIRGO bomo koristili lesu,
sebi in bodočim generacijam.

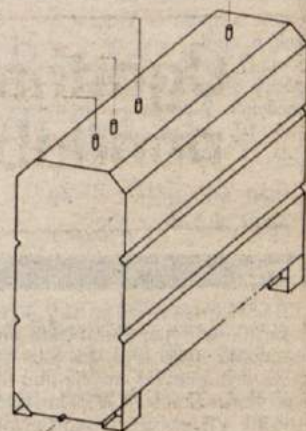
zeleno je modro

belinka

CISTERNA ZA KURILNO OLJE

volumen	vpc	cena v din	
		mpc	pc
2000 l	3.630	4.955	3.848
2500 l	4.588	6.262	4.863
3000 l	5.593	7.633	5.929

Članom stanov. združenj dajemo
popust v višini 5% od pc.
Organiziramo dostavo tudi v po-
poldanskem času. Dostava do 30
km je brezplačna.
Vsaka cisterna je preizkušena
na tesnost s komprimiranim zra-
kom pod pritiskom 0,5 bara.
Delovni čas:
ob delavnikih od 6.30 do 15.30
ob sobotah od 9.00 do 12.00

NOVA KRŠKO d. o. o.
Mladinskih delovnih brigad 20,
68273 Leskovec, tel.: (0608) 33-001.

Etos Krško, d.o.o.

Ne za slavno preteklost — za boljši danes in še
boljši jutri

CARINARNICA LJUBLJANA

razpisuje v

CARINSKI IZPOSTAVI NOVO MESTO

prosta dela in naloge

CARINSKEGA INŠPEKTORJA ZA SPREJEM CARINSKO BLAGOVNE DOKUMENTACIJE

Poleg pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnje-
vati še naslednje pogoje:
— končana fakulteta ekonomske, strojne, elektro, kemijske,
tekstilne, metalurške, lesne ali pravne smeri, 3 leta delovnih
izkušenj, poznavanje enega svetovnega jezika.

V kolikor ne bo kandidatov s prakso, bo carinarnica sprejela na
delo pripravnika.

Pisno prijavo s kratkim življenjepisom, kateri je potrebno priložiti
dokazilo o končani fakulteti, dostavite na naslov: Carinarnica
Ljubljana, Šmartinska cesta 152 a, v roku 8 dni po objavi
razpisa.

Pred izbiro bodo kandidati testirani.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim de-
lovnim časom, s pripravnikom pa za določen čas.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame,
sestre in tete

**TEREZIJSKE
KAMBIČ**

iz Črešnjevca

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste
v tako velikem številu pokojno spremili na zadnji poti, ji poklonili ven-
ce in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Iskrena hvala delovnim organizaci-
jam Beti Metlika, KZ Črnomelj, Valjični mlin Črnomelj, VVO Koseze
Ljubljana, IMP Metlika, Novoteks Vinica, Zofki Pavličičevi za tople
poslovilne besede, pevcem iz Dragatuša, cerkvenim pevcem iz Semic
in kaplanu za lepo opravljen obred. Posebna zahvala sosedom za nese-
bično pomoč.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 80. letu starosti zapustil
dragi mož, oče, stric, brat

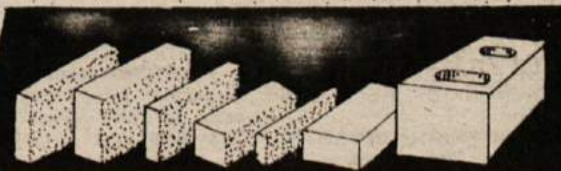
**ANTON
UNETIČ**
—
VINCENCOV TONE

iz Kostanjevice na Krki
borec Gorjanskega bataljona, nosilec
odlikovanj in priznanj NOV

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izreče-
no sožalje, podarjeno cvetje in vsem, ki ste pospremili pokojnika na
zadnji poti. Posebna zahvala dr. Tothovi za večletno zdravljenje, soso-
dom Rakošetovim, Piskovim, Gazvodovim ter Košakovim za njihovo
nesebično pomoč, krajevni organizaciji ZZB, govorniku, Društvu upo-
kojenec, Gasilskemu društvu Kostanjevica, godbi na pihala Videm ter
praporščakom.

Žalujoci z bolečino v srcu: žena Francka, hčerka z možem in ostalo
sorodstvo

SILIKATNI FASADNI ZIDAK NF 1/1
SILIKATNI MODULARNI BLOK 4/1
CEPLJENA SILIKATNA FASADNA OPEKA

OPEKARNA-RUDNIK BREŽICE

MALOPRODAJNE CENE DIN/KOS

CENE VELJAJO IČO PROIZVAJALEC
NALOŽENO NA KAMION

VRAČUNAN JE 25% POPUST
OB GOTOVINSKEM PLAČILU

PORABA/m²:

ZIDAK	55
BLOK	23 (zid 20), 34 (zid 30)
250 x 65	55
250 x 120	23

NAZIV	FORMAT mm	DEB. mm	Z DAVKOM		BREZ DAVKA	
			bela	oker, rdeča	bela	oker, rdeča
ZIDAK	250x120x65		3,53	4,14	2,71	3,18
MOD. BLOK	290x190x140		13,02		10,00	
COS 20	250x65	20	1,32	1,45	1,02	1,12
COS 24	250x65	24	1,32	1,45	1,02	1,12
COS 30	250x65	30	1,36	1,52	1,04	1,17
COS 40	250x65	40	1,76	1,93	1,36	1,49
COS 60	250x65	60	2,63	2,92	2,02	2,25
COS 80	250x65	80	3,56	3,81	2,75	2,94
COV 33	250x120	33	3,79	3,79	2,93	2,93

OPEKARNA — RUDNIK BREŽICE; ŠENTLENART 71; 68250 BREŽICE

TEL.: (0608) 61-221, 61-798

tedenski koledar

Četrtek, 5. aprila — Vincenc Petek, 6. aprila — Vilma Sobota, 7. aprila — Herman Nedelja, 8. aprila — Valtjer Ponedeljek, 9. aprila — Črtomir Torek, 10. aprila — Alenka Sreda, 11. aprila — Stanislav

LUNINE MENE
10. aprila ob 5.18 — ščip

kino

BREŽICE: 6. (ob 20. uri) in 7. 4. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje — II. del. 6. in 7. 4. (ob 22. uri) ameriški erotični film Me nismo device. 8. (ob 18. in 20. uri) in 9. 4. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Policijska zaseda. 10. in 11. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija Nisem nora.

ČRNOMELJ: 5. 4. (ob 19. uri) gledališka predstava Ob letu osorje. 6. 4. (ob 19. uri) ameriška komedija Wilow. 6. 4. (ob 21. uri) ameriški erotični film Režiser porno filma. 8. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija Zaposleno dekle. 10. 4. (ob 20. uri) španski erotični film Sinjora.

KRŠKO: 5. 4. (ob 20. uri) slovenska drama Kavarna Astoria. 6. 4. (ob 22. uri) ameriški erotični film Vonj greha. 8. 4. (ob 18. uri) ameriška komedija Policijska akademija — V. del. 10. 4. (ob 20. uri) ameriška kriminalna komedija Nadina.

KRMELJ: 7. 4. ameriška komedija Kakršni oče, takšen sin.

SEVNICA: 5. in 6. 4. ameriška komedija Kakršni oče, takšen sin. 7. in 8. 4. ameriški akcijski film Ameriška Ninja — III. 9. in 10. 4. ameriški mladinski film Princessa nevesta.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 6. do 8. 4. (ob 17. uri) ameriški film Obarač. Od 6. do 8. 4. (ob 19. uri) ameriški film Skrivnost zlate piramide. 9. in 10. (ob 17. uri) ter 11. 4. (ob 17. in 19. uri) ameriški film Holandske lutke. 9. in 10. 4. (ob 20. uri) ameriški film Plavi angel.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 5. (ob 18. in 20. uri) ter od 6. do 8. 4. (ob 18. uri) ameriški film Ko je Harry srečal Sally. Od 6. do 8. 4. (ob 20. uri) Prekleti vojne. 9. in 10. 4. (ob 18. in 20. uri) ameriški srhljivi film Tquilla sun rise. 11. in 12. 4. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski karate film Kick boxer.

službo dobi

ZAPOSIM KV in samostojnega orodjarja. Tel. 28-865. (P14-33MO)

SPOSOBNI AKVIZITERJI z odličnim artiklom do izrednega zasluga. Tel. (068) 58-147 int. 20. (P14-39MO)

AVTOLIČARJA zaposlim. Tel. 42-115. (1066-SL14)

ZAPOSIMMO pošteno in vestno dekle za delo v gostišču Pod lipo v Brestanici. Informacije: telefon (0608) 79-136. (P14-17MO)

ZA PRODAJO zanimivih artiklov vam nudimo honorarno zaposlitev z zelo dobrim tedenskim izplačilom. Če ste zainteresirani, se dobimo v bifeju »Bohč« v Škocjanu 6. aprila in 9. aprila 1990 ob 19. uri. (1128-SL14)

NAJBOLJŠA SKUPINA AKVIZITERJEV sprejme medse še nekaj potnikov. Tel. 26-330. (1132-SL14)

IŠČEMO nove akviziterje za prodajo zanimivega artikla. Tel. 26-098. (P14-58MO)

službo išče

IŠČEM službo, lahko tudi na domu. Tel. 27-841. (P14-40MO)

stanovanja

MLADA DRUŽINA išče stanovanje v Novem mestu ali okolici za devet mesecev. Pokličite na telefon 86-2091 (čak-ST-14)

ZAMENJAM družbeno dvosobno stanovanje za enako ali večje. Stanovanje je s centralno kurjavo. Stanujem v središču mesta na Dilančevi ulici. Ogled stanovanja je možen vsako popoldne od 15. ure dalje. Mujič Šaban, Dilančeva 1, Novo mesto. (1106-ST-14)

PRAZNO SOBO ali garsonjero v Novem mestu iščem. Naslov v upravi lista. (1109-ST-14)

SOBO oddam dekletu. Ponudbe pod šifro: »TAKOJ«. (1070-ST-14)

motorna vozila

R 4, letnik 17. 3. 1989, prodam. Tel. (0608) 42-156. (1147-MV-14)

Z 750, letnik 1977, prodam. Darinka Šteingel, Sadinja vas 16, Dvor. (1129-MV-14)

126 P, letnik 1987, prodam. Jože Borse, Herinja vas 28, Otočec. (1130-MV-14)

JAWO 350, letnik 1988, prodam za polovično ceno. Tel. 22-063. (1131-MV-14)

JETTO JX, letnik 1987, bele barve, prevoženih 34.000 km, prodam. Tel. 84-623. (čak-MV-14)

R 4, letnik 1982, odlično ohranjen, garaziran, 54.000 km, prodam. Tel. (068) 25-106. (P14-59MO)

Z 750, letnik 1983, prodam. Tel. 73-208. (P14-61MO)

126 P, letnik 1977, registriran do marca 1991, ugodno prodam. Tel. (0608) 82-727. (P14-62MO)

OPEL KADETT 1,4 LSJ, popolnoma nov, prodam. Milan Marinič, Grmovlje 30, tel. 76-418. (1135-MV-14)

R 4, star 4 mesece, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. Tel. 65-725. (P14-65MO)

JUGO 55, letnik november 1987, prodam. Tel. (068) 76-445, dopoldne. (1138-MV-14)

VW starejši letnik, neregistriran, vozen, in ŠKODO 110 L, letnik 1976, prodam. Janez Čečelič, Regrča vas 29, Novo mesto. (P14-69MO)

Z 101 skala 55, letnik 1989, prodam. Tel. 26-233. (P14-71MO)

VISO CLUB, letnik 1982, JUGO koral 45, letnik 1989, njive, travnik, manjši gozd, prodam. Tel. 26-581. (P14-72MO)

Z 1300, registrirano, ugodno prodam. Prodaj tudi karambolirano Z 1300 za rezervne dele. Tel. (0608) 79-607. (P14-75MO)

NUJNO PRODAM PZ 125, registriran. Ogled dopoldne pri Jožici Pungercar, Radoviča 6, Šmarješke Toplice. (1140-MV-14)

TOMOS avtomatik, rabljen, prodam. Tel. 26-703. (P14-94MO)

R 11 GT diesel, pet prestav, star 4 leta in pol, rdeč, dobro ohranjen, ugodno prodam. Tel. (068) 24-712. (čak-MV-14)

R 5 kampus, nov, prodam. Tel. 65-640, popoldne. (1145-MV-14)

SCIROCCO, letnik 1978, športno opremljen, prodam za 7.200 DEM ali zamenjam. Tel. 60-546. (P14-67MO)

Z 101 confort, letnik 1980/81, prodam. Slavko Hočvar, Dolenje Kamence 6, Novo mesto. (1150-MV-14)

RX-200 Arizona enduro, letnik 1987, 7000 km, prodam. Tel. 22-451 ali 51140, dopoldne. (1134-MV-14)

GOLF diesel S paket, letnik 1985, prodam ali zamenjam. Belokranjska 54, Gotna vas. (1149-MV-14)

Z 750, letnik 1982, registriran do 10. 2. 1991, prodam. Tel. 43-827. (1140-MV-14)

OPEL KADETT 1,3 S, letnik 1983, prodam. Tel. 27-128. (1141-MV-14)

TOMOS BT 50, letnik 1987, prevoženih 2.500 km, prodam. Informacije od 7. do 17. ure na tel. 23-449, pozneje 21-148. (P14-78MO)

LADO RIVO 1300, staro dve leti, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 44-515, popoldne. (P14-119MO)

126 P, letnik 1980, in **GOLF D**, letnik 1984, ugodno prodam. Tel. 25-325. (P14-118MO)

GOLF DIESEL, letnik 1984 S, prodam. Tel. 26-129, do 16. ure, po 17. uri 27-477. (1152-MV-15)

ALUMINJASTA PLATIŠČA z gumami Semperit 165/70/13 prodam. Tel. 23-230. (P14-30MO)

ŠKODO 120 L, staro dve leti in pol, prevoženih 18000 km, in elektromotor 5,5 KM, prodam. Tel. 43-552. (P14-2MO)

APN 6, kot nov, prodam Jože Kos, Črnošnjačice 17, tel. 43-748. (1073-MV-14)

FIAT PANDA 4 x 4, julij 1986, garaziran, prodam. Avto je za gorati svet, vožnjo v snegu in ledu. Informacije na tel. (064) 85-489, po 19. uri. (P14-6MO)

Z 850, letnik 1985, prodam. Tomažin, tel. (061) 781-507. (P14-10MO)

GOLF JUGL, letnik 1981, registracija do aprila 1991, prodam. Informacije na tel. (0608) 43-062. (1084-MV-14)

126 PGL, letnik 1987, prodam. Cena 4500 DEM protivrotnosti. Tel. 40-167. Janez Hrovat, Zaloka 3, Šentrupert. (1086-MV-14)

JUGO KORAL 45, star 15 mesecev, prodam za 7.200 DEM. Tel. 25-988. (P14-38MO)

JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam. Tel. 58-147 int. 20. (P14-39MO)

FIAT 126 PGL, letnik 1989, prodam. Pod Trško goro 20, Novo mesto, tel. 24-172. (P14-45MO)

R 4 GTL, star 8 mesecev, prodam ali zamenjam za cenejšo vozilo. Zvone Grabnar, Razdrto 8, Šentjernej. (P14-49MO)

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. Gabrijel, Gor. Dobra 1, Trebnje. (1127-MV-14)

R 4 GTL, november 1987, prodam. Tel. (068) 43-858. (1115-MV-14)

126 P, letnik 1981, registriran do 1990 decembra, prodam. Drago Kerme, Majde Šilc 22/46, Novo mesto. (1126-MV-14)

LADO NIVO, letnik 11/87, 22.000 km, ugodno prodam ali menjam. Tel. (068) 84-650. (1125-MV-14)

Z 750, letnik avgust 1981, prodam. Jožica Martič, gostilna Jakše, Drska 44, Novo mesto. (1124-MV-14)

JUGO 45 KORAL, star eno leto, prodam. Tel. (068) 59-082. (1122-MV-14)

APN 6 S, letnik 1988, malo vožen, prodam ali menjam za osebni avto. Možno doplačilo. Tel. (0608) 32-069. (1121-MV-14)

JUGO 45, star 5 mesecev, 4.700 km, prodam za 8.500 DEM dinarske protivrednosti. Lutsko selo 20, Otočec. (114-MV-14)

LADONIVO, letnik 1987, prodam ali menjam za Golf diesel. Tel. 25-800. (1119-MV-14)

ZASTAVO 750, letnik 1984, prodam. Mirko Mohar, Petelinjek 18 a, Novo mesto. (1093-MV-14)

OPEL KADETT, letnik 1971, dobro ohranjen, garaziran, ugodno prodam. Ana Vitanović, Kettejev drevored 38, Novo mesto. (1104-MV-14)

126 P, marec 1988, prodam. Tel. 21-531. (1098-MV-14)

LADO 1300, letnik 1989, in TAM 125 kasonar (6,2 m) prodam. Tel. (0608) 79-491. (P14-29MO)

TALBOT HORIZONT francoske izdelave, letnik 1983, ugodno prodam ali menjam za manjši avto. Zamida, Gor. Vrhpolje 6, Šentjernej. (P14-34MO)

Z 101, december 1979, prodam. Tel. (068) 47-658. (P14-35MO)

R 5, letnik 1975, dobro ohranjen, prodam. Tel. 44-313. (P14-20MO)

R 4 GTL, letnik 1982, garaziran, in avtomatik, malo rabljen, prodam. Tel. 25-464. (P14-21MO)

126 P, nov, neregistriran, prodam. Tel. 43-622. (P14-22MO)

FIAT 126 PGL, letnik 1988, registriran do marca 1991, prodam za 28.000,00 din. Tel. (0608) 69-435. (P14-26MO)

R 4, letnik 1983, prodam. Tel. 76-444. (1108-MV-14)

JUGO KORAL 55, julij 1988, prodam. Tel. 22-022. (P14-104MO)

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Lužar, Majde Šilc 10, Novo mesto, tel. 23-346. (P14-105MO)

126 PGL, junij 1988, opečno rdeče barve, je odlično ohranjen in garaziran, prodam. Tel. (0608) 62-420 po 15. uri. (P14-106MO)

R 5 kampus, kovinske mišje sive barve, temna stekla, kasko zavarovan, prodam najboljšemu ponudniku. Tel. dopoldne 22-159, popoldne 22-815. (P14-108MO)

VISO super E, letnik 1981, prodam. Tel. 76-009. (P14-110MO)

GOLF diesel, letnik 1987, prodam. Tel. (068) 76-262. (P14-111MO)

LADO SAMARO 1300, letnik avgust 1987, prevoženih 27.800 km, prodam. Tel. (061) 667-236. (P14-115MO)

126 PGL, star 10 mesecev, prodam. Tel. 56-612. (P14-103MO)

125 P, letnik 1980, prodam. Zvone Pungartnik, Cesta herojev 68, Novo mesto, tel. 24-047. (P14-80MO)

Z 128, letnik 1986, registriran do februarja 1991, in novo gorsko kolo prodam. Tel. 22-886. (P14-81MO)

ŠKODO 120 L, letnik 1987-december, prodam. Brestanica, tel. (0608) 79-222, popoldne. (P14-83MO)

GOLF diesel, letnik 1984, karamboliran, prodam. Tel. 27-842. (P14-85MO)

Z 750, letnik 1980, prodam. Vidmar, Dolenja vas 7, Otočec. (P14-86MO)

Z 101 GT, letnik 1984, prodam. Tel. (068) 51-329, zvečer. (P14-89MO)

JUGO KORAL 45, letnik (avgust) 1989, prodam. Smolenja vas 46, Novo mesto. (P14-91MO)

R 4, star dve leti, prodam. Stanc Gazvoda, Padersičeva 17, Novo mesto. (P14-93MO)

126 P, maj 1987, 13.000 km, prodam. Tel. (068) 22-373, po 16. uri. (P14-120MO)

prodam

BETONSKI MEŠALEC in trifazni dvotarini števec, oboje nerabljeno, ugodno prodam. Tel. 85-107. (1091-PK-14)

SPALNICO (možnost dveh obrokov) ugodno prodam. Tel. 26-611. (P14-18MO)

MOTORNO ŽAGO STIHL 038 AV, novo, zapakirano, ugodno prodam. Tel. 65-573. (1067-PR-14)

OVCO in ovna, stara dve leti, prodam. Tel. 84-659. (1072-PR-14)

PRIKOLICO TV in PRIKOLICO za osebni avto prodam. Tel. (061) 375-219. (1076-PR-14)

SATELITSKO ANTENO z dodatki in videoplayer, nov, prodam. Tel. 42-324. (P14-8MO)

STREŠNO OPEKO (1000 komadov) prodam. Veličević, Kržišče 9, Raka. (1088-PR-14)

PRENOSNI RADIOKASETOFON 2 x 25 W in motorno kolo MZ 150 prodam. Tel. 31-885. (P14-12MO)

PRODAM mikrofone SCHURE, električni boben Roland CR 8000, ojačevalec za pevsko ozvočenje MONTARBO 457-200 W, harmoniko Železnik Ce-EF-Be (novo), cirkular in grablje za BCS. Tel. (068) 56-003. (1087-PR-14)

PUJSKE, 20 kg, prodam. Tel. 76-009. (P14-109MO)

DOBRO KRAVO, brejro 7 mesecev, prodam. Perme, Šmarjeta 40. (P14-112MO)

PRODAM zmaj za letenje in kajak »vidra« s krovnico. Ponudbe na tel. (068) 84-591. (P14-117MO)

DIRKALNO KOLO Rog profesional, oprema campagnola in gipje, okvir columbus št. 57, staro leto, nevoženo, izredno ugodno prodam. Tel. dopoldne (068) 21-840, Slana. (P14-79MO)

BARVNI TV Iskra, star 17 mesecev, ugodno prodam za 50% manj od trgovinske cene. Tel. 27-562. (P14-92MO)

PRODAM TV nov, znamke Toshiba (55 cm). Tel. 25-909

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO poceni prodam. Tel. 22-822. (P14-95MO)

RAZTEGLJIVO SEDEŽNO GARNITURO poceni prodam. Samo 10.000 din. Tel. 27-746. (1148-PR-14)

ZLOŽLJIVO ŽENSKO kolo in nov nahrbtnik z ogrodiem prodam. Pretnar, Zagrebška 15/II, Novo mesto, tel. 25-652. (1142-PR-14)

MLADIČE, kraške ovčarje-šarplanince takoj poceni prodam po 150 DEM. Marjan Seidl, Podgora 1 pri Straži, tel. 85-370. ure. (P14-66MO)

MOTORNO ŽAGO Tomos (1,5 m³), javorjeve plohe (8 cm) in barvni TV Gorenje, star 4 leta, ugodno prodam. Janc, Gor. Vrhpolje 82, Šentjernej, tel. 42-253. (P14-68MO)

VIDEOREKORDER FISCHER zelo ugodno prodam. Tel. 43-748, popoldne. (1138-PR-14)

ZAMRZOVALNO SKRINJO (310 l) in glasbeni stolp Tensai, nov, prodam. Tel. 26-233. (P14-70MO)

PRODAM zgornji del globokega vozička Tribuna, usnjena dvodelna kombinzona dainese št. 50 in 52, škornje Alpin star in dve čeladi. Tel. (0608) 32-739. (P14-73MO)

5 KOMADOV radiatorjev JUGO-TERM — 3 komade (650 x 1600), 1 komad (650 x 1000) in 1 komad (520 x 1200) — prodam. Tel. 85-148. (P14-27MO)

KOŠNJO SENA (1,5 ha), prodam. Tomič, Loke 10, Straža, tel. 85-370. (P14-25MO)

DVA MASIVNA POGRADA (štiri ležišča) z jogiji in dva fotelja ugodno prodam. Vsak delavnik od 8. do 9. ure na tel. 23-610. (P14-23MO)

TELEVIZOR, črno-beli, prodam za 1.000 din. Ivan Grdanc, Zabja vas 43, Novo mesto. (1133-PR-14)

NOV REGAL in mizo za dnevno sobo prodam 50% ceneje. Tel. 26-941. (P14-56MO)

NOVO KOTNO BRUSILKO Makita 1900 W prodam za 2.500 din. Prodaj tudi športni voziček Peg in novo okno (140 x 140). Tel. 22-416. (P14-57MO)

PLETILNI STROJ Singer, memo-matik na kartice, prodam. Tel. (0608) 70-110. (P14-60MO)

PRODAM štedilnik 4 plin. Telefon (068) 20-564. (P14-122MO)

PRODAM 10 m drv. Tel. 42-850. (P14-121MO)

PRODAM poročno obleko, nov videorekorder, kopalniško opremo in dvoje notranjih vrat. Tel. 27-165. (P14-47MO)

PRODAM zaveso (2,70 cm x 15 m), športni voziček z marelo, avtosedežem, zložljiv z marelo, stajico. Vse uvoz. Tel. 42-620, od 12. do 17. ure. (1110-PR-14)

ŠROTAR (ruži, melje) z elektro motorjem prodam. Glob. Ratež 33, Brusnice. (1123-PR-14)

JEDILNI KOT, malo rabljen, prodam. Tel. 20-421. (1112-PR-14)

KROMPIR prodam. Tel. 85-469, po 15. uri. (1120-PR-14)

BIO IONIZATOR
Čistilec ozračja,
ustvarja gorski zrak,
blagodejno vpliva na bronhitis,
nahod, revmo in astmo,
iz ozračja odstranjuje cigaretni dim in
prah. Tel. 49-111. (1089-OB-14)

CANDY SERVIS obveščata cen-
njene stranke, da zaradi ob-
novitve delavnice na Glavnem
trgu 4, dvignejo svoje
stvari najkasneje do 10. aprila.

Se priporoča
Dančulović Nikola!
(1158-OB-14)

MENIMO, da je življenjski
uspeh zelo odvisen od pametnih
naložb denarja.

Mi pravimo: izposoditi si po-
ročno obleko ni sramota, ampak
korak naprej!

Naredite ga tudi vi!

VJENČANA POSUDIONA
VLAŠKA 70
ZAGREB, tel. (041) 418-014.
(269-OB-5)

MAMICA z otrokom išče stanovanje v
Novem mestu. Naslov v upravi lista.
(P14-55MO)

ženitne ponudbe

FANT, star 31 let, s kmetijo in hišo v
gradnji, želi spoznati kmečko dekle od 28
do 32 let. En otrok ni ovira. Zaželjena sli-
ka. Šifra: »PRIDI, NE BO TI ŽAL.«
(P14-7MO)

VDOVA, 58, želim spoznati vdovca,
starega od 65 let dalje. Šifra: »PRIJA-
TELJ.« (P14-30MO)

tekstilna tovarna,
n. sol. o., NOVO MESTO
TOZD TKANINA
Foersterjeva 10

VABI
K SKLEPANJU NAJEMNE
POGODBE

V najem dajemo avtomeha-
nično delavnico za popravilo
osebni avtomobilov.
Podrobnejše informacije lah-
ko dobite pri vodji investicijsko-
vzdrževalne službe — tel.
22-945 ali osebno. Pismene
prijave oddajte najpozneje do
12. 4. 1990.

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je zapustila naša dra-
ga žena, mama, babica, sestra in teta

DRAGICA
JANDRIČ
rojena Badovinac

Novo mesto

Prisrčna hvala vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, darovali
cvetje in vence, nam izrekli sožalje ter pokojno spremili na njeni zadnji
poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša
mama in stara mama

BERNARDA
VIDMAR
rojena Pust

iz Ajdovca

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji
darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo izre-
kamo gospodu župniku iz Vavte vasi za tako lepo opravljen obred.

Žalujoci: sin Stane z družino, hčerke Nada, Vera in Joži z
družinami

*Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, dragi mož in oče,
v našem domu ni.
Kje sedaj je tvoj lepi obraz,
kje tvoje pridne roke so,
ki toliko za nas priskrbele so.*

V SPOMIN

PETER
MUKAVEC
iz Mozlja

Minilo je leto, od kar nam je kruta bolezen vzela moža, očeta in starega
očeta. Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjajo in obiskujejo njegov
grob.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti očeta in brata

ANTONA
PLUTA

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, bivšim sodelavcem
in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi
zadnji poti.

Vsi njegovi
Šentjernež, 2. 4. 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in
tete

FRANČIŠKE
SMREKAR
iz Birčne vasi 11

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno
sožalje in darovano cvetje. Posebna hvala osebju Doma starejših občano-
v, gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevskemu zboru Ru-
perčevh, govorniku tov. Alojzu Muhiču za poslovilne besede, tovarni
zdravil Krka in sodelavcem ter OZB Birčna vas. Vsem še enkrat iskrena
hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Na pragu 84. leta življenja se je po dolgo-
trajni boleznii poslovila od nas mama in sta-
ra mama

JOŽEFA
ROZENBERGER
z Dolnje Težke vode 26

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki
ste nam izrazili sožalje, darovali toliko prelepega cvetja in našo drago
mamo spremili na zadnji poti. Iskrena zahvala kolektivu Krke-
Kozmetike in Domu starejših občanov ter gospodu župniku za oprav-
ljen obred. Vsem prisrčna hvala!

Žalujoci: hči Slavka z družino

*Ljubila si svojo družino,
ljubila si delo in dom,
ostali smo z bolečino,
ti odšla si v večni dom.*

ZAHVALA

v 83. letu starosti nas je za vedno zapustila
naša draga in dobra mama, stara mama in
prababica

ANGELA
KUŽNIK
rojena Pečjak

iz Stavče vasi 15 pri Žužemberku

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem
za izrečeno sožalje, za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so
našo dobro mamo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala DO Novoles-
tozd Stoli Dvór, pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za
lepo opravljen obred. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat
iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

*Nihče ne ve, kako boli, ko tebe,
ljubi mož in očka, več v našem domu ni.
A spomin na tebe vsak dan bolj živi,
saj zlatih src, kot si imel ga ti,
malo še živi. Le zakaj si moral ravno
ti umreti, ko je s teboj bilo tako
lepo živeti?*

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 62. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat
in stric

FRANC MEDLE
iz Dol. Suhadola 17, Brusnice

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sovaščanom, ki so nam v
težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnega
v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala sodelavcem mesne predelave KZ, KZ Krka,
Pralnici splošne bolnišnice, Novolesu Straža-Žage, družini Šušteršič, obema govornikoma za poslovilne be-
sede, pevskemu zboru iz Šmihela in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

Slovenija

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, svakinje in tete

FRANČIŠKE URH
iz Presladola 44

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nas tolažili, nam kakorkoli pomagali in izrekli sožalje v teh težkih trenu-
kih. Zahvaljujemo se gospodu župniku iz Brestanice za lepo opravljen obred, pevcem iz Brestanice za zapete
žalostinke, govorniku Albinu Ivačiču za besede, izrečene ob odprtem grobu, pogrebnikom za opravljeno
delo, firmi Franci Kozole iz Nemčije, kolektivoma PTT iz Brestanice, poslovnim enoti PTT iz Krškega ter
kolektivu Beti iz Dobove za podarjene vence, še posebej pa sosedu Jožetu Vovku za podarjeno denarno
pomoč. Srčna hvala sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence ter vsem, ki ste darova-
li naši dragi pokojnici svete maše in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Karel, sin Štefan, sin Jelko z Zlatko, hčerka Dragica z družino ter ostalo sorodstvo

*Ni več trpljenja in bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj ...
(S. Gregorčič)*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA KREN
iz Vavte vasi 10, Straža

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjene vence in cvetje ter vsem,
ki ste pokojno spremili na zadnji poti. Posebej pa se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov v Šmihelu
pri Novem mestu za skrb in nego ter osebju Splošne bolnice Novo mesto za skrb in lajšanje bolečin v zadnjih
dneh življenja. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz Šmihela za ganljive pesmi slovesa,
ZZB NOV Straža, krajevni skupnosti in tov. Novinčevi za poslovilne besede. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni
Novo mesto, 2. 4. 1990

ZAHVALA

V 63. letu nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mama, stara mama,
sestra, tašča, svakinja in teta

ANTONIJA BOBNAR
z Rdečega Kala 25 pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno sosedom in vaščanom, ki so nam bili v
tej žalosti v veliko pomoč, ter vsem, ki so pokojni podarili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti, še
posebej pa sestri Milki Lenič za medicinsko nego na domu, delavcem CP Novo mesto — enoti Trebnje in
delavcem Tesnil Velika Loka, župniku za lepo opravljen obred in pevcem iz Dobrniča. Vsem še enkrat iskrene
hvala!

Žalujoci: mož Jože, sin Andrej in hčerka Zvonka z družinama ter ostalo sorodstvo

STONE HROVAT

Cilje si Tone Hrovat zastavlja v poklicnem delu. Pred dvaintridesetimi leti se je rodil v kmečki družini v Gornji Brezovici pri Sentjerneju in namenjen je bil za naslednika kmetije, ko so ga poslali na srednjo kmetijsko šolo Grm. Tone pa je želel znanje še poglobljati, zato je nadaljeval študij v Ljubljani. Tako je šla kmetija v bratove roke, Tone pa je kljub temu ostal v srcu kmet in njegovo polje je daleč presegole meje domače kmetije. Stiri leta je svoje znanje uveljavljal kot uslužbenec zadruga v Sentjerneju, potem pa nadaljnja tri v Kmetijskem zavodu Ljubljana, s sedežem na kmetijski šoli Grm. Bil je strokovni sodelavec za poljedelstvo.

Vrščilec dolžnosti ravnatelja je Tone Hrovat šele dober mesec, vendar probleme kmetijske šole že dolgo pozna. To so težave v poslovanju šolskega posestva, ekonomije, ki jih je moč kolikor toliko hitro odpraviti z dotokom svežega denarja in znanja, bolj pereč problem pa je upadanje vpisa na kmetijsko šolo, in to prav v času, ko, tako meni Tone, šolane ljudi najbolj potrebujemo. Seveda se to čudno sliši ob statističnih podatkih, ki govorijo o tem, da je prav kmetijskega srednjega kadra zelo veliko med brezposelnimi, vendar Tone gleda na te stvari drugače. Predvsem tako, da primerja, kaj naše kmetijstvo sedaj je in kaj bi moralo biti. In v tej razliki, ki je kmetijstvo moralo biti, je še ogromno zaposlitvenih možnosti za sposoben in strokoven kmetijski kader. In za dosego tega je potrebna nova, sveža kmetijska politika. Pa tudi šola, ki bo bližje praksi, bliže zemlji, ki bo strokovna znanja vnašala neposredno v brazdo, ne pa prek birokratskih map, v katerih se tako dobro seme hitro spleni. S tako politiko, neposredno povezano s prakso, Tone upa, da bo ohranil živo prenekatro slovensko kmetijo, ki je sedaj ogrožena. Kmetija pa mora biti živa tudi v hiši, ne samo na polju, tako meni, zato razmišlja tudi o tem, da bi nekoč v bodočnosti odprli tudi oddelke za kmečke gospodinjice.

T. JAKŠE

LAGATI ZA NAGRADE — KUD Svoboda Mirna je 1. aprila podelilo kipe Kljukca in nagrade avtorjem najboljših besedil, ki so prispela na njegov natečaj za izbor najboljših slovenskih laži. Po posameznih tekmovalnih skupinah so zmagali: Judita Hazdovac in Slavka Kramer z Mirne, 2. b iz OŠ Mokronog, ajdovska osnovna šola Borisa Kidriča, Melita Poglar in Litije, Majšperčan Anton Lorber in Lojze Vrščaj z Volčjih njiv pri Mirni. Na prireditvi so med drugimi sodelovali člani Moped šova, Toni Gašperič in Stanko Tomšič. Na fotografiji: s podelitve. (Foto: S. Dokl)

NA KOČEVSKEM JE PREVEČ DIVJADI

KOČEVJE — Kočevske gozdove bolj ogroža divjad kot pa onesnaženi zrak, je poudaril na nedavni okrogli mizi o okolju inž. gozdarstva Anton Prelesnik. Zaradi divjadi izginjata predvsem jelka in jesen, medtem ko je brest uničila bolezen. Divjad se je začela pretirano razmnoževati pred 30 leti, ko je nekdo proglasil Kočevsko kot najbolj primerno za gojitev divjadi in lovski turizem. Tako se je divjad pretirano razmnožila. Mladega gozda praktično ni več in to pomeni, da kmalu niti starega ne bo, če ne bo spremenjen odnos do divjadi. Lovci sicer pravijo, da uspešno uresničujejo načrte odstrela divjadi. Vendar — pravijo gozdarji — ni pravo merilo za stavež divjadi izpolnjevanje načrta odstrela. Primerno število divjadi bo takrat, ko se bo v gozdu pojavil vsaj meter visok javor. Tako pravilo je naravno in edino pravično.

GOSTOVANJE Z »MANEVRI«

RIBNICA — Jutri, v petek, 6. aprila, bo v dvorani ribniškega TVD Partizan gostovalo kulturno društvo »Primož Trubar« iz Velikih Lašč z igro Manevri, delom Jožeta Javorška, laškega rojaka.

Teden cvička bo na Glavnem trgu

Dolenjski vinogradniki bodo letos sami pripravili Teden cvička in prvi vinogradniški sejem — Prireditev bo na Glavnem trgu od 2. do 6. maja

NOVO MESTO — Ena največjih dolenjskih turističnih prireditev je Teden dolenjskega cvička, ki se bliža že svoji dvajsetletnici. Žal je ta prireditev zadnja leta izgubila kar precej ugleda. Že nekaj let ni bila več vinogradniška, saj so jo pripravljala in krmarila dolenjska gostinska podjetja.

Letos so se vinogradniki odločili, da temu naredijo konec, zato so prireditev spet prijeli v svoje roke. Prireditev bo od 2. do 6. maja na novomeškem Glavnem trgu. Po mnenju organizatorja Društva vinogradnikov Dolenjske je ta prostor najbolj primeren, saj je gre to pot za slovensko prireditev. Že sedaj zapišimo, da bo severna polovica trga namenjena gostinstvu, južna pa sejmu, na katerem se bodo prvič skupaj predstavili slovenski izdelovalci vinogradniške opreme, povabljeni pa so tudi gostje iz sosednje Avstrije in Italije. Sejem bo prvi takšne vrste v Sloveniji, zato pričakujejo obisk vinogradnikov iz vseh slovenskih območij.

Gostinski del prireditve bo prvič v rokah vinogradnikov, članov vinogradniških podružnic. Vinogradniki bodo sami ponujali svoja najboljša vina in specialitete dolenjske kuhinje. Za tremi velikimi štanti se bodo v času prireditve zvrstile vinogradniške ekipe podružnic iz Sentjerneja, Podgorja, Straže, Malokovca, Škocjana, Trške gore in Sentruperta. Da prireditev ne bo le pivsko obarvana, bo organizator pripravil kulturne in etnološke priredive. Tako bo vsaka od sodelujočih podružnic pripravila polurni nastop, na katerem bo predstavila izvirne pesmi iz domačih

• Kaj bom storil, če ne bom zmagal? Popolnoma se bom umaknil, najbrž se bo bom tudi odšel kam ven. Ko bodo potem ljudje hoteli, da jim pomagam, bom rekel: slovenski narod, delovno ljudstvo, je imelo prilagodnost, pa jo je zapravilo. (Kramberger)

»Srce srcu« za pomoč šoli

Na črnomaljski dobrodelni prireditvi se bodo v nogometu pomerile znane Slovenke in direktorji

ČRNOMELJ — Novomeški Studij D in črnomaljska občinska konferenca Socialistične zveze pripravljata v petek, 6. aprila, v Črnomlju dobrodelno prireditev z naslovom »Srce srcu«, katere ves izkupiček bo namenjen dejavnosti šole s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše. Prireditev se bo pričela ob 18.30 s promenaadnim koncertom Črnomaljske godbe na pihala od gradu do športne dvorane v Loki, v kateri bo ob 19. uri tekmovalje v malem nogometu med znanimi Slovenkami in znanimi slovenskimi direktorji. Pred tekmo, med njo in po njej se bodo predstavile tudi številne glasbene in plesne skupine iz vse republike.

Da se bodo v Črnomlju zares zbrale nekatere znane Slovenke, ki bodo pokazale svoje športne sposobnosti, povedo že imena: Vika Potočnik, Sonja Lokar, Miša Molk, Mojca Blažej, Barbara Jerman, Mateja Svet, Katjuša Pušnik, Veronika Šarec, Mojca Dežman, Nataša Bokal, idr. Med direktorji si bodo vzeli čas in se po

goric, svoje glasbenike, humoriste in še kaj. Vinogradniki bodo za čas prireditve v svojih zidanicah poiskali staro vinogradniško opremo, s katero bodo opremili svojo gostinsko stojnico, bolj zanimivi eksponati pa bodo našli svoje mesto v izložbah trgovin na trgu.

Med novostmi letošnje prireditve bo tudi nekaj javnih predavanj o kulturi pitja, pokušnja 40 let starega buteljčnega vina, na eni od stojnic pa bo mogoče poskusiti prav vsa značilna vina iz vseh

vinorodnih območij Slovenije. Zadnji dan prireditve bo v Novem mestu skupščina slovenskih in dolenjskih vinogradnikov, podeljene bodo medalje in diplome za letos najbolj ocenjena dolenjska vina, spričevala pa bodo dobili tudi prvi dolenjski vinogradniki-kletarji. Za zabavni del prireditve bodo poskrbeli znani slovenski ansambli, pripravljajo tudi prvo srečanje slovenskih citarjev in še nekatere spremljajoče priredive. J. PAVLIN

Proti stotemu letu starosti

Franiška Žele iz Koblarjev bo dopolnila 98 let

KOBLARJI — »Nikoli mi ni bilo dobro. Dostokrat sem bila manj vredna kot ciganka. Če ciganki zmanjka, gre petlat, jaz pa tega nisem mogla,« pravi Franiška Žele iz Koblarjev pri Kočevju, ki bo to soboto, 7. aprila, dopolnila 98 let.

Rojena je bila v vasi Lipsenj pri Grahovem, občina Cerknica. V družini je bilo 9 otrok. Še pred petnajstim rojstnim dnem je morala služiti kot dekla pri kmetih. Potem je služila še v gostilni v Prestranku, kjer se je spoznala z Jakobom, kočijažem pri dvorni kobilarni cesarja Avstro-Ogrske. Vzela sta se aprila 1914, le dva meseca pred začetkom prve svetovne vojne.

»Revena sem bila in sem se poročila. Potem sem bila pa še bolj revena kot prej,« pravi Franiška. Vzela je namreč vdovca, ki je imel že tri otroke, potem so se pa še njima rodili trije sinovi. Za nameček pa je bila vojna.

Po propadu Avstro-Ogrske so se slovenske kraje zasedli Italijani. »Cesarstvo je propadlo in službe ni bilo.« Pa so šli v Jugoslavijo, na Kočevsko, kjer se je moč zaposlila na rudniku. Leta 1924 so kupili hišo v Koblerjih, kjer se je moč

zaposlila na rudniku. Leta 1924 so kupili hišo v Koblarjih, kjer živi še zdaj z najstarejšim sinom Alojzom, rojenim leta 1915, in snaho Angelco. Najhujše je bilo med krizo v letih okoli 1934, ko ni bilo dela in so moški poleževali pod hruško. Potem je za 22 let dela v kobilarni dobil moč Jakob pokojnico, kar 120.000 din. To ga je tako presenetilo in pretreslo, da se je dva dni po prejemu denarja obesil. »In Jakoba so mi vzeli,« se spominja mati, ko so ji leta 1941 Italijani odpeljali sina Jakoba, rojenega 1917, češ da je italijanski emigrant. Zapri so ga, dokler ni podpisal, da se odreka jugoslovanske državljanstvo, nakar so ga mobilizirali v vojsko. Mama od takrat sina Jakoba ni več videla.

Sina Alojza, pri katerem živi še danes, so Italijani pustili doma, ker je bil železničar. V internacijo pa so odpeljali sina Ivana, ki je bil po vojni ravnatelj šole v Metliki in tudi metliški župan, zdaj pa je upokojen.

Mati Franiška je vedno le garala. Nobeno delo ji ni bilo ne pretežko in ne predolgotrajno. Še ko je imela 90 let, je

NAJSTAREJŠA KRAJANKA — Na fotografiji je Franiška Žele iz Koblarjev pri Kočevju, ki bo 7. aprila praznovala 98-letnico, in njen najstarejši sin Alojz, pri katerem živi.

dela na njivah. Hujše bolezni ni imela nikoli. »Zdaj pa slišim slabo in vidim slabo«, potoži. Vsi upajo, da bo spet bolje, ko bo lepo vreme. J. PRIMC

NIKO ZAJC V ŽIVO

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Na sam vrh t. i. lojtrce domačih se je marca povzpels ansambel Nika Zajca, ki že več kot dve desetletji razveseljuje ljubitelje narodnozabavne glasbe. Priložnost v živo poslušati Zajčeve glasbenike se ponuja to soboto, 7. aprila, ko bodo ob 20. uri nastopili v restavraciji zdraviliškega hotela v Šmarjeških Toplicah.

VEČER FLAMINCA

SEVNICA — Sevnška zveza kulturnih organizacij priredi v sredo, 11. aprila, ob 18. uri v kulturni dvorani GD v Sevnici »Večer flaminca na kitari«. To temperamentno špansko glasbo bo igral priznani kitarist Viktor Papež iz Titovega Velenja.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«

V eni uri kar petnajst klicev — Ob kritiki tudi pohvale — O Črnogorcih, kandidiranju, zaklonskih, kabelski, lekarni, gradbeni jami in še čem

NOVO MESTO — Telefon dežurnega novinarja je prejšnji četrtek zvonil, kot že dolgo ne, v pičli uri se je zvrstilo kar petnajst klicev. Čeprav se ni oglasil prvi, na začetek zapisa vendarle postavljamo Ivana Godlarja iz Brezic. Že zato, ker se je za razliko od mnogih predstavil celim imenom in ker je tudi ostalim bralecem dal koristen nasvet: »Če se oglasijo, kaj pohvalijo ali pograjajo, naj za tistim tudi stojijo, naj zbero pogum in se predstavijo, ne pa da se skrivajo za anonimnimi klici.«

Godlar je imel pripombe tudi na postopek kandidiranja za bližnje volitve. »Prebral sem kandidatne liste,« pravi, »toda na njih je veliko imen z oporečnim življenjem, na Zahodu za take v politiki ni mesta. Bojim se tudi besed Krambergerja in Pučnika, v njih je veliko revanšizma, ki v politiki nima kaj iskati. In naposled: kritiko namenjam tudi 'Nedeljcu', ki je čedalje bolj podoben greznici, iz katere moramo piti, poln je podtikar in natočevanj. Za vaš list moram reči, da je korekten in berljiv.«

In ko smo že pri pohvalah: Milena Krištof z Drske je bila polna pohvalnih besed o sestri v novomeškem zdravstvenem domu Belindi Šmalc, ki da jo je ondan, ko je k zdravniku v poznih popoldanskih urah peljala vnučko, prijete-

no presenetila. Prav tako je Mirnopolčanka K. A. izkoristila naš dežurni telefon, da je pohvalila založenost in vrljdnost v tamkajšnji trgovini »Pri Mirjani«. S tem pa je pohval tudi kofeč.

»Jože K. iz Malih Brusnic je postavil več vprašanj: na kakšno tudi na druge vrste telefonov ne bi dobil odgovora, denimo na to, ali Črnogorci nimajo dovolj svojih zaslužnih ljudi (omenil je Njegosa — op.p.), da se kitijo s slikami in posterji Slobodana Miloševića. Jožeta zanima tudi poimenski seznam vseh, ki v Sloveniji dobivajo pokojnino v znesku 11.237,00 din, medtem ko jih ni malo takih, ki dobivajo vsega 2.371,20 din. Razmerje je 1:4,7, kot je izračunal naš bralec, ki se ob tem sprašuje, kdo v Sloveniji je tako zaslužen, da dobiva pokojnino za pet »navadnih« želočev? In še zadnje vprašanje iz Malih Brusnic: Zakaj morajo upokojenci plačevati prispevek iz dohodka od kmetijske dejavnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje? »Jaz sem lani iz tega naslova odštel 43.800 din,« je zaključil.

Jezzen je bil glas Novomeščanke, ki se je oglasila na pripombo bralke iz Suhe krajine o pisanju Ivana Somraka pod naslovom »Nismo za narodno spravo pod pritiski«. Anonimna Novomeščanka daje prav Somraku in bralki v Suho krajino sporoča, naj pogleda, kaj so delali z zavednimi Slovenci v Sentjoštu, Urhu in še kje, ne pa da zdaj omenja Kočevje in Teharje. Glas iz okolice Novega mesta je nadalje spraševal, kje je zaklonske, za katerega že vrsto let plačuje. Ni ga pa zanimalo le to, pač pa tudi, kako da dva člana družine za zaklonske plačujeta več kot šestčlanska družina. Kakšen je torej kriterij za plačilo? In tudi: »Kako bom iz okolice Novega mesta prišel v zaklonske, ko pa sem star in betežen?«

Na temo zaklonskih je bilo še nekaj podobnih vprašanj in dobro bi bilo, ko bi vsi ti klici dobili tudi kak uraden odgovor, kot ga pričakuje tudi Ivanka Jerele z novomeških Mestnih njiv, ki se je potožila, da se je z uvedbo kabelske televizije slika ljubljanskega programa poslabšala do kompajda omembe vredne razpoznavnosti. Človek bi pričakoval, da bo takšen tehnološki dosežek prinesel obratno spoznanje. In za konec še dve pripombi, ne prvič omenjeni na tem mestu. Anonimna Novomeščanka, ki jeze v glasu ni mogla prikriti, se je spraševala, kaj bo z lekarno v centru Nove-

ga mesta in kaj bo z veliko gradbeno jamo. Kdo in za kakšno ceno si postavlja take vrste spomenike? B. B.

SPOMINOVCI IZDALI PRVO KASETO — Te dni je na prodajne police prišla prva kasetna novomeškega narodno-zabavnega ansambla »Spomin«, ki je svojo pot pričel že pred devetimi leti. Fantje so kaseto z naslovom »Podaj roko prijatelju« izdali pri Helidonu, na njej pa je dvanajst lastnih skladb, za katere sta besedila napisala Brigita Kobe in Fanika Požek, melodije pa Zdravko Zupan, Jože Avbar in Brane Zupan. Na posnetku so od leve proti desni: Slavko Ueman, Miran Plesničar, Jože Avbar, Zdravko Zupan in Darko Ogrin, manjka pa Gregor Jaklič. Fantje se tačas pripravljajo na snemanje novega videospota, aprila pa jih čaka več nastopov po Avstriji in Zahodni Nemčiji.

kozerija

ATE, SO DELAVCI — DOJENČKI?

— Ate, po Repičevi dragi je polno plakatov. — No, pa? — Gostuje spet kakšen cirkus? — Sivi panterji imajo delovnega človeka napisanega celo z veliko začetnico. — Ne, ampak stranke objavljajo svoje programe. — To ni nič posebnega: tudi pri nas je nastopila demokracija. — Veš, da se rumeni potegujejo za delavce in njihove pravice? — Tako je prav, Mali. — Toda za delavce bo skrbela tudi liberalna stranka. — Se ti zdi to nenavadno? — Na plakatu Zeleni piše, da bo njihova prva naloga delovni

človek. — No, pa? — Sivi panterji imajo delovnega človeka napisanega celo z veliko začetnico. — To pomeni ... — Dobro vem, kaj pomeni velika začetnica, ate: spoštovanje, skrb, zavzemanje. Pa še in še. — Ne hodiš zastoj v solo, Mali. — Kmečka stranka zatrjuje, da se bo borila za kmete in delavce. — Razumljivo, zato pa so Kmečka stranka. — Na plakatu, na katerem so trije S, je vsaka druga beseda delavec. — SSS? — Da, ate, SSS. — To ni nič drugega kot Svobodni slovenski sindikati. Če je kdo poklican, da zaščiti delavce, so to sindikati. — Modri ne zanimata niti okoli niti samosojna Slovenija, ampak samo delavci. Izboljšali jim bodo pogoje dela, povišali jim bodo plače, delavci bodo imeli več dopusta, ženskam se ne bo treba več za-

poslovati, če pa že bodo zaposlene, bodo delale samo v eni izmenici. — Kje si to slišal? — Prebral sem na plakatu, ki visi na Zračnikovem platu. Piše še, da so delavci naše največje bogastvo. — Saj tudi so, prav piše. — Pa niso, da veš, ate! — Kaj pa so po tvojem? — Navadni dojenčki. — Če ne bi bili dojenčki, ne bi potrebovali toliko varuhov in varuhinj. TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Pristuhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Edeu od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.